PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
DLA

Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Małogoszcz na lata 2014-2024

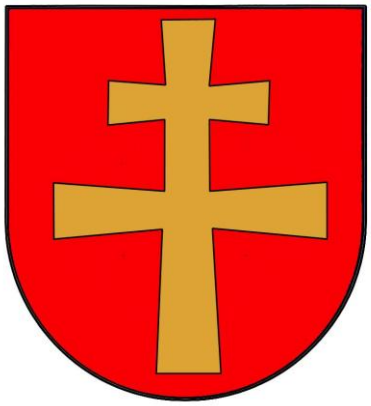

opracowana przez:

PPUH „BaSz" mgr inż. Bartosz Szymusik
26-200 Końskie ul. Polna 72
tel./fax: 41 372 49 75
e-mail: basz@post.pl

przy współpracy:

Urzędu Miasta i Gminy w Małogoszczu

Małogoszcz 2014

SPIS TREŚCI

1. Wprowadzenie 4
1.1 Podstawa prawna i cel opracowania prognozy 4
1.2. Zawartość merytoryczna prognozy 4
1.3. Zawartość „Strategii…” 5
1.4. Cele „Strategii…” 6
2. Analiza stanu środowiska naturalnego 7
2.1. Stan środowiska przyrodniczego gminy 7
Różnorodność biologiczna, tereny chronione 8
Ukształtowanie powierzchni 8
Gleba 9
Wody powierzchniowe i podziemne 9
Surowce mineralne 10
Klimat 11
Zagrożenia dla środowiska 11
3. Problemy ochrony środowiska w gminie Małogoszcz istotne z punktu wdrażania projektu "Strategii..." 13
3.1. Degradacja gleb i powierzchni ziemi 13
3.2. Zagrożenia wód powierzchniowych i podziemnych 13
3.3. Powietrze atmosferyczne 14
3.4. Zasoby przyrodnicze 15
3.5. Hałas 16
3.6. Pola elektromagnetyczne 16
3.7. Gospodarka odpadami 17
4. Główne cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym i regionalnym i ich uwzględnienie podczas opracowania „Strategii…” 19
5. Zadania ujęte w projekcie „Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Małogoszcz na lata 2014-2024” 20
6. Określenie, analiza i ocena stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem 27
6.1. Matryca wpływów zadań "Strategii..." na poszczególne komponenty środowiska 28
6.2. Przewidywane znaczące oddziaływania zamierzeń „Strategii…” (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe, chwilowe, pozytywne i negatywne) na środowisko w tym na obszar Natura 2000 33
6.3. Wpływ realizacji zapisów „Strategii...” na poszczególne komponenty środowiska 42
6.4. Wpływ poszczególnych inwestycji z zakresie rozwoju infrastruktury technicznej na środowisko przyrodnicze gminy Małogoszcz 66
7. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji „Strategii...” 78
8. Propozycje rozwiązań służących zapobieganiu, ograniczaniu lub kompensacji przyrodniczej negatywnych oddziaływań na środowisko w związku z realizacją projektu „Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Małogoszcz na lata 2014-2024” 79
9. Rozwiązania alternatywne, zapobiegające, ograniczające lub kompensujące ewentualne negatywne oddziaływania na środowisko „Strategii Zrównoważonego Rozwoju Gminy Małogoszcz” 81

10. Niedostatki i braki materiałów utrudniające ocenę szkodliwego oddziaływania na środowisko ustaleń projektowanego dokumentu 82
11. Oddziaływania transgraniczne związane z realizacją „Strategii Zrównoważonego Rozwoju Gminy Małogoszcz 2014-2024" 82
12. Informacje końcowe 82
12.1. Metody wykorzystane przy opracowaniu „Prognozy…" i analizie „Strategii…" 82
12.2. Metody analizy realizacji skutków „Strategii…" 83
13. Streszczenie w języku niespecjalistycznym 83

1. Wprowadzenie

1.1 Podstawa prawna i cel opracowania prognozy

Podstawę prawną sporządzenia niniejszej „Prognozy oddziaływania na środowisko" projektu „Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Małogoszcz na lata 2014-2024" jest art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 Nr 1235). Artykuł ten zobowiązuje organy administracji opracowujące projekty polityk, strategii, planów lub programów do przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji tych dokumentów. Związane jest to ze stosowaniem w prawodawstwie polskim postanowień Dyrektywy 2001/42/WE z 27 czerwca 2001 roku w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko.

Zgodnie z zapisami ustawowymi (Prawo ochrony środowiska, art. 46) przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają projekty: „strategii rozwoju regionalnego (…) polityki, strategie, plany lub programy dotyczące w szczególności przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, gospodarki przestrzennej, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystania terenu, opracowywane lub przyjmowane przez organy administracji (…) polityk, strategii, planów lub programów, których realizacja może spowodować znaczące oddziaływanie na obszar natura 2000".

Nadrzędnym celem „Prognozy…" jest określenie potencjalnych skutków w środowisku, jakie mogą wystąpić po wdrożeniu zapisów „Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Małogoszcz na lata 2014-2024", jak również sformułowanie zaleceń o charakterze przeciwdziałania lub minimalizacji dla wszelkich jego negatywnych oddziaływań. „Prognoza…" winna wspierać proces decyzyjny dla realizacji inwestycji ingerujących w stan środowiska.

Celem przeprowadzenia niniejszej „Prognozy oddziaływania na środowisko..." jest:

- ocena stopnia i sposobu uwzględnienia zagadnień ochrony środowiska w „Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Małogoszcz na lata 2014-2024",
- ocena potencjalnych skutków środowiskowych wdrażania zapisów „Strategii…",
- przygotowanie ewentualnych wytycznych, które pozwolą na udoskonalenie końcowej wersji „Strategii…".

1.2. Zawartość merytoryczna prognozy

Zawartość niniejszej „Prognozy…" wynika z powyżej przedstawionej ustawy dotyczącej udostępniania informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko.

W sprawie przeprowadzenia procedury środowiskowej do dokumentu „Strategii …" Gmina Małogoszcz wystąpiła z pismami do:

- Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Kielcach (odpowiedź: znak pisma – WPN-II.410.67.2014.ML z dnia 27.10.214 r. oraz WPN-II.411.21.2014. ML z dnia 27.10.2014 r.)
- Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Kielcach (odpowiedź: znak pisma – SEV.9022.5.54.2014 z dnia 8 września 2014 roku)

Instytucje te określiły zakres „Prognozy oddziaływania na środowisko dla: "Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Małogoszcz na lata 2014-2024" oraz wskazały na istotne elementy „Strategii...", które należy szczegółowo przeanalizować.

„Prognoza oddziaływania na środowisko" powinna:

1. zawierać informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
2. określać, analizować i oceniać istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
3. określać, analizować i oceniać istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów chronionych,
4. obszary NATURA 2000,
5. inne istniejące i projektowane obszarowe formy ochrony,
6. określać, analizować i oceniać cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym albo krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
7. określać, analizować i oceniać przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe, oraz pozytywne i negatywne, na środowisko, w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta i rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz
8. przedstawiać rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu,
9. przedstawiać rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru, w tym także wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy,
10. zawierać informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
11. zawierać informacje o przewidywanych metodach analizy realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
12. zawierać informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
13. zawierać streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.

1.3. Zawartość „Strategii…"

„Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Małogoszcz na lata 2014-2024" jest dokumentem zrealizowanym w celu ożywienia oraz harmonijnego, wielostronnego rozwoju gminy Małogoszcz. Dokument został opracowany przez PPUH „BaSz" mgr inż. Bartosz Szymusik (26-200 Końskie ul. Polna 72, tel./fax: 41 372 49 75, e-mail: basz@post.pl) przy współpracy z Urzędem Miasta i Gminy w Małogoszczu.

Projekt "Strategii..." składa się ze wstępu i dwóch części: "Diagnoza stanu aktualnego Miasta i Gminy Małogoszcz" oraz "Planowania strategicznego rozwoju Miasta i Gminy Małogoszcz".

Projekt "Strategii..." zawiera następujące zagadnienia:

- charakterystyka obszaru gminy Małogoszcz (położenie administracyjne, rys historyczny, organizacja władz Gminy oraz działalność samorządu),
- charakterystykę sfery społecznej,
- charakterystykę infrastruktury społecznej,
- charakterystykę sfery gospodarczej,
- charakterystykę środowiska przyrodniczego,
- uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego.

W części II projektu "Strategii..." zawarte zostały:

- identyfikacja problemów i szans rozwoju gminy ,
- wizja i misja gminy,
- plan strategiczny na lata 2014-2024,
- uwarunkowania realizacji (wdrażanie, komunikacja społeczna, finansowanie, monitorowanie i ewaluacja, wskaźniki realizacji).

1.4. Cele „Strategii…"

Projekt „Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Małogoszcz na lata 2014-2024" jest podstawowym instrumentem długofalowego zarządzania gminą, który określa strategiczne kierunki rozwoju gminy poprzez sformułowanie misji i docelowej wizji gminy w określonej perspektywie czasowej. Jest to również wybór długookresowych celów rozwojowych zapewniających urzeczywistnienie przyjętej wizji.

Dla „Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Małogoszcz na lata 2014-2024" przyjmuje się następujące założenia:

- pożądanym jest doprowadzanie do zrównoważonego rozwoju wszystkich obszarów gminy Małogoszcz w oparciu o rozwój i powszechną dostępność mieszkańców gminy do infrastruktury technicznej, społecznej, kulturalnej, sportowej, rekreacyjnej
- gmina Małogoszcz posiada predyspozycje i możliwości do rozwoju gospodarczego na bazie:
  - istniejącej bazie surowców mineralnych, ich wydobycia i przetwarzania,
  - produkcji rolnej,
  - rozwoju różnych form małej i średniej przedsiębiorczości,
  - lokalizacji na jej terenie inwestycji zewnętrznych inwestorów strategicznych, tworzących miejsca pracy w rolnictwie i poza nim
- zachodzi konieczność wzmocnienia i rozwoju potencjału tkwiącego w społeczeństwie gminy,
- zachodzi konieczność uwzględnienia w planach rozwojowych gminy zasad ochrony środowiska,
- istnieje potrzeba współpracy z partnerami: jednostkami samorządu terytorialnego wszystkich szczebli na terenie kraju, miastami partnerskimi, organizacjami pozarządowymi, inwestorami, itp.

Wizja gminy Małogoszcz: "Gmina Małogoszcz jest obszarem zrównoważonego rozwoju gospodarczego zapewniającym wysoki standard życia mieszkańców".

Misja gminy Małogoszcz: "Gmina Małogoszcz uwzględnia zasady zrównoważonego rozwoju we wszystkich aspektach życia, dzięki czemu jest przyjazna dla mieszkańców oraz atrakcyjna dla podmiotów gospodarczych. Jest gminą, która w pełni wykorzystuje swoje atuty."

W projekcie "Strategii..." określone zostały zasadnicze obszary priorytetowe rozwoju gminy:

1. Społeczeństwo
2. Gospodarka
3. Infrastruktura i środowisko

W ramach obszarów strategicznych wyznaczono cele strategiczne i cele operacyjne.

Obszar strategiczny 1. Społeczeństwo

Cel strategiczny: wysoki poziom usług społecznych oraz aktywne i zintegrowane społeczeństwo

Cele operacyjne:

2.1. Zapewnienie wysokiego standardu usług społecznych
2.2. Wspieranie rozwoju kapitału ludzkiego
2.3. Współpraca w wieloaspektowym rozwoju

Obszar strategiczny 2. Gospodarka

Cel strategiczny: Konkurencyjna gospodarka oparta na lokalnych atutach

Cele operacyjne:

1.1. Wspieranie rozwoju różnorodniej działalności
1.2. Stymulowanie rozwoju wyspecjalizowanego rolnictwa
1.3. Aplikowanie o środki zewnętrzne i wszechstronna promocja

Obszar strategiczny 3. Infrastruktura i środowisko

Cel strategiczny: Nowoczesna infrastruktura techniczna w powiązaniu z ochroną środowiska

Cele operacyjne:

3.1. Rozbudowa nowoczesnej infrastruktury technicznej
3.2. Dbałość o zasoby środowiska naturalnego i ich prawidłowe wykorzystanie
3.3. Funkcjonalność przestrzenna

2. Analiza stanu środowiska naturalnego

2.1. Stan środowiska przyrodniczego gminy

Małogoszcz jest gminą miejsko-wiejską położoną w środkowo-zachodniej części województwa świętokrzyskiego, w północnej części powiatu jędrzejowskiego. Sąsiadujące jednostki administracyjne to: miasto i gmina Chęciny, gmina Sobków, miasto i gmina Jędrzejów, gmina Oksa, miasto i gmina Włoszczowa, gmina Krasocin, gmina Łopuszno, gmina Piekoszów.

Gmina zajmuje obszar 14 605 ha, w tym miasto 968 ha. Gmina Małogoszcz jest drugą największą obszarowo gminą powiatu jędrzejowskiego - stanowi 11,53% jego powierzchni oraz 1,24% powierzchni województwa świętokrzyskiego.

W skład gminy wchodzi miasto Małogoszcz oraz 19 sołectw: Bocheniec, Henryków, Karsznice, Kozłów, Lasochów, Leśnica, Lipnica, Ludwinów, Mieronice, Mniszek, Rembieszyce, Wiśnicz, Wola Tesserowa, Wrzosówka, Wygnanów, Zakrucze, Złotniki, Żarczyce Duże i Żarczyce Małe.

Różnorodność biologiczna, tereny chronione

Lasy i grunty leśne zajmują obszar 4 046,71 ha tj. 27,5 % ogólnej powierzchni gminy, w tym lasy - 4011,15 ha. Grunty leśne publiczne stanowią 1 610,15 ha, a grunty prywatne 2 401 ha.

W gminie Małogoszcz lasy podlegają pod zarząd Nadleśnictw: Jędrzejów i Włoszczowa.

Tereny leśne stanowią zwarte i większe obszarowo kompleksy zwłaszcza w północnej części gminy. Największy kompleks znajduje się pomiędzy Małogoszczem, Żarczycami Dużymi a Ludwinowem, mniejsze: w rejonie stacji PKP między Małogoszczem a Wrzosówką, na wschodnim brzegu rzeki Łososina - Wierna Rzeka, w rejonie Bocheńca - Nowej Wsi, Karsznic, Mieronic, Henrykowa, na zachód od Wiśnicza i na południowy-zachód od Żarczyc Małych.

W strukturze wiekowej dominują lasy klasy III i IV. Przeważającym typem siedliskowym lasu jest bór świeży. Głównym gatunkiem lasotwórczym jest sosna zwyczajna (ze względu na słaba jakość gleb), porastająca ponad 70 % powierzchni leśnej. Ważnymi gatunkami lasotwórczymi są też: dąb szypułkowy i bezszypułkowy, olsza czarna i brzoza. Przeciętny wiek drzewostanów wynosi ponad 70 lat.

Lasy, w gminie, pełnią wielorakie funkcje:

- ochronną - polegającą na dodatnim oddziaływaniu na środowisko przyrodnicze,
- produkcyjną - dostarczającą surowca drzewnego, owoców leśnych, ziół,
- społeczną - teren dla rekreacji i turystyki.

Lasy korzystnie oddziałują na klimat, powietrze, wodę, glebę, warunki życia człowieka oraz na równowagę przyrodniczą.

Podstawową zwierzyną łowną w powiecie jędrzejowskim jest zwierzyna drobna, którą reprezentują: lis, zając, bażant, kuropatwa, dzika kaczka. Zwierzyna gruba (łoś, jeleń, sarna, dzik) jest mało liczna.

Elementem szaty roślinnej na terenach ubogich w lasy są zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne, przydrożne, rosnące na placach, skwerach i nieruchomościach. Nadal aktualna jest potrzeba zwiększenia zadrzewień i zakrzewień na terenach wiejskich, zakładanie zieleńców na terenie miasta.

Tereny prawnie chronione w gminie Małogoszcz zajmują powierzchnię11 685 ha. Obszary objęte ochroną na podstawie przepisów szczególnych to:

- Chęcińsko-Kielecki Park Krajobrazowy wraz z otuliną,
- Chęcińsko-Kielecki Obszar Chronionego Krajobrazu,
- Konecko-Łopuszniański Obszar Chronionego Krajobrazu,
- Włoszczowsko-Jędrzejowski Obszar Chronionego Krajobrazu,
- Natura 2000 „Wzgórza Chęcińsko-Kieleckie" - PLH 260041,
- Natura 2000 „Dolina Białej Nidy” - PLH 260013,
- pomniki przyrody ożywionej i nieożywionej.

Ukształtowanie powierzchni

Pod względem fizyczno-geograficznym (J. Kondracki, 1998 r.) gmina Małogoszcz leży w obrębie podprowincji Wyżyna Małopolska i makroregionu Wyżyna Przedborska. Mezoregionami Wyżyny Przedborskiej w granicach gminy Małogoszcz są:

- Niecka Włoszczowska swą budową i ukształtowaniem przypomina misę o płaskim dnie i uniesionych ku górze brzegach. W jej podłożu zalegają mezozoiczne margle

z górnej kredy. Są one ułożone poziomo i przykryte na dużym obszarze pokrywą zlodowacenia środkowo-polskiego. Rzędne terenu wynoszą tu od 225 m n.p.m. do 265 m n.p.m.. W jej obrębie leżą południowo - zachodnie tereny gminy,

- Pasmo Przedborsko-Małogoskie budują wapienie z górnej jury i kredowe piaskowce. Na obszarze gminy Małogoszcz, znajdują się dwa pasma zbudowane z utworów jurajskich rozdzielone synkliną z piaskowcami kredowymi. Dla tego regionu charakterystyczne są podłużne, zwykle równoległe do siebie systemy wzgórz (pasm) o kierunkach NW-SE, zgodne z przebiegiem struktur geologicznych. Wysokość względna pasam dochodzi do 60-100 m, natomiast wysokości bezwzględne wzgórz wapiennych wynoszą 300 do 320 m n.p.m.

Gleba

Gmina Małogoszcz ma średnie i słabe warunki glebowe. Najcenniejsze rolniczo grunty koncentrują się w południowo-zachodniej części gminy. Są to rędziny brunatne wykształcone ze skał kredowych. Słabsze gleby występują w części centralnej - utworzone są z twardych wapieni górno jurajskich. Natomiast w części południowo-wschodniej występują gleby słabe o niskiej lub bardzo niskiej przydatności rolniczej, podatne na przesuszanie. Niska bonitacja gleb powoduje dominację w produkcji roślinnej, głównie zbóż i roślin pastewnych, natomiast w produkcji zwierzęcej chów bydła i trzody chlewnej.

Gleby w gminie ulegają ciągłej degradacji w wyniku działalności przemysłu wydobywczego.

Wody powierzchniowe i podziemne

Sieć hydrologiczną gminy tworzą:

- rzeki: Łososina - Wierna Rzeka, Biała Nida, Lipnica,
- mniejsze dopływy rzeczne,
- zbiornik retencyjny Małogoszcz,
- stawy hodowlane.

Główną rzeką gminy jest Łososina (w dolnym biegu nazywana Wierną Rzeką) przepływająca w jej północno-wschodniej części w kierunku z północy na południe. Jej długość na terenie gminy wynosi 11,5 km (długość ogólna -35,6 km, powierzchnia zlewni - 314 km^2). Łososina jest prawobrzeżnym dopływem Białej Nidy. Dopływami Łososiny są: Czarny Lasek, Wierna Rzeka, Olszówka, Czarne Stoki, Kalisz.

Rzeka Biała Nida stanowi częściowo południową granicę gminy Małogoszcz, na jej terenie ma długość ok. 14 km (długość ogólna 52,4 km, powierzchnia dorzecza - 1 029 km^2).

Prawobrzeżnym dopływem Białej Nidy jest rzeka Lipnica odwadniająca południową część gminy oraz liczne bezimienne dopływy tych rzek.

Rzeki gminy posiadają naturalny układ hydrologiczny z meandrami i licznymi zakolami. Jedynie rzeka Łososina w rejonie Cementowni "Małogoszcz" poddana była regulacji.

W granicach gminy znajduje się jeden zbiornik retencyjny „Małogoszcz" na rzece Łososina o powierzchni 28,6 ha i pojemności 4,86 mln m^3. Największe stawy rybne są w miejscowościach: Lasochów, Lipnica, Rembieszyce, Karsznice. Hydrografię gminy uzupełniają niewielkie stawy i oczka wodne pochodzenia naturalnego i sztucznego.

Teren gminy Małogoszcz jest obszarem zasobnym w wodę podziemną, która jest głównym źródłem zaopatrzenia ludności w wodę do picia i na potrzeby gospodarcze. Występują tu wody w utworach jurajskich, kredowych i lokalnie czwartorzędowych.

Częściowo poziomy te nie są izolowane od powierzchni terenu warstwą utworów nieprzepuszczalnych.

Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w obrębie gminy to:

- GZWP 408 – Niecka Miechowska NW (poziom górno kredowy – Cr_2, szczelinowy, utwory: wapienie, margle, opoki),
- GZWP 409 – Niecka Miechowska SE (poziom górno-kredowy – Cr_2, szczelinowy, utwory: wapienie, margle, opoki),
- GZWP 416 – Małogoszcz (poziom górnojurajski – J_3, szczelinowo-krasowy, utwory: wapienie, margle).

W gminie występują cztery poziomy wodonośne, o zasięgu regionalnym:

- poziom górnojurajski (J_3) - związany jest z wapieniami oolitowymi, pelitycznymi i kredowymi występującymi w północno-wschodniej części gminy. Zwierciadło wody występuje na głębokości 15-50 m. Wydajności potencjalne studni wierconych są zróżnicowane i najczęściej wynoszą 10-30 m^3/h i 50-70 m^3/h, lokalnie wydajności studni przekraczają 120 m^3/h. Poziom ten jest słabo izolowany od powierzchni terenu, miejscami utwory wychodzą na powierzchnię. Poziom ten podlega ochronie w granicach GZWP nr 416 „Małogoszcz",
- poziom wodonośny w utworach kredy dolnej (Cr_1) - ujmowany jest w rejonie Małogoszcza i związany jest z występowaniem piaskowców i piasków, charakteryzuje sie małym rozprzestrzenieniem i nie ma znaczenia użytkowego,
- poziom wodonośny w utworach kredy górnej (Cr_3) - związany jest z występowaniem margli. Zwierciadło wody występuje na głębokości 15-50 m i może występować pod niewielkim napięciem hydrostatycznym. Wydajności potencjalne studni wierconych są bardzo zróżnicowane i wynoszą 10-70 m^3/h, lokalnie wydajności studni przekraczają 120 m^3/h. Poziom ten jest słabo izolowany od powierzchni, miejscami utwory te wychodzą na powierzchnię teren. Poziom ten podlega ochronie w granicach GZWP nr 408 - Niecka Miechowska NW i nr 409 Niecka Miechowska SE,
- poziom czwartorzędowy (Q) - piętro wodonośne tworzą poziomy podglinowe, międzyglinowe i poziomy dolin rzecznych. Lokalnie poziom ten znajduje się w łączności hydraulicznej z niżej występującym poziomem jurajskim i kredowym. Występuje na całym terenie gminy, lecz nie stanowi ciągłej warstwy wodonośnej. Ujmowany jest on studniami kopanymi na potrzeby lokalne indywidualnych gospodarstw rolnych. Zwierciadło wody jest przeważnie swobodne i występuje na głębokości kilku metrów. Poziom nie jest izolowany od powierzchni terenu.

Surowce mineralne

Obszar gminy Małogoszcz charakteryzuje się budową geologiczną sprzyjającą występowaniu surowców mineralnych.

Najwięcej udokumentowanych jest złóż kamieni drogowych, z których obecnie eksploatacja prowadzona jest na jednym – „Głuchowiec". Gmina posiada złoża wapieni przydatnych dla przemysłu wapienniczego oraz wapieni i margli wykorzystywanych w przemyśle cementowym.

Udokumentowane zasoby złóż surowców naturalnych w gminie Małogoszcz (źródło: Bilans zasobów kopalin w Polsce stan na 31.12.2012 r.)

Złoże	Rodzaj surowca	Stan zagospodarowania złoża	Zasoby (tys. Mg)		Wydobycie (tys. Mg)
			bilansowe	przemysłowe	
Leśnica - Małogoszcz	wapienie, margle	eksploatowane	267 507	249 515	1 833
Małogoszcz - Góra Krzyżówa	wapienie, margle	wydobycie zaniechane	3 361	-	-
Głuchowiec	kamienie łamane i bloczne	eksploatowane	14 571	3 743	213
Głuchowiec II	kamienie łamane i bloczne	rozpoznane wstępnie	43 650	-	-
Bocheniec	krzemienie	rozpoznane	24	-	-
Karsznice	piaski i żwiry	eksploatowane okresowo	78	-	-
Karsznice - Łuny	piaski i żwiry	eksploatowane	259	259	22
Kozłów	piaski i żwiry	eksploatowane	63	-	14

Złoża eksploatowane na terenie gminy są przez:

- Kopalnie Odkrywkowe Surowców Drogowych S.A. Kielce - złoże Głuchowiec,
- Małogoszcz Lafarge Cement Polska S.A. - złoże Leśnica-Małogoszcz,
- p. Olesińska Maria - złoże Karsznice,
- p. Pańczyk Zbigniew - złoże Karsznice - Łuny.

Klimat

Obszar gminy należy do Małopolskiego Regionu Klimatycznego (wg klimatycznego podziału Polski). Wskaźniki charakteryzujące klimat:

- średnia roczna temperatura powietrza wynosi tu ok. 7,5 ^{0}C,
- średnia temperatura stycznia wynosi 3,8^{o}C, natomiast lipca 17,7^{o}C,
- średnia roczna suma opadów wynosi 626 mm, maksimum opadów atmosferycznych przypada na lipiec, czerwiec, sierpień i maj,
- pokrywa śnieżna zalega przez 80-100 dni w ciągu roku,
- parowanie terenowe wynosi 400-450 mm,
- pierwsze przymrozki przypadają na 15 października, ostatnie dni - 3 maja,
- przewaga wiatrów zachodnich i południowo-zachodnich,
- długość okresu wegetacyjnego wynosi 210-220 dni (klimat korzystny dla rozwoju rolnictwa).

Zagrożenia dla środowiska

Duży wpływ na stan środowiska i możliwości jego ochrony mają czynniki antropogeniczne oraz zagrożenia naturalne.

Zagrożenia antropogeniczne, związane z działalnością, zagospodarowaniem terenów przez człowieka, bardzo silnie wpływają na jakość środowiska naturalnego. Do głównych zagrożeń na terenie gminy Małogoszcz należą:

- transport drogowy materiałów niebezpiecznych – przewożenie paliw, chemikaliów, niespodziewane wypadki drogowe,

- magazynowanie i stosowanie w instalacjach technologicznych substancji niebezpiecznych oraz magazynowanie i dystrybucja produktów ropopochodnych,
- pożar: typowe zagrożenia wśród zabudowy mieszkaniowej i lasów,
- braki w infrastrukturze technicznej, zwłaszcza kanalizacji sanitarnej i słaby stan techniczny dróg,
- chemizacja rolnictwa, zmiana sposobu gospodarowania ziemią i jej wykorzystanie,
- dewastacja, zaśmiecanie, niewłaściwe wykorzystanie terenów zielonych.

Dla lasów ogólnymi zagrożeniami są: pożary, kradzieże drewna, zaśmiecanie ich w pobliżu terenów mieszkaniowych, rekreacyjnych i dróg. Niewystarczająca jest ilość i jakość infrastruktury turystycznej i komunalnej w sąsiedztwie lasów.

Zagrożeniem dla wód powierzchniowych są: niedobór sieci kanalizacyjnej, odprowadzanie do wód i do ziemi ścieków z obiektów prowadzących działalność produkcyjną, zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego, wycieki ze zbiorników i instalacji technologicznych (np. paliwowych), zanieczyszczenia obszarowe z rolnictwa. Wody podziemne są narażone na bezpośrednie oddziaływanie źródeł zanieczyszczeń (dzikie wysypiska śmieci i ścieki odprowadzane do strumieni), które w\ przypadku braku naturalnej izolacji z gruntów spoistych (glin, iłów) lub gdy ta izolacja ma małą miąższość i nie zabezpiecza w dostatecznym stopniu przed przenikaniem zanieczyszczeń, mogą kontaktować się i skażać głębsze poziomy wodonośne.

Powodzie i podtopienia zagrażają terenom położonym w dolinie rzek. W gminie występują pomniejsze lokalne podtopienia terenów łąk i upraw. Rzeki nie są obwałowane przeciwpowodziowo, silnie meandrują i tworzą rozlewiska. Potencjalna groźba powodzi może nastąpić w wyniku gwałtownego wezbrania wody lub intensywnych opadów atmosferycznych.

Pod względem zagrożenia pożarowego największe występuje na terenach leśnych, w większych gospodarstwach rolnych przy przechowywaniu płodów, pasz, itp., w większych zakładach przemysłowych, w miejscach przechowywania substancji łatwopalnych (np. ropopochodnych), na terenie zwartej zabudowy miejskiej.

Działania uboczne chemizacji rolnictwa polegają m.in. na zaleganiu szkodliwych substancji przez określony czas w glebie oraz na oddziaływaniu ich na procesy biochemiczne mikroorganizmów glebowych, co prowadzi do załamania równowagi biologicznej środowiska glebowego oraz do pogorszenia warunków fizycznych i chemicznych gleby. Ten negatywny wpływ może być ograniczany poprzez edukację rolników w zakresie stosowania nowoczesnych, przyjaznych dla środowiska biopreparatów.

Skala, ryzyko i skutki ich wystąpienia zagrożeń antropogenicznych i naturalnych uzależnione jest w dużej mierze od naturalnych uwarunkowań regionu. Uwarunkowania te są zależne głównie od: ukształtowania terenu i budowy geologicznej, warunków występowania wód podziemnych i wód powierzchniowych, a także szaty roślinnej. Warunki naturalne mogą być sztucznie przekształcane pod kątem zapewnienia ochrony przed takimi zagrożeniami.

3. Problemy ochrony środowiska w gminie Małogoszcz istotne z punktu wdrażania projektu "Strategii..."

3.1. Degradacja gleb i powierzchni ziemi

Na stan gleb ma wpływ wiele czynników m.in.: procesy erozyjne, emisja gazów i pyłów, prowadzona gospodarka rolna (nawożenie, stosowanie środków ochrony roślin). Duże znaczenie ma również świadomość ekologiczna użytkowników gruntów.

W roku 2010 Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Kielcach wykonała badania zakwaszenia gleb użytków rolnych. Z badań tych wynika, że udział gleb bardzo kwaśnych i kwaśnych w województwie jest wysoki - wynosi 43%.

Pod wpływem czynników naturalnych oraz antropogenicznych w gminie zachodzi pogorszenie właściwości użytkowych gleby. Głównymi przyczynami są: górnictwo, niewłaściwe użytkowanie rolnicze gleb, błędne stosowanie środków ochrony roślin i nawozów sztucznych oraz oddziaływanie przemysłu, transportu i gospodarki komunalnej. Na terenach użytkowych rolniczo w gminie stosuje się nawozy w ilości:

- mineralne - 82,2 kg na 1 ha użytków,
- azotowe - 58,2 kg,
- potasowe - 12,6 kg,
- fosforowych - 11,5 kg.

Z punktu widzenia ochrony środowiska najważniejsze jest zapobieganie zanieczyszczeniom metalami ciężkimi. Tego typu zanieczyszczenia występują na terenach i w otoczeniu zakładów przemysłowych, na terenach miast i aglomeracji, w pobliżu tras komunikacyjnych, itp.

W gminie prowadzona jest intensywna gospodarka wydobycia surowców, w związku z czym występują na jej terenie obszary zdegradowane. Ponadto w północnej części gminy (głównie przy jej granicy północno-wschodniej) istnieją tereny osuwiskowe zarejestrowane w Systemie Osłony Przeciwosuwiskowej Państwowego Instytutu Geologicznego.

Główne zagrożenia i problemy:

- naturalne zagrożenie gleb procesami erozyjnymi,
- prowadzona gospodarka surowcowa i postępująca degradacja powierzchni ziemi,
- prowadzona gospodarka rolna (nawożenie, stosowanie środków ochrony roślin),
- zakwaszenie gleb obniżające wartość rolniczą,
- imisja wewnętrzna i zewnętrza zanieczyszczeń,
- świadomość ekologiczna użytkowników gruntów.

3.2. Zagrożenia wód powierzchniowych i podziemnych

Wody powierzchniowe dodatkowo oceniane są na podstawie projektu rozporządzenia w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, przygotowanego na podstawie art. 38a ust. 3 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne (Dz. U. z 2005 r. Nr 239, poz. 2019 z późn. zm.). Klasyfikacja dla prezentowania stanu wód obejmuje pięć klas jakości wód - od klasy I – wody o bardzo dobrej jakości (spełniające wymagania dla wód powierzchniowych wykorzystywanych do spożycia po prostym uzdatnianiu fizycznym, nie wykazujące żadnego oddziaływania antropogenicznego) do klasy V - wody złej jakości (nie spełniające wymagań...).

W 2013 roku prowadzono badania wód powierzchniowych dla Wiernej Rzeki (Łososiny) na terenie gminy Łopuszno.

Wyniki badań jednolitych części wód powierzchniowych Wiernej Rzeki (WIOŚ Kielce, 2013):

Nazwa jednolitej części wód	Wierna Rzeka od źródeł od Kalisza
Nazwa punktu pomiarowo-kontrolnego	Wierna Rzeka - Fanisławiczki
Klasa elementów biologicznych	II
Klasa elementów hydromorfologicznych	II
Klasa elementów fizykochemicznych	II
Klasa elementów fizykochemicznych specyficznych zanieczyszczeń syntetycznych i niesyntetycznych	II
Potencjał ekologiczny	dobry i powyżej dobrego
Stan chemiczny	dobry

W celu ochrony wód sporządzono w „Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły" (PGW). Dokument wyznacza cele środowiskowe dla jednolitych części wód i obszarów chronionych (ustala wartości graniczne wybranych wskaźników jakości wód dla poszczególnych JCWP, JCWPd i obszarów chronionych). Cele środowiskowe powinny zostać osiągnięte do 2015r. Dyrektywa przewiduje jednak odstępstwa od założonych celów środowiskowych, jeżeli ich osiągnięcie dla danej części wód w ustalonym terminie nie będzie możliwe z określonych przyczyn. Dopuszcza się również realizację inwestycji mających wpływ na stan wód, powodujących zmiany w charakterystykach fizycznych jednolitych części wód, jeżeli cele którym służą, stanowią nadrzędny interes społeczny i/lub korzyści dla środowiska naturalnego i społeczeństwa.

Jakość wód podziemnych na terenie gminy badano w roku 2012 w punktach monitoringu krajowego. W roku 2013 badań w gminie nie prowadzono.

Wyniki badań jednolitych części wód podziemnych w gminie Małogoszcz (WIOŚ Kielce, 2012):

Miejscowość	JCWPd	Stratygrafia	Charakter zwierciadła	Użytkowanie terenu	Klasa czystości wody w punkcie w roku 2012
Bocheniec	131	J3	napięte	lasy	II

Główne zagrożenia i problemy

- nie oczyszczone ścieki komunalne, przemysłowe, niepełna sieć kanalizacji sanitarnej,
- nieszczelne instalacje bezodpływowych zbiorników na nieczystości,
- spływy powierzchniowe z terenów rolniczych, komunikacyjnych i przemysłowych,
- dopływ zanieczyszczonych wód powierzchniowych z poza terenu gminy,
- zanieczyszczenia naturalne, które pochodzą z domieszek zawartych w wodach powierzchniowych i podziemnych – np. zasolenie, zanieczyszczenie związkami żelaza.

3.3. Powietrze atmosferyczne

Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska na mocy ustawy „Prawo ochrony środowiska" (tekst jednolity z 2008 r. Dz. U. z Nr 25, poz. 150 z późn. zm.) oraz Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 września 2012 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r. Nr 0 poz. 1032), dokonuje corocznej oceny jakości powietrza.

Gmina Małogoszcz objęta jest świętokrzyską strefą badań.

Wynikowe klasy strefy świętokrzyskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia (z uwzględnieniem krajowych norm dla uzdrowisk)

Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy												
SO_2	**NO_2**	**PM10**	**Pb**	**C_6H_6**	**CO**	**As**	**Cd**	**Ni**	**BaP**	**PM2,5**	**O_3***	**O_3****
A	A	**C**	A	A	A	A	A	A	**C**	C2	A	D2

* według poziomu docelowego, ** według poziomu celu długoterminowego

Klasyfikacja strefy świętokrzyskiej według parametrów, z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych dla ochrony roślin

Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy			
SO_2	**NO_x**	**O_3 (według poziomu docelowego)**	**O_3 (według poziomu długoterminowego)**
A	A	**A**	D2

Na terenie gminy Małogoszcz największy udział w wielkości emisji pyłu zawieszonego PM10 ma Lafarge Cement SA - Cementowania Małogoszcz. Łączna emisja pyłu zawieszonego PM10 w 2010 roku wyniosła ponad 68 Mg. Ponadto przedsiębiorstwo to jest największym producentem prekursorów ozonu, które wynoszą:

- SO_2 - 967,98 Mg/rocznie,
- NO_2 -945,57 Mg/rok,
- CO - 4 252,27 Mg/rok.

Na podstawie uzyskanych wyników pomiarów stężenia pyłu PM10 oraz ozonu (O_3) stwierdzono konieczność wykonania programu ochrony powietrza na terenie strefy świętokrzyskiej. W roku 2011 powstał „Program ochrony powietrza dla województwa świętokrzyskiego. Część B strefa świętokrzyska ze względu na przekroczenia pyłu PM10 i benzo(a)pirenu" oraz „Program ochrony powietrza dla województwa świętokrzyskiego. Część C strefa świętokrzyska ze względu na przekroczenia ozonu". Dla terenu gminy Małogoszcz nie przewidziano konieczności sporządzania planu działań naprawczych.

Główne zagrożenia i problemy:

- zanieczyszczenia komunikacyjne,
- zanieczyszczenia przemysłowe i wydobycie surowców,
- emisja niezorganizowana: oczyszczalnie ścieków, obiekty infrastruktury społecznej, stacje obsługi samochodów i stacje paliw płynnych, składowiska materiałów opałowych, budowlanych, inne,.
- niewystarczający rozwój sieci gazowej.

3.4. Zasoby przyrodnicze

Środowisko przyrodnicze na terenie gminy jest chronione przepisami ogólnymi i prawem miejscowym. Realizacja strategicznych planów rozwoju gminy Małogoszcz musi uwzględniać uwarunkowania środowiskowe.

Główne zagrożenia i problemy:

- transport drogowy materiałów niebezpiecznych (drogi wojewódzkie oraz pozostałe drogi lokalne) – przewożenie paliw, chemikaliów, duże ilości wydobywanego i przetwarzanego surowca, niespodziewane wypadki drogowe,

- magazynowanie i stosowanie w instalacjach technologicznych substancji niebezpiecznych,
- zagrożenie pożarowe terenów leśnych,
- inwestycje prowadzone na terenach objętych ochroną,
- zmiany stosunków wodnych: przeprowadzone melioracje i brak obsługi urządzeń na rowach melioracyjnych wpłynęły na obniżenie poziomu wód gruntowych i przesuszenie wielu miejsc,
- nielegalne wysypiska śmieci,
- wypalanie łąk,
- niewystarczająca infrastruktura turystyczna i komunalna w lasach i na terenach chronionych,
- zagrożenia związane z pracami dotyczącymi odwodnienia dróg i nasypów kolejowych lub budową urządzeń infrastruktury drogowej.

3.5. Hałas

Pomiary hałasu komunikacyjnego na terenie województwa świętokrzyskiego przeprowadzane były w roku 2013, w 10 punktach. Gmina Małogoszcz oraz powiat jędrzejowski nie zostały nimi objęte. W większości monitorowanych punktów wystąpiły przekroczenia poziomów dopuszczalnych. W zależności od znacznie drogi przekroczenia wynoszą:

- 0,1 – 7,5 dB dla pory dziennej
- 2,3 – 4,7 dB dla pory nocnej.

Z uwagi na wzrastającą liczbę pojazdów i zwiększające się natężenie ich ruchu można przyjąć, że na terenie gminy utrzymywać się będzie tendencja wzrostowa natężenia hałasu związanego z ruchem kołowym. Należy jednak podkreślić, że wzrost natężenia hałasu nie jest wprost proporcjonalny do wzrostu natężenia ruchu samochodowego i rośnie wolniej. Wynika to głównie z poprawy jakości użytkowanych samochodów oraz poprawy stanu dróg.

Badań hałasu przemysłowego na terenie gminy w ostatnich latach nie prowadzono. Zakłady i obiekty usługowe coraz częściej stosują zabezpieczenia przeciw emisji ponadnormatywnego hałasu.

Główne zagrożenia i problemy:

- niekorzystne zjawisko rozszerzania się obszarów zagrożonych hałasem samochodowym,
- brak inwentaryzacji obszarów, na których występują przekroczenia wartości normatywnych hałasu w środowisku, a w szczególności obszarów, na których przekroczone są wartości progowe hałasu w środowisku.

3.6. Pola elektromagnetyczne

Dopuszczalne poziomy PEM w środowisku określone są dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową i dla miejsc dostępnych dla ludności.

W 2013 WIOŚ w Kielcach przeprowadził pomiary natężenia PEM w 1 punkcie pomiarowym na terenie miasta Małogoszcza. Punkt pomiarowy zlokalizowany był pomiędzy szkoła podstawową a Domem Kultury - średnia arytmetyczna zmierzonych wartości skutecznych natężeń PEM wynosiła 0,10 V/m.

W punktach pomiarowych na terenie całego województwa nie odnotowano przekroczenia dopuszczalnej wartości składowej elektrycznej E=7V/m oraz dopuszczalnej

gęstości mocy pola S=0,1V/m^2 określonych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. nr 192, poz. 1883).

W stosunku do przesyłowych linii elektroenergetycznych oraz obiektów z nimi związanych przyjmuje się:

- szkodliwy wpływ linii energetycznych o napięciu 110, 220 i 400 kV obejmuje strefę o szerokości od 12 do 25 m od osi linii w obie strony
- uciążliwość stacji transformatorowych zamyka się w granicach obiektu.

Uciążliwość masztów telefonii komórkowej mieści się w ich strefach ochronnych.

Główne zagrożenia i problemy:

- lokalizacja źródeł promieniowania w pobliżu miejsc zamieszkania.

3.7. Gospodarka odpadami

Na terenie gminy nie funkcjonuje składowisko odpadów komunalnych ani niebezpiecznych. Działające składowisko w Mieronicach o powierzchni 2,2, ha zostało przez rokiem 2010 zamknięte i zrekultywowane.

Obecnie gmina Małogoszcz należy do Regionu 3 według podziału w "Planie gospodarki odpadami dla województwa świętokrzyskiego" na lata 2012-2018, w związku z czym odpady, wytworzone na jej terenie, przewożone są Regionalnego Zakładu Zagospodarowania Odpadów we Włoszczowie. W ramach RZZO działa: składowisko odpadów, sortownia odpadów zmieszanych, kompostownia odpadów.

W dniu 30 listopada 2012 r. Rada Miejska w Małogoszczu podjęła szereg uchwał dotyczących wprowadzenia nowego systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Małogoszcz. tj.:

- uchwałę w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Małogoszcz,
- uchwałę w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki takiej opłaty,
- w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi przez właścicieli nieruchomości na terenie gminy Małogoszcz,
- w sprawie ustalenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości położonych na terenie gminy Małogoszcz,
- w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów.

Dnia 1 lipca 2013 r. w gminie Małogoszcz ruszył nowy system gospodarki odpadami komunalnymi, na mocy obowiązującej nowej ustawy o odpadach, w której mieszkańcy mają ponosić odpowiedzialność i koszty z związku z produkowaniem odpadów. Wymagało to podjęcia decyzji co do zbierania odpadów w sposób selektywny lub zmieszany i złożenia w tej sprawie deklaracji. W kwietniu 2013 r. przeprowadzona została kampania informacyjno-edukacyjna dla mieszkańców gminy. Na spotkaniach z mieszkańcami omówione zostały nowe zasady funkcjonowania systemu zbierania odpadów komunalnych.

Gmina Małogoszcz zawarła umowę, na podstawie której, firma EKOM Maciejczyk Sp. j. z siedzibą w Kielcach od 1 lipca zaczęła realizować usługę w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości.

W gminie Małogoszcz stosowany jest mieszany system zbierania odpadów komunalnych (workowo – pojemnikowy). Odpady komunalne nadające się do odzysku zbierane są selektywnie z podziałem na frakcje:

- tworzywa sztuczne, metal, opakowania wielomateriałowe (worek żółty),
- papier. tektura, tekstylia (worek niebieski),
- szkło bezbarwne i kolorowe (worek zielony),
- popiół i żużel z pieców c.o. w sezonie grzewczym (worek czarny).
- pozostałości z segregacji oraz zmieszane odpady komunalne zbierane są do pojemnika.

Odpady komunalne odbierane są: raz w miesiącu w zabudowie jednorodzinnej, w zabudowie wielorodzinnej: dwa razy w tygodniu (pozostałości z segregacji i odpady zmieszane oraz popiół i żużel w sezonie grzewczym), raz w tygodniu (odpady segregowane).

Na terenie gminy Małogoszcz funkcjonuje Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych zlokalizowany na terenie Oczyszczalni Ścieków na Zakruczu. Punkt jest czynny od poniedziałku do soboty w godzinach od 7.00 do 17.00. W ramach ponoszonej opłaty za gospodarowanie odpadów komunalnych każdy mieszkaniec gminy Małogoszcz może przekazać wymienione rodzaje odpadów:

- odpady budowlane i rozbiórkowe z drobnych remontów prowadzonych we własnym zakresie (prace niewymagające zgłoszenia lub pozwolenia na budowę),
- odpady niebezpieczne z gospodarstw domowych - detergenty (pozostałości farb, lakierów, rozpuszczalników, kwasów, olejów, płynów do chłodnic, itp.),
- odpady wielkogabarytowe (meble, wyposażenie wnętrz – materace, krzesła, stoły, dywany i wykładziny),
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny (pralki, lodówki, telewizory, radioodbiorniki, komputery, kalkulatory, itp.).

Odpady niebezpieczne mieszkańcy mogą umieszczać w wyznaczonych miejscach na terenie gminy, np.: przeterminowane leki w aptekach, zużyte baterie w wszystkich placówkach oświatowych i wyznaczonych punktach - sklepach, zużyty sprzęt AGD w sklepach.

Ponadto w gminie sukcesywnie zabierane są odpady zawierające azbest, na podstawie ewidencji do "Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu miasta i gminy Małogoszcz" (Uchwała Nr 9/71/07 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dn. 30.11.2007 r.).

Dane dotyczące gospodarki odpadami w gminie Małogoszcz w latach 2011-2013 (Urząd Miasta i Gminy w Małogoszczu)

Rodzaj	2011	2012	2013
Ilość odpadów komunalnych zebranych ogółem (w Mg)	956,02	518,1	1 120,00
Ilość odpadów komunalnych zebranych selektywnie (w Mg)	58,17	93,6	505,5
liczba gospodarstw objętych selektywną zbiórką opadów (w szt.)	1 701	2 399	2 525
Ilość zebranych odpadów azbestowych (w Mg)	147,55	121,41	86,01

Główne zagrożenia i problemy:

- świadomość ekologiczna mieszkańców.

4. Główne cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym i regionalnym i ich uwzględnienie podczas opracowania „Strategii…"

Polityka ochrony środowiska jest jedną z najważniejszych polityk Unii Europejskiej, ponieważ obejmuje swym zakresem wszystkie dziedziny życia społeczno-gospodarczego oraz przewiduje realizację działań o efektach długofalowych (charakter horyzontalny). Dlatego też polityka wspólnotowa musi znajdować odzwierciedlenie w strategiach niższego rzędu.

Podstawowym dokumentem w zakresie ochrony środowiska ustanowionym przez Unię Europejską jest VI Program Działań Wspólnoty Europejskiej w dziedzinie ochrony środowiska „Środowisko 2010: nasza przyszłość nasz wybór". Program ten określa priorytetowe pola działań w dziedzinie ochrony środowiska, ujęte w kilka strategii tematycznych dotyczące: ochrony gleby, ochrony i zachowania środowiska morskiego, zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego, środowiska miejskiego, zarządzania zasobami naturalnymi i utylizacji odpadów. Do głównych priorytetów w okresie funkcjonowania programu zaliczono zagadnienia dotyczące: zmian klimatycznych, przyrody i bioróżnorodności, środowiska naturalnego, zdrowie i jakości życia, wykorzystania zasobów naturalnych i gospodarki odpadami. Zapisy te są wynikiem potrzeby stworzenia jednolitej procedury administracyjnej, stosowanej przy planowaniu projektów gospodarczych w celu kontroli ich skutków dla ludzi, zwierząt i środowiska.

Cele omawianego dokumentu nie kolidują z zapisami Traktatu z Maastricht (1991r.), które zawierają główne zasady polityki w zakresie ochrony środowiska: integrowania, „zanieczyszczający płaci", usuwania zanieczyszczenia u źródła, zapobiegania i ochrony.

Szczególną wagę przykłada się do tematyki zmian klimatycznych, co wiąże się z wypełnianiem zobowiązań Unii Europejskiej związanych z ratyfikacją Protokołu z Kioto (1997, wszedł w życie 16 lutego 2005r.). Jako szczególnie istotne wymienia się m.in.: wspieranie praktyk i technik ekologicznie efektywnych w przemyśle, wspomaganie MŚP w modernizacji oraz wspieranie efektywności energetycznej.

Polityka Ekologiczna Państwa zakłada, że zasadą stanowiącą nadrzędne kryterium rozwiązań strategicznych powinna być konstytucyjna zasada zrównoważonego rozwoju, którą należy stosować wraz z zasadami pomocniczymi i konkretyzującymi. Cele polityki ekologicznej Polski sformułowano podziale na:

- działania systemowe: uwzględnienie zasad ochrony środowiska w strategiach systemowych, aktywizacje rynku na rzecz ochrony środowiska, zarządzania środowiskowe, rozwój badań i postęp techniczny, odpowiedzialność za szkody ekologiczne, aspekt ekologiczny w planowaniu przestrzennym,
- ochrona zasobów naturalnych: przyrody, zrównoważony rozwój lasów, racjonalne gospodarowanie zasobami wody, ochrona powierzchni ziemi, gospodarka zasobami geologicznymi,
- poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego: zdrowie ludzi, jakość powietrza, ochrona wód, gospodarka odpadami, oddziaływanie hałasu i pól elektromagnetycznych, substancje chemiczne w środowisku.

„Strategia rozwoju województwa świętokrzyskiego do roku 2020" ustala natomiast jako podstawowy cel w tej sferze polityki: Wzrost atrakcyjności województwa fundamentem

zintegrowanego rozwoju w sferze społecznej, gospodarczej i przestrzennej, któremu towarzyszą cele warunkujące:

- przyspieszenie rozwoju bazy ekonomicznej i wzrostu innowacyjności województwa,
- ochrona i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody i dóbr kultury,
- rozwój systemów infrastruktury technicznej i społecznej,
- aktywizacja rolnictwa i wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich.

Przyjęte w projekcie „Strategii Rozwoju Gminy Małogoszcz na lata 2014-2024" cele ochrony środowiska oraz towarzyszące mu zasady realizacji są w wystarczającym stopniu zgodne z odpowiadającymi im celami i priorytetami polityki ekologicznej Unii Europejskiej, Polski, województwa świętokrzyskiego. Powyższej cytowane cele i kierunki oraz rodzaje działań zawartych w dokumentach strategicznych wyższych szczebli zostały uwzględnione przy opracowywaniu projektu „Strategii..." i mają swoje odzwierciedlenie w jego zapisach.

5. Zadania ujęte w projekcie „Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Małogoszcz na lata 2014-2024"

Harmonogram zadań inwestycyjnych przewidzianych do realizacji na terenie gminy Małogoszcz w latach 2014-2024 przestawiono wraz wykazaniem jednostek odpowiedzialnych za ich realizację oraz przewidzianymi źródłami współfinansowania, zakładając w każdym zadaniu udział własny z budżetu gminy.

Harmonogram zadań inwestycyjnych na terenie gminy Małogoszcz w latach 2014-2024

Nazwa zadania	Termin realizacji	Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania
Rozbudowa i modernizacja Domu Kultury w Małogoszczu	2016-2017	Miasto i Gmina Małogoszcz
Utworzenie kompleksu sportowego w Małogoszczu	2016-2024	Miasto i Gmina Małogoszcz
Budowa sali gimnastycznej przy SP w Kozłowie	2017	Miasto i Gmina Małogoszcz
Budowa placów zabaw, boisk oraz miejsc rekreacji na terenach wiejskich	Zadanie realizowane sukcesywnie	Miasto i Gmina Małogoszcz
Tworzenie świetlic na terenach wiejskich	Zadanie realizowane sukcesywnie	Miasto i Gmina Małogoszcz
Modernizacja placówek użyteczności publicznej na terenie gminy	Zadanie realizowane sukcesywnie	Miasto i Gmina Małogoszcz
Budowa mieszkań socjalnych	po roku 2018	Miasto i Gmina Małogoszcz
Adaptacja na cele społeczne budynku dawnej szkoły w Bocheńcu	2014-2024	Inwestor prywatny
Remont budynku muzeum w Małogoszczu	2014-2016	Towarzystwo Przyjaciół Małogoszcza
Utworzenie żłobka	2014-2024	Inwestor prywatny
Budowa kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami oraz oczyszczalniami ścieków w gminie Małogoszcz	2014-2019	Miasto i Gmina Małogoszcz
Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w gminie Małogoszcz	2014-2019	Miasto i Gmina Małogoszcz Mieszkańcy
Przebudowa drogi gminnej nr 343034T relacji Małogoszcz -Mieronice	2015-2016	Miasto i Gmina Małogoszcz
Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 762 Kielce - Małogoszcz	2015-2016	Zarząd Dróg Wojewódzkich

Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 728 Małogoszcz - Łopuszno	2015-2016	Zarząd Dróg Wojewódzkich
Budowa ronda na obwodnicy miasta - droga wojewódzka	2015-2016	Zarząd Dróg Wojewódzkich
Budowa dróg i otoczenie drogowego na osiedlach jednorodzinnych w Małogoszczu zgodnie z MPZP	Zadanie realizowane sukcesywnie	Miasto i Gmina Małogoszcz
Budowa chodników i infrastruktury okołodrogowej (tj. parkingi, przystanki, przejścia dla pieszych)	Zadanie realizowane sukcesywnie	Miasto i Gmina Małogoszcz
Utwardzanie dróg wiejskich	Zadanie realizowane sukcesywnie	Miasto i Gmina Małogoszcz
Budowa oświetlenia ulicznego	Zadanie realizowane sukcesywnie	Miasto i Gmina Małogoszcz
Rozbudowa sieci gazowej	Zadanie realizowane sukcesywnie	Zakład gazowniczy
Rozwój i modernizacja sieci energetycznych	Zadanie realizowane sukcesywnie	Zakład energetyczny
Budowa urządzeń wytwarzających energię elektryczną, w tym wykorzystujących siłę wiatru i energię słoneczną	2014-2024	Inwestorzy prywatni
Usuwanie materiałów zawierających azbest z terenu gminy	Zadanie realizowane sukcesywnie	Miasto i Gmina Małogoszcz
Tworzenie ścieżek rowerowych i rewitalizacja ciekawych turystycznie miejsc na terenie gminy (oznakowanie szlaków, miejsca postojowe, itp.)	Zadanie realizowane sukcesywnie	Miasto i Gmina Małogoszcz LGD "Gryf"
Zagospodarowanie terenu Osiedla w Małogoszczu (tereny zielone, parkingi , miejsca rekreacji i odpoczynku)	Zadanie realizowane sukcesywnie	Miasto i Gmina Małogoszcz
Renowacja kościoła św. Stanisława i jego otoczenia na wzgórzu cmentarnym Babinek w Małogoszczu	2015-2020	Miasto i Gmina Małogoszcz Parafia

Stopień, w jakim dokument ustala ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć

Projekt dokumentu pn. „Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Małogoszcz na lata 2014-2024” może wyznaczać ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Obszar przeprowadzenia wszystkich zadań inwestycyjnych zamyka się w granicach administracyjnych Miasta i Gminy Małogoszcz.

Zgodnie z obowiązującym prawodawstwem krajowym klasyfikacja przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko została określona w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2010 Nr 213, poz. 1397 ze zm.).

Charakterystyka inwestycji przewidzianych na terenie gminy Małogoszcz w odniesieniu do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2010 Nr 213, poz. 1397 ze zm.)

Nazwa zadania	Charakterystyka w stosunku do w/w Rozporządzenia
Rozbudowa i modernizacja Domu Kultury w Małogoszczu	Przedsięwzięcie nie zalicza się do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodne z zapisami w/w rozporządzenia. Rozbudowa i modernizacja istniejącego obiektu będzie realizowana na terenie przekształconym antropogenicznie i nie zajmującego większej powierzchni niż 4 ha.
Utworzenie kompleksu sportowego w Małogoszczu	Przedsięwzięcie nie zalicza się do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodne z zapisami w/w rozporządzenia. Rozbudowa bazy sportowej będzie realizowana w obszarach przekształconych antropogenicznie i nie zajmujących większej powierzchni niż 4 ha.
Budowa sali gimnastycznej przy SP w Kozłowie	Przedsięwzięcie nie zalicza się do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodne z zapisami w/w rozporządzenia. Rozbudowa bazy sportowej będzie realizowana w obszarach przekształconych antropogenicznie i nie zajmującego większej powierzchni niż 2 ha.
Budowa placów zabaw, boisk oraz miejsc rekreacji na terenach wiejskich	Przedsięwzięcie nie zalicza się do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z w/w rozporządzeniem. Rozbudowa bazy sportowej i rekreacyjnej będzie realizowana w obszarach przekształconych antropogenicznie i nie zajmujących większej powierzchni niż 2 ha..
Tworzenie świetlic na terenach wiejskich	Przedsięwzięcia nie zaliczają się do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodne z zapisami w/w rozporządzenia. Inwestycje będą dotyczyć już istniejących obiektów. W wyniku modernizacji nie osiągną progów określonych w/w rozporządzeniem, aby można było zakwalifikować je do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.
Modernizacja placówek użyteczności publicznej na terenie gminy	Przedsięwzięcia nie zaliczają się do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodne z zapisami w/w rozporządzenia. Inwestycje będą dotyczyć już istniejących obiektów. W wyniku modernizacji nie osiągną progów określonych w/w rozporządzeniem, aby można było zakwalifikować je do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.
Budowa mieszkań socjalnych	Przedsięwzięcie nie zalicza się do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodne z zapisami w/w rozporządzenia.
Adaptacja na cele społeczne budynku dawnej szkoły w Bocheńcu	Przedsięwzięcie nie zalicza się do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodne z zapisami w/w rozporządzenia. Inwestycja będzie dotyczyć już istniejącego obiektu a jego zakres nie osiągnie progów określonych w w/w rozporządzeniu, aby mogły zostać zakwalifikowane na podstawie tego rozporządzenia do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko.
Remont budynku muzeum w Małogoszczu	Przedsięwzięcie nie zalicza się do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodne z zapisami w/w rozporządzenia. Inwestycja będzie dotyczyć już istniejącego obiektu a jego zakres nie osiągnie progów określonych w w/w rozporządzeniu, aby mogły zostać zakwalifikowane na podstawie tego rozporządzenia do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko.

Utworzenie żłobka	Przedsięwzięcie nie zalicza się do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodne z zapisami w/w rozporządzenia. Inwestycja będzie dotyczyć już istniejącego obiektu a jego zakres nie osiągnie progów określonych w w/w rozporządzeniu, aby mogły zostać zakwalifikowane na podstawie tego rozporządzenia do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko.
Budowa kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami oraz oczyszczalniami ścieków w gminie Małogoszcz	Przedsięwzięcia nie zaliczają się do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko zgodne z zapisami w/w rozporządzenia. Mogą natomiast kwalifikować się do grupy przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Dlatego też przed realizacją poszczególnych inwestycji należy przeprowadzić szczegółową kwalifikację każdego przedsięwzięcia w oparciu o parametry planowanego zadania inwestycyjnego oraz szczegółowe uwarunkowania terenu, na którym inwestycja będzie realizowana.
Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w gminie Małogoszcz	Przedsięwzięcie nie zalicza się do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Zadanie polegające na budowie przydomowych oczyszczalni ścieków nie znajduje się w katalogu przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.
Przebudowa drogi gminnej nr 343034T relacji Małogoszcz -Mieronice	Przedsięwzięcie nie zalicza się do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko zgodne z zapisami w/w rozporządzenia, ponieważ nie będzie spełniać wymogów określonych w rozporządzeniu dla przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. Inwestycja ta może kwalifikować się jednak do grupy przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Dlatego też przed realizacją przedsięwzięcia należy przeprowadzić szczegółową kwalifikację przedsięwzięcia w oparciu o parametry planowanego przedsięwzięcia oraz szczegółowe uwarunkowania terenu, na którym będzie ono realizowane.
Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 762 Kielce - Małogoszcz	Przedsięwzięcie nie zalicza się do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko zgodne z zapisami w/w rozporządzenia, ponieważ nie będzie spełniać wymogów określonych w rozporządzeniu dla przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. Inwestycja ta może kwalifikować się jednak do grupy przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Dlatego też przed realizacją przedsięwzięcia należy przeprowadzić szczegółową kwalifikację przedsięwzięcia w oparciu o parametry planowanego przedsięwzięcia oraz szczegółowe uwarunkowania terenu, na którym będzie ono realizowane.
Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 728 Małogoszcz - Łopuszno	Przedsięwzięcie nie zalicza się do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko zgodne z zapisami w/w rozporządzenia, ponieważ nie będzie spełniać wymogów określonych w rozporządzeniu dla przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. Inwestycja ta może kwalifikować się jednak do grupy przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Dlatego też przed realizacją przedsięwzięcia należy przeprowadzić szczegółową kwalifikację przedsięwzięcia w oparciu o parametry planowanego przedsięwzięcia oraz szczegółowe uwarunkowania terenu, na którym będzie ono realizowane.

Budowa ronda na obwodnicy miasta - droga wojewódzka	Przedsięwzięcie nie zalicza się do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko zgodne z zapisami w/w rozporządzenia, ponieważ nie będzie spełniać wymogów określonych w rozporządzeniu dla przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. Inwestycja ta może kwalifikować się jednak do grupy przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Dlatego też przed realizacją przedsięwzięcia należy przeprowadzić szczegółową kwalifikację przedsięwzięcia w oparciu o parametry planowanego przedsięwzięcia oraz szczegółowe uwarunkowania terenu, na którym będzie ono realizowane.
Budowa dróg i otoczenia drogowego na osiedlach jednorodzinnych w Małogoszczu zgodnie z MPZP	Przedsięwzięcie nie zalicza się do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko zgodne z zapisami w/w rozporządzenia, ponieważ nie będzie spełniać wymogów określonych w rozporządzeniu dla przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. Inwestycja ta może kwalifikować się jednak do grupy przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Dlatego też przed realizacją przedsięwzięcia należy przeprowadzić szczegółową kwalifikację przedsięwzięcia w oparciu o parametry planowanego przedsięwzięcia oraz szczegółowe uwarunkowania terenu, na którym będzie ono realizowane.
Budowa chodników i infrastruktury okołodrogowej (tj. parkingi, przystanki, przejścia dla pieszych)	Przedsięwzięcie nie zalicza się do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko zgodne z zapisami w/w rozporządzenia, ponieważ nie będzie spełniać wymogów określonych w rozporządzeniu dla przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. Inwestycja ta może kwalifikować się jednak do grupy przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Dlatego też przed realizacją przedsięwzięcia należy przeprowadzić szczegółową kwalifikację przedsięwzięcia w oparciu o parametry planowanego przedsięwzięcia oraz szczegółowe uwarunkowania terenu, na którym będzie ono realizowane.
Utwardzanie dróg wiejskich	Przedsięwzięcie nie zalicza się do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko zgodne z zapisami w/w rozporządzenia, ponieważ nie będzie spełniać wymogów określonych w rozporządzeniu dla przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. Inwestycja ta może kwalifikować się jednak do grupy przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Dlatego też przed realizacją przedsięwzięcia należy przeprowadzić szczegółową kwalifikację przedsięwzięcia w oparciu o parametry planowanego przedsięwzięcia oraz szczegółowe uwarunkowania terenu, na którym będzie ono realizowane.
Budowa oświetlenia ulicznego	Przedsięwzięcie nie zostało wymienione w katalogu przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko zgodne z zapisami w/w rozporządzenia.
Rozbudowa sieci gazowej	Przedsięwzięcie nie zalicza się do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko zgodne z zapisami w/w rozporządzenia. Może natomiast kwalifikować do grupy przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Wobec tego, przed realizacją przedsięwzięcia należy przeprowadzić szczegółową kwalifikację przedsięwzięcia w oparciu o parametry planowanego przedsięwzięcia oraz szczegółowe uwarunkowania terenu, na którym będzie realizowane.

Rozwój i modernizacja sieci energetycznych	Przedsięwzięcie nie zalicza się do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko zgodne z zapisami w/w rozporządzenia. Może natomiast kwalifikować do grupy przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Wobec tego, przed realizacją przedsięwzięcia należy przeprowadzić szczegółową kwalifikację przedsięwzięcia w oparciu o parametry planowanego przedsięwzięcia oraz szczegółowe uwarunkowania terenu, na którym będzie realizowane.
Budowa urządzeń wytwarzających energię elektryczną, w tym wykorzystujących siłę wiatru i energię słoneczną	Przedsięwzięcie zalicza się do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodne z zapisami w/w rozporządzenia. Przed realizacją przedsięwzięcia należy przeprowadzić szczegółową kwalifikację przedsięwzięcia w oparciu o parametry planowanego przedsięwzięcia oraz szczegółowe uwarunkowania terenu, na którym będzie realizowane.
Usuwanie materiałów zawierających azbest z terenu gminy	Przedsięwzięcie nie zalicza się do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodne z zapisami w/w rozporządzenia. Usuwanie azbestu z terenu gminy będzie odbywało się poprzez bezpieczne zdjęcie i przewiezienie w wyznaczone miejsce składowania poza terenem gminy.
Tworzenie ścieżek rowerowych i rewitalizacja ciekawych turystycznie miejsc na terenie gminy (oznakowanie szlaków, miejsca postojowe, itp.)	Przedsięwzięcie nie zalicza się do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodne z zapisami w/w rozporządzenia. Inwestycje dotyczą jedynie oznakowania miejsc i będą prowadzone na obszarach przekształconych antropogenicznie.
Zagospodarowanie terenu Osiedla w Małogoszczu (tereny zielone, parkingi , miejsca rekreacji i odpoczynku)	Przedsięwzięcie nie zalicza się do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko zgodne z zapisami w/w rozporządzenia. Jednak może się okazać, że będzie się kwalifikować do grupy przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Dlatego też po skonkretyzowaniu zadań planowanych do wykonania w ramach rewitalizacji, przed ich realizacją należy przeprowadzić szczegółową ich kwalifikację w oparciu o parametry planowanego zadania oraz szczegółowe uwarunkowania obszaru, na którym zadanie będzie realizowane.
Renowacja kościoła św. Stanisława i jego otoczenia na wzgórzu cmentarnym Babinek w Małogoszczu	Przedsięwzięcie nie zalicza się do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z w/w rozporządzeniem. Inwestycja dotyczy budynku już istniejącego oraz otoczenie przekształconego antropogenicznie i nie zajmującego większej powierzchni niż 4 ha..

Charakter inwestycji przewidzianych w projekcie „Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Małogoszcz na lata 2014-2024"

Społeczeństwo

Zadania planowane w ramach tego obszaru będą dotyczyć zadań/projektów „miękkich", organizacyjnych związanych z inwestycją w kapitał ludzki (np. promocja innowacyjnych form kształcenia: np. e-edukacja, stworzenie oferty edukacji pozaszkolnej, przeciwdziałania zjawiskom patologicznym, aktywizacja mieszkańców) i nie będą przyczyną powstawania jakichkolwiek uciążliwości dla środowiska.

Pozostałe zadania będą polegać głównie na prowadzeniu prac dostosowawczych dla potrzeb infrastruktury społecznej w budynkach już istniejących lub na terenach już zagospodarowanych, przekształconych w wyniku działalności człowieka i dotyczyć będą np. rozbudowy i modernizacji budynków użyteczności publicznej, budowy mieszkań socjalnych, budowy placów zabaw, boisk szkolnych, adaptacji budynków na cele społeczne.

Efekty planowanych działań będą pozytywne dla środowiska, a niewielkie uciążliwości dla ludzi i przyrody, które mogą wystąpić w fazie prac remontowych czy budowlanych będą miały charakter przejściowy i zostaną wyeliminowane po zakończeniu realizacji zadań. Wskazane przedsięwzięcia charakteryzują się ograniczonym terytorialnie zasięgiem.

W trakcie planowania prac Inwestor zobowiązany jest do wyboru koncepcji zapewniającej minimalizację potencjalnych oddziaływań na środowisko oraz warunki życia i zdrowia mieszkańców, zarówno na etapie budowy/realizacji, jak i późniejszej eksploatacji. Na etapie realizacji inwestycji należy m.in.:

- stosować nowoczesny i sprawny technicznie sprzęt techniczny,
- stosować materiały przyjazne dla środowiska, o lepszych parametrach, itp.,
- stosować urządzenia o niskich parametrach emisji zanieczyszczeń i hałasu,
- maksymalne ograniczyć rozmiar placu inwestycji,
- zbierać w sposób selektywny powstające odpady i czasowo je gromadzić do momentu wywozu na składowisko odpadów lub do innego zagospodarowania,
- chronić drzewa i zakrzewienia występujące w sąsiedztwie prowadzonych robót, nie przeznaczone do wycinki,
- zabezpieczyć przez zanieczyszczeniami środowisko gruntowe i wodne.

Prace w budynkach uwzględniają ochronę ptaków i nietoperzy gniazdujących w ścianach budynków (elementem podstawowym przed przystąpieniem do prac jest ekspertyza stwierdzająca obecność ptaków i nietoperzy lub ich brak w danym obiekcie). Wykonawcy są zobowiązani ponadto do przestrzegania przepisów BHP.

Gospodarka

Zadania wytyczone w ramach tego obszaru dotyczą głównie operowania instrumentami promocji czy wsparcia organizacyjnego dla inicjatyw mogących spowodować rozwój lokalnej gospodarki poprzez uatrakcyjnienie obszaru gminy jako miejsca do inwestowania i tworzenia nowych miejsc pracy (np. inicjowanie działań na rzecz wzrostu zainteresowania inwestorów zewnętrznych terenami inwestycyjnymi w gminie, stworzenie optymalnych warunków dla powstawania nowych i rozwoju funkcjonujących mikro i małych przedsiębiorstw, stymulowanie rozwoju rolnictwa, promocja gminy). W ramach tego obszaru priorytetowego nie planuje się zadań inwestycyjnych.

Infrastruktura i środowisko

W obszarze tym wskazano do realizacji zadania inwestycyjne dotyczące m.in. modernizacji, poprawy stanu technicznego istniejącej infrastruktury drogowej i okołodrogowej, rozbudowy sieci kanalizacji sanitarnej, budowy sieci gazociągowej, rozbudowy sieci energetycznej, budowa instalacji bazujących na odnawialnych źródłach energii, w tym wykorzystujących siłę wiatru i energię słoneczną. W obszarze działań organizacyjnych wyznaczono takie działania jak: promocja "czystych" technologii, oczyszczalni przydomowych, OZE, zwiększanie świadomości ekologicznej mieszkańców, itp. Ważnym działaniem podejmowanym w gminie ma być także usuwanie materiałów zawierających azbest.

Efekty planowanych działań będą mieć pozytywny wpływ na stan środowiska, ponieważ ich głównym założeniem jest zapobieganie zanieczyszczeniom środowiska.

6. Określenie, analiza i ocena stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Głównym celem "Prognozy..." jest określenie możliwych skutków i oddziaływań na środowisko, jakie mogą wystąpić w wyniku realizacji zapisów "Strategii...".

W sytuacji stwierdzenia (na etapie posiadania szczegółowej wiedzy o danej inwestycji), że inwestycja należy do przedsięwzięć, dla których obowiązują zapisy z Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2010 Nr 213, poz. 1397 ze zm.) organ właściwy do wydania decyzji może zlecić przeprowadzenie oceny oddziaływania konkretnego przedsięwzięcia na środowisko, zgodnie z wymogami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. W ocenie oddziaływania na środowisko mogą zostać stwierdzone szczegółowe rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie ewentualnych presji na środowisko.

Planowane działania będą miały pozytywny wpływ na stan środowiska, ponieważ ich głównym założeniem jest racjonalizacja potrzeb efektywnej gospodarki wodno-kanalizacyjnej (tj. racjonalizacja dostaw wody i odprowadzania ścieków, ochrona wód gruntowych i powierzchniowych) i energetycznej (w tym dążenie do wyeliminowania nieefektywnych i przestarzałych technologicznie elementów infrastruktury zaopatrzenia w poszczególne nośniki energii).

6.1. Matryca wpływów zadań "Strategii..." na poszczególne komponenty środowiska

Dla przeanalizowania skutków i oddziaływań na środowisko założeń „Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Małogoszcz na lata 2014-2024" najbardziej obrazowe wydaje się być posłużenie matrycą logiczną. Przewidywane oddziaływania na środowisko zadań inwestycyjnych przedstawiono w poniższej tabeli, według stanu wiedzy o inwestycjach na chwile obecną.

W analizie wzięto pod uwagę wielkość natężenia oddziaływania na środowisko oraz czas jego występowania. Ze względu na specyfikę zaprojektowanych rozwiązań w ocenie oddziaływania odniesiono się do oddziaływań mogących występować zarówno na etapie realizacji jaki i eksploatacji inwestycji. W wielu przypadkach oddziaływanie na środowisko może być negatywne na etapie realizacji inwestycji, a po jej zakończeniu i w czasie eksploatacji pozytywne.

Oznaczenia symboli w poniższych matrycy:
+ wpływ pozytywny,
- wpływ negatywny,
* brak wpływu

Przewidywane oddziaływania na środowisko zadań inwestycyjnych wskazanych w dokumencie „Strategii…" na poszczególne elementy środowiska

Wyszczególnienie zadań	Element środowiska																									
	różnorodność biol.		ludzie		zwierzęta		rośliny		woda		powietrze		powierzchnia ziemi		krajobraz		klimat		zasoby naturalne		zabytki		dobra materialne		obszary Natura 2000	
REALIZACJA (R)/EKSPLOATACJA (E)	**R**	**E**	**R**	**E**	**R**	**E**	**R**	**E**	**R**	**E**	**R**	**E**	**R**	**E**	**R**	**E**	**R**	**E**	**R**	**E**	**R**	**E**	**R**	**E**	**R**	**E**
Rozbudowa i modernizacja Domu Kultury w Małogoszczu	*	*	*	+	*	*	*	*	*	*	-	*	-	*	-	*	*	*	*	*	*	*	*	+	*	*
Utworzenie kompleksu sportowego w Małogoszczu	*	*	*	+	*	*	*	*	*	*	-	*	-	*	-	*	*	*	*	*	*	*	*	+	*	*
Budowa sali gimnastycznej przy SP w Kozłowie	*	*	*	+	*	*	*	*	*	*	-	*	-	*	-	*	*	*	*	*	*	*	*	+	*	*
Budowa placów zabaw, boisk oraz miejsc rekreacji na terenach wiejskich	*	*	*	+	*	*	*	*	*	*	-	*	-	*	-	*	*	*	*	*	*	*	*	+	*	*
Tworzenie świetlic na terenach wiejskich	*	*	*	+	*	*	*	*	*	*	*	*	-	*	-	*	*	*	*	*	*	*	*	+	*	*
Modernizacja placówek użyteczności publicznej na terenie gminy	*	*	*	+	*	*	*	*	*	*	-	*	-	*	-	*	*	*	*	*	*	*	*	+	*	*
Budowa mieszkań socjalnych	*	*	*	+	*	*	*	*	*	*	-	*	-	*	-	*	*	*	*	*	*	*	*	+	*	*
Adaptacja na cele społeczne budynku dawnej szkoły w Bocheńcu	*	*	*	+	*	*	*	*	*	*	-	*	-	*	-	*	*	*	*	*	*	*	*	+	*	*
Remont budynku muzeum w Małogoszcz	*	*	*	+	*	*	*	*	*	*	-	*	-	*	-	*	*	*	*	*	*	+	*	+	*	*
Utworzenie żłobka	*	*	*	+	*	*	*	*	*	*	*	*	-	*	-	*	*	*	*	*	*	*	*	+	*	*
Budowa kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami oraz oczyszczalniami ścieków w gminie Małogoszcz	*	*	*	+	*	*	-	*	*	+	-	*	-	*	-	*	*	*	*	*	*	*	*	+	*	*
Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w gminie Małogoszcz	*	*	*	+	*	*	-	*	*	+	*	*	-	*	-	*	*	*	*	*	*	*	*	+	*	*
Przebudowa drogi gminnej relacji Małogoszcz -Mieronice	*	*	*	+	*	*	-	*	*	*	-	+	-	*	-	*	*	*	*	*	*	*	*	+	*	*
Modernizacja drogi wojewódzkiej Kielce - Małogoszcz	*	*	*	+	*	*	-	*	*	*	-	+	-	*	-	*	*	*	*	*	*	*	*	+	*	*
Modernizacja drogi wojewódzkiej Małogoszcz - Łopuszno	*	*	*	+	*	*	-	*	*	*	-	+	-	*	-	*	*	*	*	*	*	*	*	+	*	*
Budowa ronda na obwodnicy miasta - droga wojewódzka	*	*	*	+	*	*	-	*	*	*	-	+	-	*	-	*	*	*	*	*	*	*	*	+	*	*
Budowa dróg i otoczenie drogowego na osiedlach jednorodzinnych w Małogoszczu zgodnie z MPZP	*	*	*	+	*	*	-	*	*	*	-	+	-	*	-	*	*	*	*	*	*	*	*	+	*	*

Budowa chodników i infrastruktury okołodrogowej (tj. parkingi, przystanki, przejścia dla pieszych)	*	*	*	+	*	*	-	*	*	*	-	+	-	*	-	*	*	*	*	*	*	*	*	+	*	*
Utwardzanie dróg wiejskich	*	*	*	+	*	*	-	*	*	*	-	+	-	*	-	*	*	*	*	*	*	*	*	+	*	*
Budowa oświetlenia ulicznego	*	*	*	+	*	*	-	*	*	*	-	+	-	*	-	*	*	*	*	*	*	*	*	+	*	*
Rozbudowa sieci gazowej	*	*	*	+	*	*	-	*	*	*	-	+	-	*	-	*	*	*	*	*	*	*	*	+	*	*
Rozwój i modernizacja sieci energetycznych	*	*	*	+	*	*	*	*	*	*	*	+	-	*	-	*	*	*	*	*	*	*	*	+	*	*
Budowa urządzeń wytwarzających energię elektryczną, w tym wykorzystujących siłę wiatru i energię słoneczną	*	*	*	*	-	*	-	*	*	*	-	*	-	*	-	-	*	*	*	+	*	*	*	+	*	*
Usuwanie materiałów zawierających azbest z terenu gminy	*	*	-	+	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	+	*	*	*	*	*	+	*	+	*	*
Tworzenie ścieżek rowerowych i rewitalizacja ciekawych turystycznie miejsc na terenie gminy (oznakowanie szlaków, miejsca postojowe, itp.)	*	*	*	+	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	+	*	+	*	*
Zagospodarowanie terenu Osiedla w Małogoszczu (tereny zielone, parkingi , miejsca rekreacji i odpoczynku)	*	*	*	+	*	*	*	*	*	*	-	*	-	*	-	+	*	*	*	*	*	*	*	+	*	*
Renowacja kościoła św. Stanisława i jego otoczenia na wzgórzu cmentarnym Babinek w Małogoszczu	*	*	*	+	*	*	*	*	*	*	-	*	-	*	-	+	*	*	*	*	*	*	*	+	*	*

Zastosowane oznaczenia: R- etap realizacji inwestycji, E- etap eksploatacji inwestycji, + wpływ pozytywny, - wpływ negatywny, * brak wpływu

Wpływ przedsięwzięć inwestycyjnych na poszczególne komponenty środowiska – wnioski z matrycy logicznej	
Komponent	**Opis**
Natura 2000	Oddziaływanie przedsięwzięć inwestycyjnych na siedliska objęte ochroną w ramach sieci ekologicznej Natura 2000 Wzgórza Chęcińsko-Kieleckie i Dolina Białej Nidy na terenie gminy Małogoszcz nie będzie występowało, ponieważ wszystkie przedsięwzięcia zlokalizowane są poza w/w obszarami. Nie będą one zatem bezpośrednio oddziaływać na środowisko przyrodnicze oraz na gatunki roślin i zwierząt znajdujące się pod ochroną.
Różnorodność biologiczna	Brak wpływu, ponieważ żadna z inwestycji nie ma zbyt dużego zasięgu (najczęściej inwestycje ograniczają się do poszczególnych obiektów lub przestrzeni - terenów głównie wcześniej zmienionych antropogenicznie, zainwestowanych), aby znacząco wpłynąć na ograniczenie różnorodności biologicznej.
Ludzi	Wpływ znaczący pozytywny, ponieważ dzięki inwestycjom powstanie infrastruktura techniczna i odnowione zostaną obiekty użyteczności publicznej, przestrzenie, powstaną tereny wypoczynkowo-rekreacyjne, zagospodarowane zostaną tereny osiedli mieszkaniowych, wzrośnie poziom bezpieczeństwa komunikacyjnego, stopniowo wyeliminowywane będę niebezpieczne odpady - np. azbest itp. Większość działań będzie prowadziła do zwiększenia standardu życia mieszkańców i pośrednio poprawy stanu środowiska.
Zwierzęta	Obecnie żyjące gatunki zwierząt na terenach zurbanizowanych, gdzie będzie przeprowadzana zdecydowana większość inwestycji, to gatunki synantropijne, czyli wykorzystujące bliskość siedzib ludzkich z korzyścią dla siebie. Po zakończeniu działań inwestycyjnych gatunki te mogą bez przeszkód egzystować dalej.

Rośliny	Wpływ pozytywny lub neutralny. Inwestycje nie dopuszczają możliwości ograniczania terenów zielonych, a jedynie – w niektórych przypadkach – przeprowadzenie ich estetyzacji. Wszelkie inwestycje znajdujące się w obszarach podlegających ochronie będę przestrzegały przepisów dotyczących tychże.
Woda	Wpływ pozytywny - w wyniku realizacji przedsięwzięć powstanie sieć kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami oraz oczyszczalniami ścieków oraz na terenach gdzie budowa sieci jest nieopłacalna - przydomowe oczyszczalnie ścieków. Objęcie większości mieszkańców zorganizowanym odbiorem ścieków może wpłynąć na poprawą stan sanitarnego wód powierzchniowych i podziemnych.
Powietrze	Wpływ pozytywny ze względu na budowę sieci gazowej i wykorzystanie energii odnawialnej, co zmniejszenie emisji szkodliwych substancji chemicznych (m. in. CO_2, SO_2) do środowiska.
Powierzchnia ziemi	Wpływ pozytywny, ponieważ inwestycje nie przekształcą znacząco powierzchni ziemi, naruszają ją jedynie w fazie budowy (dotyczy to głównie terenów niezurbanizowanych).
Krajobraz	Wpływ pozytywny dla większości inwestycji, ponieważ w wyniku ich przeprowadzania zostaną zagospodarowane tereny do tej chwili niezagospodarowane, infrastruktura będzie zmodernizowana, a efekty działań będą widoczne w krajobrazie. Zakłócenie wystąpią tylko w przypadku budowy instalacji wiatrowych przez inwestorów prywatnych - jednak w przypadku zaplanowanych na chwilę obecną inwestycji nie przewiduję się znacząco negatywnego wpływu na krajobraz, ponieważ teren zasięgu projektowanej farmy nie wyróżnia się szczególnymi walorami krajobrazowymi.
Klimat	Brak wpływu, ponieważ inwestycje nie mają na tyle szerokiego zasięgu, aby znacząco wpłynąć na zmiany klimatyczne.
Zasoby naturalne	Brak wpływu w większości prowadzonych przez gminę inwestycji, gdyż zadania nie przewidują jakiejkolwiek ingerencji w zasoby naturalne. Wpływ pozytywny w inwestycjach dotyczących wykorzystania odnawialnych źródeł energii - w tym wykorzystujących siłę wiatru i energię słoneczną.
Zabytki	Wpływ znacząco pozytywny lub neutralny. Niektóre inwestycje mogą obejmować tereny, na których są obiekty zabytkowe oraz same obiekty - jeśli tak działania dotyczyć będą renowacji, zabezpieczenia, wzrostu estetyki przestrzeni wokół zabytków.
Dobra materialne	Wpływ znaczący pozytywny, ponieważ w wyniku realizacji przedsięwzięć wzrośnie jakość przestrzeni publicznej ze względu na lepsze zagospodarowanie, niektóre obiekty zostaną odnowione i zmienią swoje funkcje, wzrośnie wyposażenie terenów w infrastrukturę techniczną przyjazną dla środowiska, zmniejszy się ilość azbestu na terenie gminy, itp . Tym samym wzrośnie atrakcyjność Miasta i Gminy Małogoszcz dla przyszłych inwestorów oraz poprawi się standard życia mieszkańców.

W ramach podsumowania należy zaznaczyć, że realizacja celów "Strategii..." poprzez konkretne zadania, ma dla większości inwestycji pozytywny lub neutralny wpływ na środowisko. Poszczególne inwestycje mogą w różnym stopniu oddziaływać na środowisko, jednak w efekcie prognozuje się poprawę jakości środowiska i jego funkcjonowania.

Działania organizacyjne nie kwalifikują się do kategorii przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2010 Nr 213, poz. 1397 ze zm.).

Ogólne warunki prowadzenia inwestycji przewidzianych w „Strategii …"

Na etapie realizacji inwestycji, Inwestor zobowiązany jest do:

- stosowania sprawnego technicznie sprzętu,
- stosowania urządzeń o niskich parametrach emisji zanieczyszczeń i hałasu,
- maksymalnego ograniczania rozmiaru placu budowy,
- zbierania w sposób selektywny powstających odpadów i okresowego ich gromadzenia do momentu wywozu na składowisko odpadów lub do innego zagospodarowania,
- chronienia drzew i zakrzewień występujących w sąsiedztwie prowadzonych robót,
- zabezpieczenia przez zanieczyszczeniami środowiska gruntowo- wodnego,
- dostosowanie terminów prac inwestycyjnych do terminów rozrodu zwierząt i wegetacji roślin,
- zapobieganie zwiększonej emisji hałasu w związku z prowadzeniem prac – korzystanie z nowoczesnych maszyn w dobrym stanie technicznym, ograniczenie działań do pory dziennej,
- maskowanie elementów dysharmonijnych dla krajobrazu,
- zabezpieczenie przed zniszczeniem stanowisk występowania grzybów i roślin podlegających ochronie,
- zabezpieczenie przed zniszczeniem miejsc schronienia (nor, legowisk, miejsc rozrodu) gatunków zwierząt podlegających ochronie,
- w przypadku budowy turbin wiatrowych należy zapewnić bezpieczne odległości posadowienia siłowni wiatrowej w stosunku do dróg, zabudowy mieszkaniowej, terenu leśnego. Turbiny należy umieszczać na konstrukcjach o ujednoliconej kolorystyce, zharmonizowanej z otaczającym krajobrazem oraz zmniejszającej ryzyko kolizji z przelatującymi ptakami. Wyklucza się stosowanie wież o konstrukcji kratownicowej. Rozwiązania technologiczne powinny opierać się na nowoczesnych technologiach, w strefach lokalizacji urządzeń energetyki wiatrowej należy wprowadzić zakazy zalesień terenów rolnych,
- w przypadku budowy odnawialnych źródeł energii wykorzystujących energię słoneczną do produkcji energii elektrycznej należy dokonać wyboru odpowiedniej lokalizacji uwzględniającej uwarunkowania przyrodnicze, w tym odległości od zbiorników wodnych. Ogniwa fotowoltaiczne powinny być pokryte warstwą nadającą odporność i warstwą antyrefleksyjną by nie powodowały efektu olśnienia oraz można zastosować rozmieszczenie ich w odległościach od siebie lub wprowadzić pomiędzy nimi nasadzenia roślin krzewiastych, aby nie powodowały z odległości efektu tzw. jednolitego lustra wody. Naziemne linie energetyczne, kable i słupy powinny być projektowane w ten sposób, by zminimalizować dla przelatujących ptaków ryzyko

porażenia prądem i kolizji. Można również planować poprowadzenie linii energetycznych pod ziemią.

6.2. Przewidywane znaczące oddziaływania zamierzeń „Strategii…" (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe, chwilowe, pozytywne i negatywne) na środowisko w tym na obszar Natura 2000

Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko (bezpośrednich, pośrednich, wtórnych, skumulowanych, krótkoterminowych, średnioterminowych, długoterminowych i stałych i chwilowych) przedstawione zostały w podziale na poszczególne grupy zadań.

Przewidywane znaczące oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe, chwilowe, pozytywne i negatywne działań na terenie gminy Małogoszcz w podziel na poszczególne grupy inwestycji:

Kierunek działań	Przewidywane oddziaływania	Oddziaływania na środowisko
-Rozbudowa i modernizacja Domu Kultury w Małogoszczu - Budowa sali gimnastycznej przy SP w Kozłowie - Tworzenie świetlic na terenach wiejskich - Modernizacja placówek użyteczności publicznej na terenie gminy - Budowa mieszkań socjalnych - Adaptacja na cele społeczne budynku dawnej szkoły w Bocheńcu - Remont budynku muzeum w Małogoszcz - Utworzenie żłobka - Renowacja kościoła św. Stanisława i jego otoczenia na wzgórzu cmentarnym Babinek w Małogoszczu	**Bezpośrednie**	Budowa, modernizacja, dostosowanie obiektów infrastruktury społecznej oraz renowacja obiektów zabytkowych, ograniczy się zasięgiem do danego obiektu czy terenu w fazie budowy. W trakcie prowadzenie prac nie przewiduje się negatywnych oddziaływań. W wyniku przeprowadzenia inwestycji poprawi się jakość infrastruktury społecznej, wykorzystane zostaną obiekty nieużytkowane, wzrośnie jakoś przestrzeni publicznych itp. Ponadto w niektórych obiektach mogą zostać przeprowadzone termomodernizację i wymiany źródeł ciepła, co zmniejszy emisja zanieczyszczeń i poprawi się stan powietrza – inwestycje przyniosą dodatni efekt ekologiczny.
	Pośrednie	Oddziaływanie pośrednie dotyczy fazy budowy - związane są z organizacją placu budowy, powstawaniem hałasu i emisji zanieczyszczeń, oddziaływania te ustąpią w chwili zakończenia prac i po uporządkowaniu terenu. W wyniku przeprowadzenia niektórych inwestycji poprawi się stan powietrza i zmniejszą się starty ciepła – inwestycja przyniesie dodatni efekt ekologiczny.
	Wtórne	Wtórne oddziaływania mogą dotyczyć użytkowania powstałych obiektów tj.: zwiększenia ilości odpadów, zwiększenie zapotrzebowania na wodę, odprowadzenie ścieków itp. W wyniku przeprowadzenia niektórych inwestycji poprawi się stan powietrza i zmniejszą się starty ciepła – inwestycja przyniesie dodatni efekt ekologiczny.
	Skumulowane	Skumulowane oddziaływania mogą dotyczyć użytkowania powstałych obiektów tj.: zwiększenia ilości odpadów, zwiększenie zapotrzebowania na wodę, odprowadzenie ścieków itp.
	Krótkoterminowe	Niekorzystne znaczące oddziaływania krótkoterminowe mogą dotyczyć fazy budowy, czy zagospodarowania (hałas, odpady, emisja spalin).
	Średnioterminowe	W wyniku przeprowadzenia niektórych inwestycji poprawi się stan powietrza i zmniejszą się starty ciepła – inwestycja przyniesie dodatni efekt ekologiczny.
	Długoterminowe	W efekcie realizacji inwestycji poprawi się jakość infrastruktury społecznej, wykorzystane zostaną obiekty nieużytkowane, wzrośnie jakość i estetyka przestrzeni publicznych itp. Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej i poprawa jakości systemów grzewczych, spowoduje: - wzrost oszczędności na wytworzonej energii, - redukcje strat ciepła, ekonomiczne użytkowanie energii, zmniejszenie nakładów finansowych ponoszonych na zapewnienie właściwych warunków cieplnych w pomieszczeniach, - podwyższenie wartości rynkowej budynku poprzez podwyższenie standardu użytkowego i estetycznego, - ograniczenie „niskiej emisji”, zmniejszenie emisji szkodliwych substancji chemicznych (m. in. CO2, SO2) do środowiska.

	Stałe	W wyniku przeprowadzenia inwestycji poprawi się jakość infrastruktury społecznej, wykorzystane zostaną obiekty nieużytkowane, wzrośnie jakoś przestrzeni publicznych itp. Ponadto w niektórych obiektach mogą zostać przeprowadzone termomodernizację i wymiany źródeł ciepła, co zmniejszy emisja zanieczyszczeń i poprawi się stan powietrza – inwestycje przyniosą dodatni efekt ekologiczny.
	Chwilowe	Na etapie budowy chwilowe oddziaływania mogą występować w czasie awarii sprzętu, wypadku lub innych nieprzewidzianych okoliczności, Na etapie eksploatacji chwilowe oddziaływanie może wystąpić w chwili awarii systemu grzewczego, jednak planuje się, że systemy ogrzewania będą posiadały odpowiednie zabezpieczenia, które zminimalizują możliwość wystąpienia awarii.
- Utworzenie kompleksu sportowego w Małogoszczu - Budowa placów zabaw, boisk oraz miejsc rekreacji na terenach wiejskich - Tworzenie ścieżek rowerowych i rewitalizacja ciekawych turystycznie miejsc na terenie gminy (oznakowanie szlaków, miejsca postojowe, itp.) - Zagospodarowanie terenu Osiedla w Małogoszczu (tereny zielone, parkingi , miejsca rekreacji i odpoczynku)	**Bezpośrednie**	Budowa i modernizacja oraz dostosowanie obiektów infrastruktury sportowo-rekreacyjnej ograniczy się zasięgiem do danego obiektu czy terenu w fazie budowy. Nie przewiduje się zajmowania nowych terenów pod obiekty sportowe, w przypadku tworzenia tras rowerowych planuje sie jedynie wprowadzenie oznakowania. Podczas zagospodarowania terenu osiedla mieszkaniowego powstaną nowe tereny rekreacyjne i zielona - działania te przyczynią się do uporządkowania przestrzennego i wzrostu komfortu życia. W wyniku przeprowadzenia inwestycji poprawi się jakość infrastruktury społecznej, wykorzystane zostaną obiekty nieużytkowane, wzrośnie jakoś przestrzeni publicznych itp.
	Pośrednie	Oddziaływanie pośrednie dotyczy fazy budowy - związane są z organizacją placu budowy, powstawaniem hałasu i emisji zanieczyszczeń, oddziaływania te ustąpią w chwili zakończenia prac i po uporządkowaniu terenu.
	Wtórne	Wtórne oddziaływania mogą dotyczyć użytkowania powstałych obiektów - presji turystycznej - np. zwiększenia ilości powstających odpadów.
	Skumulowane	Skumulowane oddziaływania mogą dotyczyć użytkowania powstałych obiektów - presji turystycznej - np. zwiększenia ilości powstających odpadów.
	Krótkoterminowe	Niekorzystne znaczące oddziaływania krótkoterminowe mogą dotyczyć fazy budowy (hałas, odpady, emisja spalin).
	Średnioterminowe	oddziała średnioterminowe będą towarzyszyć większym inwestycjom (np. zagospodarowaniu terenu Osiedla) w czasie trwania robót budowlanych– tworzenie wykopów, emisja spalin z urządzeń, odpady, hałas z urządzeń. Po zakończeniu inwestycji oddziaływania zanikną.
	Długoterminowe	W efekcie realizacji inwestycji poprawi się jakość infrastruktury społecznej, wykorzystane zostaną obiekty nieużytkowane, wzrośnie jakość i estetyka przestrzeni publicznych itp.
	Stałe	Oddziaływania stałe są takie same jak oddziaływania długoterminowe.
	Chwilowe	Chwilowe oddziaływanie może wystąpić w chwili nieprzewidzianego wypadku.

- Budowa kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami oraz oczyszczalniami ścieków w gminie Małogoszcz - Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w gminie Małogoszcz	**Bezpośrednie**	Bezpośrednie działanie na środowisko inwestycji przewiduje się jedynie w fazie budowy sieci kanalizacyjnej i oczyszczalni oraz oczyszczalni przydomowych – tworzenie wykopów, emisja spalin z urządzeń, odpady, hałas urządzeń – po zakończeniu inwestycji szkody zostaną zniwelowane. W trakcie realizacji inwestycji nie przewiduje się znaczącej ingerencji w istniejącą szatę roślinną, podczas wykonywania prac zostanie przekształcona niewielka ilość powierzchni zajmowana przez roślinność ruderalną. Jej likwidacji nie spowoduje istotnych strat przyrodniczych. Nie zostanie naruszona różnorodność biologiczna i stan zachowania szaty roślinnej i świata zwierząt. Nie przewiduje się działań inwestycyjnych liniowych na terenach Natura 2000. Planowane przedsięwzięcia realizowane będzie głównie na terenach zagospodarowanych wzdłuż dróg, zabudowy mieszkaniowej, terenów rolnych, zadrzewionych.. Przy założeniu pracy bezawaryjnej sieci i oczyszczalni nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na środowisko.
	Pośrednie	Przy założeniu funkcjonowania bezawaryjnego sieci kanalizacyjnej oraz oczyszczalni ścieków nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na środowisko, gatunki zwierząt, roślin i grzybów, siedliska przyrodnicze.
	Wtórne	Przy założeniu funkcjonowania bezawaryjnego sieci kanalizacyjnej oraz oczyszczalni ścieków nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na środowisko, gatunki zwierząt, roślin i grzybów, siedliska przyrodnicze.
	Skumulowane	Przy założeniu funkcjonowania bezawaryjnego sieci kanalizacyjnej oraz oczyszczalni ścieków nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na środowisko, gatunki zwierząt, roślin i grzybów, siedliska przyrodnicze.
	Krótkoterminowe	Niekorzystne oddziaływanie krótkoterminowe może wystąpić w fazie budowy sieci i oczyszczalni – tworzenie wykopów, emisja spalin z urządzeń, odpady, hałas urządzeń – po zakończeniu inwestycji szkody zostaną zniwelowane.
	Średnioterminowe	Niekorzystne oddziaływanie średnioterminowe może wystąpić w fazie budowy sieci i oczyszczalni – tworzenie wykopów, emisja spalin z urządzeń, odpady, hałas urządzeń – po zakończeniu inwestycji szkody zostaną zniwelowane.
	Długoterminowe	Funkcjonowanie sieci wodociągowej przyniesie następujące korzyści ekologiczne: racjonalne wykorzystywanie zasobów wód podziemnych, zmniejszenie ryzyka zanieczyszczenia wody pitnej. Rozbudowa oczyszczalni poprawi stan środowiska w gminie – oddziaływanie w okresie długoterminowym będzie korzystne poprzez racjonalizacje gospodarki wodno-ściekowej oraz efekty ekologiczne.
	Stałe	Korzystnym oddziaływaniem stałym przeprowadzenia inwestycji będzie wymuszenie racjonalizacji gospodarki wodno-ściekowej w gminie.
	Chwilowe	W sytuacjach awaryjnych (uszkodzenie sieci) może nastąpić wyciek wody i potencjalne uszkodzenie terenu, na którym wystąpiła awaria. Przebieg sieci umożliwia łatwy dostęp do uszkodzonego elementu i szybką jego wymianę. Potencjalne znaczące oddziaływanie przedsięwzięcia rozbudowy oczyszczalni dotyczy jedynie sytuacji awaryjnej na: powietrze atmosferyczne (w zakresie zanieczyszczenia powietrza gazami organicznymi), środowisko gruntowo-wodne (zanieczyszczenie ściekami). Pozostałe elementy środowiska nie są objęte oddziaływaniem.

- Przebudowa drogi gminnej relacji Małogoszcz -Mieronice - Rozbudowa drogi wojewódzkiej Kielce - Małogoszcz - Rozbudowa drogi wojewódzkiej Małogoszcz - Łopuszno - Budowa ronda na obwodnicy miasta - droga wojewódzka - Budowa dróg i otoczenie drogowego na osiedlach jednorodzinnych w Małogoszczu zgodnie z MPZP - Budowa chodników i infrastruktury okołodrogowej (tj. parkingi, przystanki, przejścia dla pieszych) - Utwardzanie dróg wiejskich - Budowa oświetlenia ulicznego	**Bezpośrednie**	Niekorzystne bezpośrednie oddziaływania dotyczą w fazie budowy: - emisji spalin, zapylenia, emisji zanieczyszczeń, hałasów, wibracji i mają wpływ na powietrze i klimat, - utrata gleby, zmiany struktury gruntu, składu biologicznego i chemicznego (w przypadku budowy nowej drogi), - zanieczyszczenia wód w chwili niekorzystnych spływów powierzchniowych. W fazie eksploatacji oddziaływaniem bezpośrednim będzie hałas, emisja spalin i zapylenia - typowe oddziaływania infrastruktury drogowej.
	Pośrednie	Niekorzystne pośrednie oddziaływania dotyczą wzrostu hałasu i wibracji. Korzystne pośrednie działania na środowisko i człowieka to: - izolacja hałasu poprzez przeniesienie ciągu drogi poza obszar ścisłej zabudowy, nasadzenia drzew i krzewów przy trasach komunikacyjnych, zastosowanie barier w postaci ekranów dźwiękochłonnych w najbardziej uciążliwych miejscach komunikacji samochodowej, - zmniejszenie emisji spalin i pyłów poprzez poprawę nawierzchni dróg.
	Wtórne	Niekorzystne wtórne oddziaływania może wystąpić w przypadku zaistnienia awarii lub innych nieprzewidzianych okoliczności.
	Skumulowane	Niekorzystne wtórne oddziaływania może wystąpić w przypadku zaistnienia awarii lub innych nieprzewidzianych okoliczności.
	Krótkoterminowe	Niekorzystne znaczące oddziaływania krótkoterminowe mogą dotyczyć fazy prowadzenia budowy (hałas, odpady, emisja spalin).
	Średnioterminowe	Niekorzystne oddziaływanie średnioterminowe może wystąpić w fazie budowy sieci – tworzenie wykopów, emisja spalin z urządzeń, odpady, hałas urządzeń – po zakończeniu inwestycji szkody zostaną zniwelowane.
	Długoterminowe	Drogi z poprawioną nawierzchnią, w fazie eksploatacji, stanowią źródło zanieczyszczeń znacznie mniej uciążliwe dla środowiska i człowieka. Ograniczeniu ulegają szczególnie emisje hałasu i wibracji. Usprawnienie płynności ruchu w sieci dróg może doprowadzić do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do powietrza.
	Stałe	Oddziaływania pozytywne w wyniku przeprowadzenia inwestycji: - zmniejszenie emisji spalin i pyłów poprzez poprawę nawierzchni dróg, - poprawa jakości krajobrazu w strefach, gdzie jest on zniszczony, Oddziaływania negatywne związane są z użytkowaniem stałym drogi – tak jak w przypadku innych dróg, w zależności od natężenia ruchu.
	Chwilowe	Nadzwyczajne zagrożenia środowiska w wyniku przeprowadzenia inwestycji drogowych mogą powstać wskutek: - wypadków i zdarzeń w czasie budowy i eksploatacji dróg i innych obiektów drogowych, w których biorą udział pojazdy przewożące substancje niebezpieczne (skażenia powietrza, wód, gleb oraz pożary), - awarii w miejscach postoju pojazdów, pożaru, niewłaściwego lub niedostatecznego zabezpieczenia robót drogowych i samej drogi w wyniku złego rozpoznania warunków środowiskowych (np. geologii, stosunków wodnych), co może spowodować, np. erozję i osuwiska. Wszelkie chwilowe niekorzystne oddziaływania będę niwelowane w razie wystawienia takiej konieczności przez odpowiednie służby.

Rozbudowa sieci gazowej	**Bezpośrednie**	Bezpośrednie działanie na środowisko inwestycji przewiduje się jedynie w fazie budowy sieci gazowej – tworzenie wykopów, emisja spalin z urządzeń, odpady, hałas urządzeń – po zakończeniu inwestycji szkody zostaną zniwelowane. Przy założeniu pracy bezawaryjnej sieci nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na środowisko w fazie eksploatacji.
	Pośrednie	Przy założeniu pracy bezawaryjnej sieci nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na środowisko.
	Wtórne	Przy założeniu pracy bezawaryjnej sieci nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na środowisko.
	Skumulowane	Przy założeniu pracy bezawaryjnej sieci nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na środowisko.
	Krótkoterminowe	Niekorzystne oddziaływanie krótkoterminowe może wystąpić w fazie budowy sieci gazowej –tworzenie wykopów, emisja spalin z urządzeń, odpady – po zakończeniu inwestycji szkody zostaną zniwelowane.
	Średnioterminowe	Niekorzystne oddziaływanie średnioterminowe może wystąpić w fazie budowy sieci gazowej –tworzenie wykopów, emisja spalin z urządzeń, odpady, hałas urządzeń – po zakończeniu inwestycji szkody zostaną zniwelowane.
	Długoterminowe	Przy założeniu pracy bezawaryjnej nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na środowisko. Funkcjonowanie sieci gazowej zapewni mieszkańcom gminy dostęp do paliwa, które powoduje znacznie mniejszą emisję zanieczyszczeń do atmosfery niż stosowane dotychczas paliwa węglowe.
	Stałe	Przy założeniu pracy bezawaryjnej nie przewiduje się oddziaływania na środowisko. Funkcjonowanie sieci gazowej spowoduje poprawę stanu środowiska, atmosfery, zmieszenie emisji niskiej, poprawa warunków życia mieszkańców gminy.
	Chwilowe	Oddziaływanie takie wystąpi w chwili awarii sieci. Sieć będzie budowana w taki sposób, aby był możliwy dostęp do każdego jej odcinka sieci i w razie konieczności – szybkie zlikwidowanie awarii.
Rozwój i modernizacja sieci energetycznych	**Bezpośrednie**	Linie elektromagnetyczne o napięciu znamionowym 110 kV i 220 kV wywierają negatywny wpływ odpowiednio od 12 do 37 m od osi linii w obie strony, natomiast uciążliwość stacji transformatorowych na ogół zamyka się w granicach obiektu. Oddziaływanie bezpośrednie związane jest z polem elektromagnetycznym.
	Pośrednie	Pośrednie oddziaływanie jest związane z polem elektromagnetycznym.
	Wtórne	Wtórne oddziaływanie jest związane z polem elektromagnetycznym.
	Skumulowane	Oddziaływanie skumulowane jest związane z polem elektromagnetycznym.
	Krótkoterminowe	Oddziaływanie krótkoterminowe może wystąpić podczas awarii sieci.
	Średnioterminowe	Linie elektromagnetyczne o napięciu znamionowym 110 kV i 220 kV wywierają negatywny wpływ odpowiednio od 12 do 37 m od osi linii w obie strony, natomiast uciążliwość stacji transformatorowych na ogół zamyka się w granicach obiektu. Oddziaływanie średnioterminowe jest związane z polem elektromagnetycznym.
	Długoterminowe	Linie elektromagnetyczne o napięciu znamionowym 110 kV i 220 kV wywierają negatywny wpływ odpowiednio od 12 do 37 m od osi linii w obie strony, natomiast uciążliwość stacji transformatorowych na ogół zamyka się w granicach obiektu. Oddziaływanie długoterminowe jest związane z polem elektromagnetycznym.

	Stałe	Linie elektromagnetyczne o napięciu znamionowym 110 kV i 220 kV wywierają negatywny wpływ odpowiednio od 12 do 37 m od osi linii w obie strony, natomiast uciążliwość stacji transformatorowych na ogół zamyka się w granicach obiektu. Oddziaływanie stałe jest związane z polem elektromagnetycznym.
	Chwilowe	Oddziaływanie chwilowe może wystąpić podczas awarii sieci.
Budowa urządzeń wytwarzających energię elektryczną, w tym wykorzystujących siłę wiatru i energię słoneczną	**Bezpośrednie**	Bezpośrednie działanie na środowisko inwestycji elektrowni wiatrowych przewiduje się w fazie budowy – tworzenie wykopów, usunięcie gleby wraz z roślinnością, emisja spalin z urządzeń, odpady, hałas urządzeń – po zakończeniu inwestycji szkody zostaną zniwelowane. W trakcie eksploatacji elektrownie mogą bezpośrednio oddziaływać na ptaki i nietoperze. W celu wyeliminowania zagrożenia należy przeprowadzić szczegółowe rozpoznanie migracji ptaków i nietoperzy i ustawiać maszty wiatrowe w miejscach odpowiednich. Bezpośrednim oddziaływaniem będą także zmiany w krajobrazie - w tym przypadku typowym krajobrazie rolniczym. Przy założeniu pracy bezawaryjnej elektrowni nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na środowisko. Budowa farm fotowoltaicznych będzie oddziaływać na środowisko głównie w fazie eksploatacji - zwłaszcza na ptaki i bezkręgowce wodne (efekt lśnienia, tafli wody i termiczny), efekty te będą minimalizowane poprzez wybieranie lokalizacji i rozmieszczania paneli solarnych w sposób najmniej uciążliwy i powodujący najmniej oddziaływań.
	Pośrednie	Niekorzystne pośrednie oddziaływania może wystąpić w przypadku zaistnienia awarii lub innych nieprzewidzianych okoliczności. Pozytywnym oddziaływaniem pośrednim jest zmniejszenie wydobycia węgla, co wpływa na poziom lustra wód podziemnych na terenach wydobywczych. Budowa elektrowni wiatrowych i farm fotowoltaicznych przyczynia się do zmniejszenia zanieczyszczenia powietrza.
	Wtórne	Przy założeniu, że elektrownie i farmy będą spełniać swoją funkcję bezawaryjnie nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na środowisko.
	Skumulowane	Przy założeniu, że elektrownie i farmy będą spełniać swoją funkcję bezawaryjnie nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na środowisko.
	Krótkoterminowe	Niekorzystne znaczące oddziaływania krótkoterminowe mogą dotyczyć fazy budowy. (hałas, odpady, emisja spalin).
	Średnioterminowe	Oddziaływanie średnioterminowe inwestycji jest takie samo jak oddziaływanie długoterminowe.
	Długoterminowe	Energia wiatrowa jest technologią bezemisyjną - nie powoduje negatywnego oddziaływania na środowisko. Jedynym odczuwalnym i widocznym skutkiem długoterminowym jest widoczność elektrowni w krajobrazie. Energia solarna jest technologią czystą, bezemisyjną, przynoszącą pozytywny efekt ekologiczny. Oddziaływaniem długoterminowym jest fakt zajęcia znacznej powierzchni ziemi na długi czas.

	Stałe	Budowa elektrowni wiatrowej i farmy wiatrowej przyczyni się w znaczący sposób do poprawy czystości powietrza, a tym samym pozytywnie wpłynie na zdrowie i życie ludzi. Oddziaływaniem stałym będzie zmiana krajobrazu.
	Chwilowe	Nadzwyczajne zagrożenia środowiska w wyniku przeprowadzonej inwestycji mogą powstać w przypadku awarii elektrowni wiatrowej lub farmy fotowoltaicznej.
Usuwanie materiałów zawierających azbest z terenu gminy	**Bezpośrednie**	Usuwanie wyrobów azbestowych z dachów budynków będzie bezpośrednio wpływało na zmniejszenie ilości odpadów niebezpiecznych na terenie gminy. Oddziaływanie przedsięwzięcia na środowisko będzie zatem pozytywne i odczuwalne w perspektywie długoterminowej.
	Pośrednie	Pośrednie oddziaływanie będzie podczas prowadzenia robót budowlanych, związanych z koniecznością zachowania szczególnej ostrożności w pracy z azbestem, przepisów BHP, pośrednie oddziaływanie może się wiązać z przewożeniem azbestu oraz szczególnych zabezpieczeń w trakcie rozbiórki. Wyeliminowanie azbestu poprawi komfort życia mieszkańców oraz ograniczy emisje pyłu do powietrza.
	Wtórne	Brak oddziaływania - odpad azbestowy zostanie wywieziony i zabezpieczony w odpowiednim miejscu składowania poza terenem gminy.
	Skumulowane	Brak oddziaływania.
	Krótkoterminowe	Krótkoterminowe oddziaływanie usuwania azbestu wystąpi podczas prowadzenia robót budowlanych związane z lokalnymi utrudnieniami na terenie danej inwestycji.
	Średnioterminowe	Oddziaływanie średnioterminowe to poprawa komfortu życia ludzi, oraz ograniczenie emisji pyłów do środowiska.
	Długoterminowe	Oddziaływanie długoterminowe to poprawa komfortu życia ludzi, oraz ograniczenie emisji pyłów do środowiska.
	Stałe	Usunięcie azbestu spowoduje poprawę stanu środowiska oraz zdrowia ludzi.
	Chwilowe	Chwilowe szkodliwe oddziaływanie będzie występowało w trakcie wykonywania prac przy usuwaniu azbestu na terenie danej inwestycji.

Prawdopodobieństwo wystąpienia, czas trwania, zasięg, częstotliwość i odwracalność oddziaływań

Planowane działania będą miały nieznaczny wpływ na otoczenie wyłącznie w fazie realizacji. Drobne uciążliwości wynikające z procesu technologicznego – np. praca maszyn, hałas itp. będą stanowić uciążliwość, która zostanie całkowicie wyeliminowana po zakończeniu inwestycji i uporządkowaniu terenu. Wszelkie prace powinny być prowadzone w czasie dnia, maszyny i urządzenia muszą być sprawne technicznie.

Jedną z ważniejszych inwestycji przeprowadzanych na terenie gminy Małogoszcz jest poprawa jakości środowiska przede wszystkim w zakresie gospodarki wodno-ściekowej. Zadania dotyczą budowy sieci kanalizacyjnej i oczyszczalni ścieków - są to zadania proekologiczne i mają pozytywny wpływ na zdrowie mieszkańców i poprawę jakości ich życia.

Kolejną grupę zadań inwestycyjnych w gminie stanowią zadania zmierzające do poprawy infrastruktury drogowej. Są to inwestycje wykazujące nieznaczne negatywne oddziaływanie na środowisko, jedynie w fazie realizacji prac. Drogi z poprawioną nawierzchnią, w fazie eksploatacji, stanowią źródło zanieczyszczeń znacznie mniej uciążliwe dla środowiska w porównaniu ze stanem wcześniejszym. Ograniczeniu ulegają szczególnie emisje hałasu i wibracji. Usprawnienie płynności ruchu w sieci dróg może doprowadzić do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do powietrza.

Racjonalna gospodarka oraz prowadzenie selektywnej zbiórki i odzysk surowców, stanie się przyczyną poprawy jakości środowiska, a szczególnie powierzchni ziemi, na terenie gminy. Istotnym zadaniem gminy są działania zmierzające do bezpiecznego usunięcia azbestu i wyrobów zawierających azbest.

Oddziaływania stałe i długotrwałe dotyczyć będzie inwestycji budowy urządzeń wytwarzających energię elektryczną wykorzystujących siłę wiatru i słońca - jednak przez odpowiednią lokalizację inwestycji, identyfikację zagrożeń i ograniczenie do minimum ryzyka niekorzystnego oddziaływania na przyrodę, środowisko akustyczne, krajobraz, zdrowie ludzi itp., oraz w wyniku prowadzenia monitoringów przyrodniczych - inwestycja nie powinna powodować znacznych negatywnych oddziaływań, w tym oddziaływań skumulowanych.

Planowane inwestycje występują na terenie zamieszkałym, w skupiskach siedzib ludzkich, na terenie gminy Małogoszcz i nie będą bezpośrednio oddziaływać na siedliska przyrodnicze oraz chronione gatunki roślin i zwierząt na obszarze chronionym Natura 2000. Ich oddziaływanie będzie miało jedynie skutek lokalny i tylko w trakcie budowy. Po zakończeniu i uprzątnięciu terenu budowy w/w zadania będą miały pozytywny wpływ na środowisko.

Prawdopodobieństwo wystąpienia oddziaływań skumulowanych

Oddziaływania skumulowane mogą wystąpić w przypadku jednoczesnego wdrażania kilku zadań przewidzianych do realizacji. Jest to jednak kwestia uzależniona od harmonogramu prowadzonych robót i na obecnym etapie trudna do zidentyfikowania. Na tą chwilę przewiduje się, że zakres i skala planowanych w "Strategii..." inwestycji nie powoduje ryzyka skumulowania oddziaływań – realizacja zadań będzie rozłożona w czasie, inwestycje będą prowadzone przy zachowaniu zasad bezpieczeństwa i minimalizacji uciążliwości ich prowadzenia.

Aby uniknąć uciążliwości związanych z oddziaływaniami skumulowanymi należy dokładnie ustalić harmonogram prac oraz na bieżąco informować z określonym wyprzedzeniem zainteresowane strony (tj. mieszkańców, administratorów sieci infrastrukturalnych) o zamiarze prowadzenia prac budowlanych. Korzystne dla środowiska naturalnego oraz zdrowia i jakości bytowania lokalnej społeczności jest także łączenie realizacji poszczególnych prac na tych samych obiektach przez różnych administratorów, w tym samym czasie - np. podczas modernizacji nawierzchni odcinka drogi można wykonać wszystkie planowane prace na sieciach infrastruktury, zlokalizowanych w pasie drogowym.

6.3. Wpływ realizacji zapisów „Strategii...” na poszczególne komponenty środowiska

Większość zapisanych w "Strategii..." inwestycji jest obecnie w fazie koncepcji – brak jesz szczegółowych lokalizacji, rozwiązań technologicznych, zakresu prac itp. W związku z powyższym nie ma możliwości przeprowadzenia szczegółowej analizy oddziaływania na środowisko. Dla inwestycji mogących oddziaływać na środowisko zostaną sporządzone raporty oddziaływania na środowisko, w chwili kiedy będzie wykonana dokumentacja techniczna i ustalony zakres inwestycji oraz gdy inwestycja będzie wymagała takie raportu.

Formy ochrony przyrody

Wartościowymi przyrodniczo obszarami w gminie Małogoszcz są przede wszystkim obszary objęte ochroną na podstawie przepisów szczególnych, tj.:

- Chęcińsko-Kielecki Park Krajobrazowy (powierzchnia 19 779 ha) wraz z otuliną (powierzchnia 8 289,5 ha) dla obszaru parku charakterystyczna jest występowania na powierzchni skały prawie wszystkich okresów geologicznych od kambru do holocenu oraz różnorodność warunków siedliskowych, powodująca wielkie zróżnicowanie i bogactwo szaty roślinnej. Największe powierzchnie zajmują zbiorowiska łąkowe i pastwiska na zabagnionych glebach mineralnych i organiczno-mineralnych oraz zespoły i zbiorowiska muraw bliźniczkowych,
- Chęcińsko-Kielecki Obszar Chronionego Krajobrazu - położony na terenie otuliny Chęcińsko-Kieleckiego Parku Krajobrazowego, zajmuje powierzchnię 8 289,5 ha, obejmując części gmin: Chęciny, Małogoszcz, Morawica, Piekoszów, Sitkówka-Nowiny, Sobków oraz część miasta Kielce,
- Konecko-Łopuszniański Obszar Chronionego Krajobrazu, ma powierzchnię 98 287 ha, najważniejszą jego funkcją jest ochrona wód powierzchniowych i podziemnych,
- Włoszczowsko-Jędrzejowski Obszar Chronionego Krajobrazu, ma powierzchnię 70 389 ha; najważniejszą jego funkcją jest ochrona wód w zlewniach Pilicy i Nidy oraz ochrona kredowego zbiornika wód podziemnych „Niecka Miechowska”.
- pomniki przyrody ożywionej i nieożywionej (wychodnia skalna).

Na terenie gminy znajdują się specjalne obszary ochrony siedlisk Natura 2000:

- „Wzgórza Chęcińsko-Kieleckie” – ostoja obejmuje fragment górotworu świętokrzyskiego o powierzchni 8692,98 ha. W północnej i centralnej części obszaru przeważają pasma wzniesień, porozdzielane rozległymi obniżeniami dolin. Ostoja charakteryzuje się urozmaiconą morfologią i zróżnicowanym pokryciem roślinnym,
- „Dolina Białej Nidy” – ostoja obejmuje dolinę rzeki Białej Nidy z jej dopływami - lewym rzeką Lipnicą i prawym rzeką Kwilanką. Dolina Białej Nidy tworzy granice między Niecką Włoszczowską na północy, a znajdującym się na południu

Płaskowyżem Jędrzejowskim. Ostoja Biała Nida stanowi interesujący zespół podmokłych siedlisk łąkowych i leśnych oraz licznych stawów rybnych. Teren ten jest miejscem rozrodu wielu zagrożonych w swym istnieniu gatunków - jeden z najbogatszych obszarów w siedliska naturowe. Ostoja zabezpiecza ciąg dolin i wyniesień wzdłuż rzeki Białej Nidy i jej dopływów. Biała Nida jest łącznikiem pomiędzy dużymi korytarzami ekologicznymi - rzekami Nidą i Pilicą.

Zakazy ustanowione i obowiązujące na terenach obszarów chronionego krajobrazu i parku krajobrazowego nie mają zastosowania do realizacji inwestycji celu publicznego, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami oraz w art. 2 ust. 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2012 poz. 647 ze zm.). Oznacza to, że ich realizacja służy interesowi publicznemu na poziomie samorządowym.

Oddziaływanie planowanych zamierzeń inwestycyjnych na poszczególne formy ochrony przyrody

Głównym celem tworzenia obszarów chronionych jest zapewnienie trwałej egzystencji flory i fauny poprzez ochronę ich zasobów genowych w biocenozach i ekosystemach. Ważna jest ochrona pozostałości pierwotnej przyrody, układów półnaturalnych (odgrywających współcześnie istotną rolę w zachowaniu różnorodności biologicznej), zachowanie form geomorfologicznych i krajobrazów (naturalnych i kulturowych).

Oddziaływanie na Chęcińsko-Kielecki Park Krajobrazowy

Dla Chęcińsko-Kieleckiego Parku Krajobrazowego obowiązuje Uchwała Nr XLIX/869/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 listopada 2014r. w sprawie utworzenia Chęcińsko-Kieleckiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj, Święt. Poz.3145).

Do szczególnych celów ochrony Parku należy:

- zachowanie cennych biocenoz z chronionymi i rzadkimi gatunkami flory, fauny i grzybów,
- zachowanie różnorodności geologicznej, w tym obszarów występowania krasu,
- racjonalne wykorzystanie zasobów złóż kopalin,
- zachowanie naturalnych fragmentów ekosystemów wodnych (rozlewisk i starorzeczy),
- zachowanie populacji roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową,
- zachowanie siedlisk zagrożonych wyginięciem, rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, w tym w szczególności muraw kserotermicznych i torfowisk,
- zachowanie układów i obiektów zabytkowych, a także licznych miejsc pamięci narodowej,
- preferowanie zabudowy nawiązującej do regionalnej tradycji i otaczającego krajobrazu,
- zachowanie wartości historycznych, kulturowych i etnograficznych,
- zachowanie istniejących punktów i ciągów widokowych,
- ograniczanie negatywnego wpływu działalności gospodarczej na krajobraz.

Na terenie w/w Parku ustanowione zostały zakazy:

- realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 z r. późn. zm.),
- umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej,
- likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych,
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej,
- likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych,
- wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych;
- prowadzenia chowu i hodowli zwierząt metodą bezściółkową.

Uchwałą nr XL/700/10 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 9 sierpnia 2010 r. (Dz. Urz. Woj. Święt. 254, poz. 2543 ze zm.) wprowadzono plan ochrony dla Chęcińsko-Kieleckiego Parku Krajobrazowego (obecnie trwa procedura zmieniająca). W Planie przyjęto cele ochrony w zakresie ochrony litosfery, zasobów ekosystemów wodnych, zbiorowisk roślinnych (w tym chronionych siedlisk przyrodniczych), gatunków roślin i grzybów i ich siedlisk, gatunków zwierząt i ich siedlisk, krajobrazu. Ponadto ustalono sposoby eliminacji lub ograniczenie istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków.

Zakazy ustanowione i obowiązujące na terenach obszarów parków krajobrazowych nie mają zastosowania do realizacji inwestycji celu publicznego, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami oraz w art. 2 ust. 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2012 poz. 647 ze zm.), oznacza to, że ich realizacja służy interesowi publicznemu na poziomie samorządowym.

Część inwestycji przewidziana w projekcie „Strategii …" realizowana będzie na terenie Chęcińsko-Kieleckiego Parku Krajobrazowego, który na obszarze gminy Małogoszcz zajmuję powierzchnię 2 076 ha. Są to inwestycje dotyczące budowy sieci kanalizacyjnej, gazociągowej, remontów dróg gminnych oraz inwestycji kubaturowych. Inwestycje te są inwestycjami celu publicznego, zatem zakazy ustanowione na terenie Parku Krajobrazowego nie obowiązują.

Tereny planowanej lokalizacji farm fotowoltaicznych (w sołectwach Mieronice i Wola Tesserowa) leżą częściowo w obrębie Chęcińsko-Kieleckiego Parku Krajobrazowego. Lokalizacja tych inwestycji na terenach podlegających ochronie nie przewiduje znaczącego wpływu na wartości przyrodnicze wyznaczone dla Ch-KPK, biorąc pod uwagę zakres inwestycji i jej planowaną lokalizację. (Wpływ inwestycji opisany w niniejszym opracowaniu w rozdz. 6.4. Wpływ poszczególnych inwestycji z zakresie rozwoju infrastruktury technicznej na środowisko przyrodnicze gminy Małogoszcz).

Pozostałe inwestycje przewidziane do realizacji w obszarze Parku Krajobrazowego dotyczą rewitalizacji sołectw, budowy placów zabaw i modernizacji budynków użyteczności

publicznej nie należą do inwestycji mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko i nie zajmują obszarów powyżej 2 ha. Zadania te są przedsięwzięciami celu publicznego, zatem zakazy rozporządzenia dotyczącego ChKPK nie dotyczą. Inwestycje przewidziane są do realizacji w centrach miejscowości, w obszarach zurbanizowanych, mocno przekształconych na skutek działalności człowieka i nie będą zarówno na etapie budowy jak i eksploatacji powodować negatywnego oddziaływania na przyrodę, czy też zajmowania nieprzekształconych terenów, podlegających rygorom ochronnym.

W czasie realizacji inwestycji nie będą podejmowane prace, które mogłyby spowodować zagrożenie życia zwierząt dziko występujących, czy też niszczenia ich nor, legowisk, schronień, miejsc rozrodu, tarlisk, złożonej ikry. Nie będą również niszczone i usuwane zadrzewienia śródpolne, przydrożne czy nadwodne. Przewidziane inwestycje nie będą powodować trwałych zmian stosunków wodnych zarówno na terenie inwestycji jak i na obszarach przyległych, nie będą także zmierzały do likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych.

Inwestycje przewidziane do realizacji w projekcie „Strategii …" nie spowodują negatywnego oddziaływania na ochronę przyrody Chęcińsko-Kieleckiego Parku Krajobrazowego.

Oddziaływanie na Obszary Chronionego Krajobrazu

Oddziaływanie na Chęcińsko-Kielecki Obszar Chronionego Krajobrazu

Uchwała Nr XXXV/625/13 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 23 września 2013 r. dotycząca wyznaczenia Chęcińsko-Kieleckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Województwa Świętokrzyskiego poz. 3317). W dniu 26.02.2015 r. wchodzi w życie uchwała Nr XLIX/877/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 listopada 2014 r. w sprawie utworzenia Chęcińsko-Kieleckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 3151).

W obszarze Ch-KOChK wydzielone zostały strefy krajobrazowe:

- A – tereny dolin rzecznych i cieków pełniące funkcje korytarzy ekologicznych oraz torfowiska i inne tereny podmokłe, w tym lasy łęgowe, a także zalesione jary lessowe z obecnymi na ich dnie ciekami wraz z terenami przyległymi; są to obszary o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych, często siedliska chronione, skupiające rzadkie i chronione gatunki roślin i zwierząt, a jednocześnie tereny bardzo wrażliwe na zmiany dokonywane w środowisku; strefa ta posiada najwyższy rygor ochronny;
- B – tereny kompleksów leśnych (z wyłączeniem lasów łęgowych i olsów, które zostały zaliczone do strefy A), murawy kserotermiczne i napiaskowe; są to siedliska niezależne od poziomu wód gruntowych; obejmują tereny cenne przyrodniczo, często siedliska chronione, skupiające rzadkie i chronione gatunki roślin i zwierząt; strefa posiada wysoki rygor ochronny;
- C – obszary poza strefami A i B; tereny zabudowy, użytkowane rolniczo, przekształcone przez człowieka; strefa odznacza się najniższym rygorem ochronnym.

Cele i zadania w zakresie czynnej ochrony ekosytemów oraz zakazy na terenie Chęcińsko-Kieleckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu

	strefa krajobrazowa A	**strefa krajobrazowa B**	**strefa krajobrazowa C**
Cele i zadania w zakresie czynnej ochrony ekosytemów	a) ochrona stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów; - edukacja ekologiczna, - ochrona poprzez zapewnienie właściwego stanu siedlisk, b) zachowanie cennych ekosystemów; - utrzymanie lub przywrócenie tradycyjnego użytkowania półnaturalnych zbiorowisk roślinnych (łąki, murawy) m.in. poprzez promowanie i wdrażanie programów rolno-środowiskowych, - prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej; dążenie do zachowania właściwych parametrów siedlisk leśnych; zachowanie powierzchni starodrzewi poprzez wyłączenie z użytkowania, c) zachowanie dolin rzek i cieków w stanie zbliżonym do naturalnego; - utrzymywanie w niezmienionym stanie terenów zalewowych oraz odtworzenie polderów, d) utrzymanie ciągłości korytarzy ekologicznych; - uwzględnienie połączeń ekologicznych w planowaniu przestrzennym, e) zachowanie istniejącej mozaiki krajobrazu; - promowanie ekstensywnych systemów gospodarowania, - utrzymanie trwałego użytkowania gruntów rolnych, f) utrzymanie właściwego poziomu i jakości wód; - likwidacja części rowów melioracyjnych, odstąpienie od ich konserwacji, - rozbudowa zbiorczych systemów zaopatrzenia w wodę, - uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej,	a) ochrona stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów; - edukacja ekologiczna, - ochrona poprzez zapewnienie właściwego stanu siedlisk, b) zachowanie cennych ekosystemów; - utrzymanie lub przywrócenie tradycyjnego użytkowania półnaturalnych zbiorowisk roślinnych (łąki, murawy) m.in. poprzez promowanie i wdrażanie programów rolno-środowiskowych, - prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej; dążenie do zachowania właściwych parametrów siedlisk leśnych; zachowanie powierzchni starodrzewi poprzez wyłączenie z użytkowania, c) ochrona dużych kompleksów leśnych i stref ekotonowych; - odnawianie drzewostanów zgodnych z typem siedliska, - zapobieganie fragmentacji obszarów leśnych przy realizacji inwestycji, - zachowanie i zwiększanie powierzchni zalesionych; zalesianie poza powierzchniami cennych przyrodniczo siedlisk, d) utrzymanie ciągłości korytarzy ekologicznych; - uwzględnienie połączeń ekologicznych w planowaniu przestrzennym, e) zachowanie istniejącej mozaiki krajobrazu; - promowanie ekstensywnych systemów gospodarowania, - utrzymanie trwałego użytkowania gruntów rolnych,	a) ochrona walorów przyrodniczych; - edukacja ekologiczna, - uwzględnienie połączeń ekologicznych w planowaniu przestrzennym, b) zachowanie istniejącej mozaiki krajobrazu; - promowanie ekstensywnych systemów gospodarowania, - utrzymanie trwałego użytkowania gruntów rolnych poza granicami administracyjnymi miast, c) ochrona powierzchni ziemi przed procesami erozyjnymi; - zalesianie lub utrzymywanie roślinności łąkowej i murawowej na terenach najbardziej narażonych na erozję, - stosowanie orki w poprzek stoku na terenach użytkowanych rolniczo, d) ochrona atrakcyjnych panoram i wnętrz widokowych; - powstrzymywanie procesów naturalnej i wtórnej sukcesji, - uwzględnianie w planowaniu przestrzennym zachowania stref dalekiego widoku, e) zachowanie wartości kulturowych obszaru; - promowanie w budownictwie i zagospodarowaniu przestrzennym tradycyjnego stylu architektonicznego budownictwa, - rewitalizacja obiektów zabytkowych, - poszerzanie ewidencji obiektów zabytkowych.

	- tworzenie stref buforowych wzdłuż brzegów cieków poprzez odstąpienie od ich użytkowania i wprowadzenie pasów ochronnych roślinności - ograniczenie zużycia nawozów sztucznych i środków ochrony roślin, - likwidacja nielegalnych wysypisk śmieci, g) ochrona powierzchni ziemi przed procesami erozyjnymi; - zalesianie lub utrzymywanie roślinności łąkowej i murawowej na terenach najbardziej narażonych na erozję, - stosowanie orki w poprzek stoku na terenach użytkowanych rolniczo, h) ochrona atrakcyjnych panoram i wnętrz widokowych; - powstrzymywanie procesów naturalnej i wtórnej sukcesji, - uwzględnianie w planowaniu przestrzennym zachowania stref dalekiego widoku	f) ochrona powierzchni ziemi przed procesami erozyjnymi; - zalesianie lub utrzymywanie roślinności łąkowej i murawowej na terenach najbardziej narażonych na erozję, - stosowanie orki w poprzek stoku na terenach użytkowanych rolniczo, g) ochrona atrakcyjnych panoram i wnętrz widokowych; - powstrzymywanie procesów naturalnej i wtórnej sukcesji, - uwzględnianie w planowaniu przestrzennym zachowania stref dalekiego widoku, h) zachowanie wartości kulturowych obszaru; - promowanie w budownictwie i zagospodarowaniu przestrzennym tradycyjnego stylu architektonicznego budownictwa, - rewitalizacja obiektów zabytkowych, - poszerzanie ewidencji obiektów zabytkowych.	

Zakazy	1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką; 2) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko; 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych; 4) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka; 5) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych; 6) lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.	1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką; 2) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko; 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych; 4) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych.	nie ustala się zakazów

Część inwestycji przewidziana w projekcie „Strategii …" realizowana będzie na terenie Chęcińsko-Kieleckiego Obszaru Krajobrazowego, który obejmuje wschodnią część gminy Małogoszcz o powierzchni 1 383,4 ha. Są to inwestycje dotyczące budowy sieci gazociągowej, remontów dróg gminnych, budowa sieci kanalizacji sanitarnej oraz inwestycje kubaturowe. W/w inwestycje są inwestycjami celu publicznego, zatem katalog czynności zabronionych na terenie Chęcińsko-Kieleckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu dla tych inwestycji nie obowiązuje.

Na terenie Ch-KOChK planowana jest budowa dwóch elektrowni wiatrowych, których budowa i eksploatacja nie spowoduje znaczącego negatywnego wpływu na przyrodę obszaru.

Tereny planowanej lokalizacji farm fotowoltaicznych (w sołectwach Mieronice i Wola Tesserowa) leżą częściowo w obrębie Chęcińsko-Kieleckiego Parku Krajobrazowego - nie przewiduje się znaczącego wpływu na cele i wartości przyrodnicze wyznaczone dla Ch-KPK, biorąc pod uwagę zakres i planowaną lokalizację inwestycji. (Wpływ inwestycji opisany w niniejszym opracowaniu w rozdz. 6.4. Wpływ poszczególnych inwestycji z zakresie rozwoju infrastruktury technicznej na środowisko przyrodnicze gminy Małogoszcz).

Pozostałe inwestycje przewidziane do realizacji w obszarze chronionego krajobrazu dotyczą inwestycji realizowanych na terenach w centrach sołectw, terenach wcześniej zurbanizowanych i przekształconych. Dlatego działania te nie będą zarówno na etapie budowy jak i eksploatacji powodować negatywnego oddziaływania na przyrodę czy też zajmowania nieprzekształconych terenów, podlegających rygorom ochronnym.

Oddziaływanie na Konecko-Łopuszniański Obszar Chronionego Krajobrazu

Obowiązującą podstawą prawną dla Konecko-Łopuszniańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu jest Uchwała nr XXXV/616/13 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 23 września 2013 r. dotycząca wyznaczenia Konecko-Łopuszniańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 3308).

Dla Konecko-Łopuszniańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu ustalone zostały następujące działania w zakresie czynnej ochrony ekosystemów:

- zachowanie i ochrona zbiorników wód powierzchniowych naturalnych i sztucznych, utrzymanie meandrów na wybranych odcinkach cieków;
- zachowanie śródpolnych i śródleśnych torfowisk, terenów podmokłych, oczek wodnych, polan, wrzosowisk, muraw, niedopuszczenie do ich uproduktywnienia czy też sukcesji;
- utrzymanie ciągłości i trwałości ekosystemów leśnych;
- zachowanie i ewentualne odtwarzanie lokalnych i regionalnych korytarzy ekologicznych;
- ochrona stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów;
- szczególna ochrona ekosystemów i krajobrazów wyjątkowo cennych, poprzez uznawanie ich za rezerwaty przyrody, zespoły przyrodniczo- krajobrazowe i użytki ekologiczne;
- zachowanie wyróżniających się tworów przyrody nieożywionej.

Na terenie Konecko-Łopuszniańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu ustanowione zostały zakazy:

- zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz

wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką,

- likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych,
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka,
- likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych.

Zakazy, o których mowa powyżej nie dotyczą:

- terenów objętych ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu;
- terenów objętych ustaleniami projektów planów zagospodarowania przestrzennego lub projektów studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona strategiczna ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu;
- realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których procedura dotycząca oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu;
- ustaleń warunków zabudowy dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy zagrodowej oraz obiektów i urządzeń budowlanych niezbędnych do jej użytkowania, pod warunkiem zapewnienia minimum 30% powierzchni biologicznie czynnej na danym terenie.

Zakazy ustanowione i obowiązujące na terenach obszarów chronionego krajobrazu nie mają zastosowania do realizacji inwestycji celu publicznego, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami oraz w art. 2 ust. 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2012 poz. 647 ze zm.). Oznacza to, że ich realizacja służy interesowi publicznemu na poziomie samorządowym.

Konecko-Łopuszniański OChK obejmuje północne obszary gminy Małogoszcz (powierzchnia 994 ha), gdzie występują głównie tereny leśne, na jego obszarze znajduje się tylko jedna miejscowość Wrzosówka. Planowana w tej miejscowości inwestycja dotycząca budowy kanalizacji sanitarnej jest inwestycją celu publicznego, dla której katalog czynności zabronionych na terenie Konecko-Łopuszniańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu nie obowiązuje. Z uwagi na brak planów budowlanych omawianej inwestycji, na tym etapie nie można szczegółowo prześledzić trasy przebiegu planowanej sieci. Należy nadmienić, że inwestycja budowy kanalizacji odbywa się najczęściej w pasie drogowym lub na działkach już zainwestowanych (poszczególne posesje mieszkańców), a zaplecze budowy organizowane jest na terenie zurbanizowanym, zabezpieczonym. Dlatego też inwestycja zarówno na etapie budowy jak i eksploatacji nie będzie powodować pogorszenia stanu środowiska naturalnego

oraz negatywnego oddziaływania na przyrodę czy też zajmowania nieprzekształconych terenów, podlegających rygorom ochronnym.

Oddziaływanie na Włoszczowsko-Jędrzejowski Obszar Chronionego Krajobrazu

Uchwała Nr XXXV/619/13 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 23 września 2013 r. dotycząca wyznaczenia Włoszczowsko-Jędrzejowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 3311).

Dla Włoszczowsko- Jędrzejowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu ustalone zostały następujące działania w zakresie czynnej ochrony ekosystemów:

- zachowanie i ochrona zbiorników wód powierzchniowych naturalnych i sztucznych, utrzymanie meandrów na wybranych odcinkach cieków;
- zachowanie śródpolnych i śródleśnych torfowisk, terenów podmokłych, oczek wodnych, polan, wrzosowisk, muraw, niedopuszczenie do ich uproduktywnienia czy też sukcesji;
- utrzymanie ciągłości i trwałości ekosystemów leśnych;
- zachowanie i ewentualne odtwarzanie lokalnych i regionalnych korytarzy ekologicznych;
- ochrona stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów;
- szczególna ochrona ekosystemów i krajobrazów wyjątkowo cennych, poprzez uznawanie ich za rezerwaty przyrody, zespoły przyrodniczo- krajobrazowe i użytki ekologiczne;
- zachowanie wyróżniających się tworów przyrody nieożywionej.

Na terenie Włoszczowsko-Jędrzejowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu ustanowione zostały zakazy:

- zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką,
- likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych,
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka,
- likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych.

Zakazy, o których mowa powyżej nie dotyczą:

- terenów objętych ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu;
- terenów objętych ustaleniami projektów planów zagospodarowania przestrzennego lub projektów studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona strategiczna ocena oddziaływania na środowisko

wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu;

- realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których procedura dotycząca oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu;
- ustaleń warunków zabudowy dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy zagrodowej oraz obiektów i urządzeń budowlanych niezbędnych do jej użytkowania, pod warunkiem zapewnienia minimum 30% powierzchni biologicznie czynnej na danym terenie.

Zakazy ustanowione i obowiązujące na terenach obszarów chronionego krajobrazu nie mają zastosowania do realizacji inwestycji celu publicznego, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami oraz w art. 2 ust. 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2012 poz. 647 ze zm.). Oznacza to, że ich realizacja służy interesowi publicznemu na poziomie samorządowym.

Część inwestycji przewidziana w projekcie „Strategii …" realizowana będzie na terenie Włoszczowsko-Jędrzejowskiego Obszaru Krajobrazowego, obejmującego południowe i zachodnie tereny gminy o powierzchni 6 168 ha. Są to inwestycje dotyczące budowy sieci gazociągowej, remontów dróg gminnych, budowa sieci kanalizacji sanitarnej oraz inwestycje w budynkach użyteczności publicznej i inne inwestycje kubaturowe. W/w inwestycje są inwestycjami celu publicznego, zatem katalog czynności zabronionych na terenie Włoszczowsko-Jędrzejowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu dla tych inwestycji nie obowiązuje.

Z uwagi na brak planów budowlanych omawianych inwestycji kanalizacji sanitarnej, na tym etapie nie można szczegółowo prześledzić trasy przebiegu planowanej sieci. Należy nadmienić, że inwestycja budowy kanalizacji odbywa się najczęściej w pasie drogowym lub na działkach już zainwestowanych (poszczególne posesje mieszkańców), a zaplecze budowy organizowane jest na terenie zurbanizowanym, zabezpieczonym.

Tereny planowanej lokalizacji farm fotowoltaicznych (w sołectwie Złotniki) leżą częściowo w obrębie Włoszczowsko-Jędrzejowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu - nie przewiduje się znaczącego wpływu na cele i wartości przyrodnicze wyznaczone dla W-J OChK, biorąc pod uwagę zakres i planowaną lokalizację inwestycji. (Wpływ inwestycji opisany w niniejszym opracowaniu w rozdz. 6.4. Wpływ poszczególnych inwestycji z zakresie rozwoju infrastruktury technicznej na środowisko przyrodnicze gminy Małogoszcz).

Nie przewiduje się, żeby inwestycja budowy farmy wiatrowej na terenie W-J OChK negatywnie wpływała na cele wyznaczone dla tego obszaru. Na etapie przeprowadzania procedury oddziaływania na środowisko dla Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Małogoszcz wykazano brak znacząco negatywnego wpływu inwestycji na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu. Kolejnymi etapami badania wpływu inwestycji na środowisko będą procedury oddziaływania na środowisko dla Miejscowego Planu Zagospodarowania oraz wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia. (Wpływ inwestycji opisany w niniejszym opracowaniu w rozdz. 6.4. Wpływ poszczególnych inwestycji z zakresie rozwoju infrastruktury technicznej na środowisko przyrodnicze gminy Małogoszcz).

Inne inwestycje przewidziane do realizacji na omawianym OChK dotyczą realizacji inwestycji na terenach wcześniej zurbanizowanych i przekształconych. Zadania (modernizacji budynków, bodowy placów zabaw, boisk itp.) przewidziane są do realizacji w centrach

miejscowości, często w budynkach lub przy obiektach już istniejących. Dlatego też inwestycje te zarówno na etapie budowy jak i eksploatacji powodować negatywnego oddziaływania na przyrodę czy też zajmowania nieprzekształconych terenów, podlegających rygorom ochronnym.

Oddziaływanie na pomniki przyrody

Pomniki przyrody podlegają ochronie prawnej. W stosunku do pomników przyrody obowiązują zakazy na podstawie prawa miejscowego w zakresie zgodnym z obowiązującą ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009r. Nr 151, poz. 1220 z późn. zm.).

W wyniku przeprowadzenia prac inwestycyjnych na terenie gminy istniejące pomniki przyrody (cztery) nie będą narażone na łamanie zakazów wprowadzonych w celu ich ochrony. Wszystkie zamierzenia inwestycyjne prowadzone będą poza obszarem lokalizacji pomników przyrody.

Oddziaływanie na specjalne obszary ochrony siedlisk Natura 2000 „Wzgórza Chęcińsko-Kieleckie" oraz „Dolina Białej Nidy"

Celem utworzenia europejskiej sieci ekologicznej Natura 2000 jest zachowanie różnorodności biologicznej krajów Unii Europejskiej poprzez ochronę siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej flory i fauny na jej terytorium. Na obszarach takich zabrania się podejmowania działań mogących:

- w istotny sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt,
- wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar NATURA 2000 (dotyczy to także siedlisk projektowanych),
- pogorszyć integralność Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Na obszarach NATURA 2000, nie podlega ograniczeniu działalność związana z utrzymaniem bezpieczeństwa przeciwpowodziowego, gospodarcza, rolna, leśna, łowiecka i rybacka, a także amatorski połów ryb, jeżeli nie zagrażają one zachowaniu siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk roślin i zwierząt, ani nie wpływają w sposób istotny negatywnie na gatunki roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000.

Na obszarach Natura 2000 na terenie gminy Małogoszcz, nie będą prowadzone inwestycje budowlane, natomiast część inwestycji liniowych może przebiegać (zahaczać) o te tereny. Mogą to być niewielkie fragmenty planowanych do remontu dróg gminnych, budowa kanalizacji sanitarnej lub sieci gazowej. Obszary naturowe w gminie to przeważnie obszary dolni rzecznych i ich najbliższej okolicy, dlatego też ryzyko przeprowadzania na ich terenie jakichkolwiek inwestycji budowlanych nie jest duże. Przyjmuje się ponadto, że wszelkie inwestycje prowadzone będą wyłącznie w istniejących pasach drogowych, a organizowanie zaplecza poza terenem ochrony. Nie przewiduje się zajmowania terenów niezmienionych, podlegających rygorom ochronnym. Nie przewiduje się, aby zadania liniowe mogły spowodować utratę bądź fragmentację siedlisk przyrodniczych, miejsc bytowania, żerowania zwierząt, w tym gatunków ptaków, dla których ochrony wyznaczono obszary Natura 2000 mające znaczenie dla Wspólnoty na terenie Gminy Małogoszcz.

Na terenach naturowych nie będą prowadzone inwestycje związane z budową farm fotowoltaicznych. Najbliżej Natury 2000 Dolina Białej Nidy położone są tereny przeznaczone

pod farmę fotowoltaiczną w miejscowości Złotniki (ok. 300 m), farmy w miejscowości Wola Tesserowa znajdują sie w oddaleniu ponad 3 km od obszaru Natura 2000 Dolina Białej Nidy, farma w miejscowości Mieronice - ponad 3 km od obszaru Natura 2000 Wzgórza Chęcińsko-Kieleckie. (Wpływ inwestycji opisany w niniejszym opracowaniu w rozdz. 6.4. Wpływ poszczególnych inwestycji z zakresie rozwoju infrastruktury technicznej na środowisko przyrodnicze gminy Małogoszcz).

Dla obszaru Natura 2000 Wzgórza Chęcińsko-Kieleckie ustanowiony został plan zadań ochronnych (Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 25 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Wzgórza Chęcińsko-Kieleckie PLH260041 - Dz. Urz. Województwa Świętokrzyskiego z dnia 5 maja 2014 r. poz. 1478 oraz Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 25 listopada 2014 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Wzgórza Chęcińsko-Kieleckie PLH260041 - Dz. Urz. Województwa Świętokrzyskiego z dnia 2 grudnia 2014 r. poz. 3281). W PZO zidentyfikowane zostały istniejące i potencjalne zagrożenia dla zachowania właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony w obszarze Natura 2000, cele działań ochronnych, działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania.

Zadanie inwestycyjne przewidziane do realizacji na terenie gminy Małogoszcz nie będą powodować fragmentaryzacji, przekształcania czy zajętości siedlisk zlokalizowanych w części obszaru Natura 2000 Wzgórza Chęcińsko-Kieleckie znajdującego sie na terenie gminy, ponieważ wszystkie siedliska znajdują się na terenie leśnym, w oddaleniu od miejsc zamieszkania i dróg, gdzie inwestycje nie są przewidziane. Na omawianym obszarze występują siedliska:

- siedliska przyrodnicze o kodach: 6210 - Murawy kserotermiczne (Festuco-Brometea i ciepłolubne murowy z Asplenion septentrionalis, Festucion pallentis), 6510 – Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris), 9110 - Kwaśne buczyny (Luzulo-Fagetum), 9170 - Grąd śródkowoeuropejski i subkontynantalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum), 91E0 - Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinos-incanae) i olsy źródliskowe, 91D0 - Bory i lasy bagienne (Vaccinio uliginosi-Betuleum pubescentis, Vaccinio uliginosi-Pinetum, Pino mugo-Sphagnetum, Sphagno girgensohnii-Piceetum) i brzozowo-sosnowe bagienne lasy borealne, 7140 - Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z Scheuchzerio-Caricetea),
- gatunki zwierząt: o kodach 6177 - Modraszek telejus (Maculinea (Phengaris) teleius).

Zadania: budowy dróg, sieci kanalizacyjnej i gazowej, lokalizacji farm fotowoltaicznych mogą kwalifikować się do grupy przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. W chwili obecnej nie jest możliwe szczegółowe określenie wpływu planowanych inwestycji na poszczególne komponenty środowiska z uwagi na brak dokumentacji technicznej inwestycji. Szczegółowy wpływ konkretnej inwestycji na środowisko naturalne powinien zostać określony na etapie trwania procedury oddziaływania na środowisko tejże inwestycji. Organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, uwzględniając łącznie wszystkie uwarunkowania przedsięwzięcia może w drodze postanowienia stwierdzić obowiązek przeprowadzenia oceny jego oddziaływania na środowisko.

Ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów

W zakresie ochrony gatunkowej roślin, zwierząt i grzybów obowiązują następujące akty prawne:

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2014, poz. 1348),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. 2014, poz. 1409),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. 2014, poz. 1408).

Ochrona gatunkowa ma na celu zapewnienie trwałego zachowania gatunków roślin, zwierząt występujących w przyrodzie w stanie dzikim oraz gatunków grzybów. Ochroną gatunkową objęte są gatunki rzadkie, zagrożone wyginięciem w wyniku zmian zachodzących w środowisku determinowanych działalnością człowieka, odgrywających istotną rolę w funkcjonowaniu ekosystemów.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt zabrania:

- umyślnego zabijania,
- umyślnego okaleczania i chwytania,
- umyślnego niszczenia ich jaj i form rozwojowych,
- transportu,
- chowu,
- zbierania, pozyskiwania, przetrzymywania lub posiadania okazów gatunków,
- niszczenia siedlisk lub ostoi, będących ich obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania,
- niszczenia, usuwania lub uszkadzania gniazd, mrowisk, nor, legowisk, żeremi, tam, tarlisk, zimowisk i innych schronień,
- umyślnego uniemożliwiania dostępu do schronień,
- zdobywania, oferowania do sprzedaży, wymiany lub darowizny okazów gatunków,
- wwożenia z zagranicy i wywożenia poza granicę państwa okazów gatunków,
- umyślnego przemieszczania z miejsc regularnego przebywania na inne miejsca,
- umyślnego wprowadzania do środowiska przyrodniczego.

Rozporządzenie wprowadza też szczegółowe odstępstwa od zakazów.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin określa gatunki roślin objętych ochroną ścisłą (z wyszczególnieniem gatunków) wymagających ochrony czynnej, gatunki roślin objęte ochroną częściową, gatunki roślin objęte ochroną częściową, które mogą być pozyskiwane oraz sposoby ich pozyskiwania a także gatunki roślin wymagających ustalenia stref ochrony ich ostoi lub stanowisk oraz wielkość tych stref. W stosunku do dziko występujących roślin należących do gatunków objętych ochroną ścisłą lub częściową, wprowadza się zakazy:

- umyślnego niszczenia,
- umyślnego zrywania lub uszkadzania,
- niszczenia ich siedlisk,
- pozyskiwania lub zbioru,
- przetrzymywania lub posiadania okazów gatunków,

- zbywania, oferowania do sprzedaży, wymiany, darowizny lub transportu okazów gatunków,
- wwożenia z zagranicy i wywożenia poza granicę państwa okazów gatunków,
- umyślnego przemieszczania z miejsc regularnego przebywania na inne miejsca,
- umyślnego wprowadzania do środowiska przyrodniczego.

W stosunku do dziko występujących roślin należących do gatunków, o których mowa w lp. 301 w załączniku nr 2 do rozporządzenia, wprowadza się następujące zakazy:

- przetrzymywania okazów gatunków;
- zbywania, oferowania do sprzedaży, wymiany lub transportu okazów gatunków.

Rozporządzenie wprowadza też szczegółowe odstępstwa od zakazów.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów określa gatunki dziko występujących grzybów objętych ochroną ścisłą, ochroną częściową, ochroną częściową, które mogą być pozyskiwane oraz sposoby ich pozyskiwania a także gatunki dziko występujących grzybów wymagających ustalenia stref ochrony ich ostoi lub stanowisk oraz wielkość tych stref. W stosunku do dziko występujących grzybów należących do gatunków objętych ochroną ścisłą lub częściową, wprowadza się zakazy:

- umyślnego niszczenia,
- umyślnego zrywania lub uszkadzania,
- niszczenia ich siedlisk,
- pozyskiwania lub zbioru,
- przetrzymywania lub posiadania okazów gatunków,
- zbywania, oferowania do sprzedaży, wymiany, darowizny lub transportu okazów gatunków,
- wwożenia z zagranicy i wywożenia poza granicę państwa okazów gatunków,
- umyślnego przemieszczania z miejsc regularnego przebywania na inne miejsca,
- umyślnego wprowadzania do środowiska przyrodniczego.

W stosunku do dziko występujących grzybów należących do gatunków objętych ochroną częściową obowiązują następujące zakazy:

- umyślnego niszczenia,
- umyślnego zrywania lub uszkadzania,
- niszczenia ich siedlisk,
- pozyskiwania lub zbioru,
- umyślnego przemieszczania w środowisku przyrodniczym,
- umyślnego wprowadzania do środowiska przyrodniczego.

W stosunku do innych niż dziko występujących grzybów należących do gatunków objętych ochroną ścisłą oraz częściową wprowadza się zakaz umyślnego wprowadzania do środowiska przyrodniczego. Rozporządzenie wprowadza też szczegółowe odstępstwa od zakazów.

Zarówno na etapie realizacji jak i eksploatacji inwestycji realizowanych na terenie gminy Małogoszcz zapisanych w "Strategii..." nie będą podejmowane działania, których skutkiem byłoby naruszenie katalogu w/w czynności zabronionych w odniesieniu do podlegających ochronie zarówno całkowitej jak i częściowej gatunków dziko występujących chronionych roślin, zwierząt i grzybów. Inwestycje nie wpłyną w sposób znaczący na populacje gatunków, z uwagi na fakt braku dużych inwestycji prowadzonych na terenach niezurbanizowanych. Inwestycja rozbudowy drogi wojewódzkiej nr 762, w ramach której przewidziany jest do wycinki fragment lasu nie spowoduje znacznej fragmentaryzacji

siedlisk. Ponadto w karcie dla powyższego przedsięwzięcia nie stwierdzono występowania chronionych gatunków roślin, zwierząt, grzybów i siedlisk. Z uwagi na możliwość występowania ptaków termin wycinki wskazano w okresie pomiędzy 16 października a końcem lutego, tj. poza ich okresem lęgowym, ewentualna wycinka w tym terminie ma zostać poprzedzona inwentaryzacją ornitologiczną, która wskaże miejsca lęgowe lub określi ich brak.

Jednak przed realizacją inwestycji, w zależności od przeprowadzonej inwentaryzacji przyrodniczej, może zostać wydany na wniosek inwestora odstępstwo od zakazu wydaną w trybie art. 56 ustawy o ochronie przyrody.

Oddziaływanie na drożność korytarzy ekologicznych i zadrzewień

Projekt „Strategii...” nie przewiduje działań, które mogłyby naruszyć drożność i funkcjonowanie ekologicznych korytarzy lądowych i wodnych. Na terenie gminy są dwa główne korytarze ekologiczne Częstochowa-wschód GKPdC-4 i Dolina Nidy KPdC-4C oraz lokalne korytarze ekologiczne m.in. w rejonie cieków powierzchniowych.

Realizacja infrastruktury transportu drogowego nie może zagrażać trwałości układów przyrodniczych i ciągłości funkcjonowania środowiska przyrodniczego. Realizując inwestycje drogowe należy ograniczać presje na tereny wrażliwe, unikać tworzenia barier dla funkcjonowania przyrody. Istotne jest zachowanie drożności korytarzy ekologicznych oraz utrzymanie głównych szlaków migracji zwierząt. Zapewnienie przepustów lub kładek dla zwierząt w poprzek drogi, pozwoli utrzymać te szlaki migracyjne. Aby ograniczyć oddziaływanie drogi jako źródła emisji hałasu i spalin należy w projekcie uwzględnić możliwość budowy ekranów akustycznych oraz takie rozwiązania, które poprawią płynność ruchu (np. wydzielenie pasa awaryjnego, wydzielenie pasów do skrętu w rejonie skrzyżowań, budowa zatok w rejonie przystanków komunikacji, budowa przestrzeni parkingowych, odpowiednia geometria łuków, budowa skrzyżowań wielopoziomowych). Ponadto nasadzenia wzdłuż drogi mogą ograniczyć rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń. W przypadku gdy całkowite uniknięcie danego oddziaływania jest niemożliwe i istnieje niebezpieczeństwo nieodwracalnego zniszczenia szczególnie cennych elementów przyrody, konieczne jest podjęcie odpowiednio wcześniej działań kompensacyjnych. Należy m.in. zapewnić odtworzenie zniszczonych siedlisk w miejscach zastępczych, sztuczne zasilanie osłabionych populacji; tworzenie alternatywnych połączeń przyrodniczych i różnorodnych tras migracji zwierząt.

Projekt "Strategii..." nie przewiduje żadnych inwestycji liniowych, które będą wykonywane w tzw. "nowym śladzie" na terenach niezurbanizowanych oraz żadnych inwestycji przecinających cieki wodne. Inwestycje liniowe będą prowadzone w pasie drogowym lub w jego bezpośrednim sąsiedztwie i nie będą naruszać w sposób dodatkowy drożności istniejących korytarzy ekologicznych.

Oddziaływanie na ekosystemy wodno-błotne, łąki i torfowiska

Obszary wodno-błotne stanowią, wraz z obszarami leśnymi, podstawowe układy przyrodnicze, które spełniają funkcje, min.: hamują odpływ wód podziemnych do rzek, retencjonują wody podziemne i powierzchniowe, oczyszczają wody, akumulują ograniczony węgiel i azot, podtrzymuj i wzbogacają różnorodność form życia. „Strategia rozwoju obszarów wodno-błotnych w Polsce wraz z planem działań (na lata 2006-2013)" określono cele nadrzędne dla takich obszarów:

- zapewnienia ciągłości istnienia i naturalnego charakteru środowisk zachowanych dotychczas obszarów wodno-błotnych oraz pełnionych przez nie funkcji ekologicznych,
- zatrzymania procesu degradacji i zanikania środowisk wodno-błotnych,
- restytucji przyrodniczej obszarów zdegradowanych.

Ochrona ta powinna być realizowana w odniesieniu do całych ekosystemów, jak i pojedynczych elementów składających się na różnorodność biologiczną: biotopów wodno-błotnych, zbiorowisk roślinnych, a także cennych gatunków fauny i flory. Żadne z zadań na terenie gminy Małogoszcz nie będzie realizowane na obszarach wodno-błotnych oraz na terenach łąkowych, dlatego realizacja założeń omawianego dokumentu nie będzie wpływać negatywnie na cele ochrony w/w obszarów.

Oddziaływanie planowanych inwestycji na krajobraz

Większość inwestycji w ramach "Strategii..." nie będzie zasadniczo ingerowała w krajobraz. Inwestycje wykonane na terenach zurbanizowanych będą miały pozytywny wpływ na krajobraz, ponieważ w wyniku ich przeprowadzania zostaną odpowiednio zagospodarowane oraz dostosowane do pełnienia nowych funkcji tereny zaniedbane oraz tereny, gdzie infrastruktura techniczna będzie zmodernizowana i służąca poprawie środowiska.

Inwestycjami, które mogą wpłynąć negatywnie na krajobraz są: budowa nowych linii energetycznych, budowa dróg oraz wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, które to mogą stanowić dominantę w krajobrazie. Wpływ tych inwestycji na krajobraz jest różny w zależności od typu otoczenia w jakim są zlokalizowane. Najbardziej intensywne oddziaływania są identyfikowane na obszarach naturalnych, otwartych (na terenach pól, łąk), natomiast mniejsze oddziaływania infrastruktury drogowej są zauważalne na obszarach miejskich, w lasach. O rodzaju poszczególnych oddziaływań na krajobraz i ich skali decyduje przede wszystkim ich rozmieszczenie i ciągłość w przestrzeni (charakter liniowy), a także parametry dotyczące wysokości, kubatury czy też materiału konstrukcyjnego. Nowe elementy w krajobrazie mogą przecinać istniejące układy przyrodnicze, przestrzenne i wpływać na zespoły krajobrazowe. Jednakże postrzeganie nowych obiektów w krajobrazie jest odczuciem subiektywnym i w wielu przypadkach zależy od nastawienia wobec nowych, potencjalnych dominant w krajobrazie. Planowana budowa elektrowni wiatrowych nie wpłynie negatywnie na zmiany krajobrazowe, ponieważ na tym terenie krajobraz nie przedstawia znacznych walorów - jest to typowy krajobraz rolniczy.

Inwestycje nie będą miały negatywnego wpływu na wartości ekologiczne, ponieważ w zdecydowanej większości będą przeprowadzane na terenach zurbanizowanych, wcześniej przekształconych. Inwestycje wykonane na terenach zurbanizowanych będę miały pozytywny wpływ na krajobraz, ponieważ w wyniku ich przeprowadzania zostaną odpowiednio zagospodarowane oraz dostosowane do pełnienia nowych funkcji tereny i obiekty zaniedbane. Zatem inwestycje mogą wpłynąć dodatnio na wartości kulturowe i estetyczne krajobrazu. Wszystkie inwestycje stosują sie do zapisów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz do istniejących miejscowych planów zagospodarowania, w związku z czym nie powinny naruszać wartości ładu przestrzennego.

Wpływ inwestycji na emisję zanieczyszczeń do powietrza

Zadania zawarte w projekcie "Strategii" są zgodne z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. poz. 1031).

Dla terenu województwa opracowane zostały "Program ochrony powietrza dla województwa świętokrzyskiego: Cześć B - strefa świętokrzyska – ze względu na przekroczenia pyłu PM10, benzo(a)pirenu i ozonu" (Uchwała Nr XIII,234/11 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 14 listopada 2012) oraz "Program ochrony powietrza województwa świętokrzyskiego – strefa świętokrzyska – ze względu na przekroczenia pyłu PM2,5 wraz z Planem Działań Krótkoterminowych" (przyjęty Uchwałą Nr 1388/12 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 3 października 2012r.). Program ten opracowany został dla stref województwa świętokrzyskiego, w których badania wykazały obecność substancji zanieczyszczających w wartościach ponadnormatywnych. Głównym założeniem dokumentu jest wskazanie działań, których realizacja doprowadzi do osiągnięcia wartości dopuszczalnych i docelowych substancji w powietrzu. Program ochrony powietrza jest elementem polityki ekologicznej regionu. Realizacja Programu ochrony powietrza wymaga współpracy wielu stron oraz bieżącej oceny postępów prac.

W tym celu określone zostały zakresy kompetencji dla poszczególnych organów administracji i instytucji, w tym na szczeblu gminnym i eksploatacja urządzeń ochrony powietrza, stosowanie paliw o większej wartości opałowej i niższej zawartości siarki i popiołu, modernizacje kotłowni polegające na zastąpieniu źródeł opalanych węglem na źródła opalane olejem czy gazem płynnym.

Wpływ pozytywny na etapie eksploatacji inwestycji dotyczy wszystkich inwestycji. Poprzez termomodernizację budynków i modernizację źródeł ciepła nastąpi wzrost oszczędności energii, redukcja strat ciepła, ograniczenie „niskiej emisji", zmniejszenie emisji szkodliwych substancji chemicznych (m. in. CO_2, SO_2) do środowiska. Funkcjonowanie sieci gazowej zapewni mieszkańcom gminy dostęp do paliwa, które powoduje znacznie mniejszą emisję zanieczyszczeń do atmosfery niż stosowane dotychczas paliwa węglowe, co przyczyni się do poprawy stanu środowiska, atmosfery, ograniczenie zjawiska „niskiej emisji". Zmodernizowane linie elektroenergetyczne pozwolą na ograniczenie strat wytworzonej energii.

Eksploatacja elektrowni wiatrowych oraz ogniw fotowoltaicznych nie będzie wiązać się z emisją gazów, pyłów ani odorów do powietrza atmosferycznego. Elektrownie wiatrowe oraz ogniwa fotowoltaiczne są urządzeniami przyjaznymi dla środowiska pod względem zanieczyszczenia powietrza – ograniczają emisję zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do atmosfery w sektorze energetycznym.

Wpływ inwestycji na wody powierzchniowe i podziemne, w tym na GZWP Nr 408 Niecka Miechowska, 409 Niecka Miechowska i 416 Zbiornik Małogoszcz oraz odprowadzenie i oczyszczanie ścieków (w tym wód deszczowych)

Cele środowiskowe i zasady ochrony wód określa art. 38 ustawy „Prawo wodne" z dnia 18.07.2001 (Dz. U. z 2012, poz. 145). Wody jako integralna część środowiska oraz siedliska dla zwierząt i roślin podlegają ochronie. Celem ich ochrony jest utrzymanie oraz poprawa ich jakości oraz biologicznych stosunków w środowisku wodnym i na terenach

podmokłych. Cele powinny być osiągane poprzez podejmowanie działań zawartych w programie wodno-środowiskowym kraju. Działania te w szczególności powinny polegać na stopniowej redukcji i w konsekwencji eliminacji zanieczyszczeń szkodliwych dla środowiska wodnego. W obu przypadkach wskazano na konieczność utrzymania co najmniej dobrego stanu chemicznego wód. W „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły", na podstawie art. 4 RDW (dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej, tzw. Ramowa Dyrektywa Wodna), określone zostały cele środowiskowe dla wód powierzchniowych, obszarów chronionych oraz wód podziemnych. Zgodnie z zapisami w/w dokumentu, dla naturalnych części wód celem środowiskowym będzie osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego, natomiast dla silnie zmienionych oraz sztucznych części wód - co najmniej dobrego potencjału ekologicznego. Dla wód podziemnych określono następujące główne cele środowiskowe:

- zapobieganie dopływowi lub ograniczenie dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych
- zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych
- zapewnienie równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem wód podziemnych
- wdrożenie działań niezbędnych do odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego wskutek działalności człowieka.

W każdej strefie ochrony wód obowiązują zakazy, nakazy i ograniczenia określone odrębnie dla każdego ujęcia. Znajdują się one w pozwoleniach wodnoprawnych wydanych przez uprawnione urzędy. Dla ujęć wód podziemnych określona jest strefa ochrony bezpośredniej. Nakazy w strefie bezpośredniej dotyczą m.in.: konieczności ogrodzenia strefy w ustanowionych granicach, zagospodarowania strefy zgodnie z projektem i utrzymywania na nim bezwzględnej czystości, zapewnienia odprowadzenia wód opadowych tak, aby nie przedostały się do obudowy studni.

W gminie Małogoszcz funkcjonują dwa ujęcia wód podziemnych w Leśnicy i Nowej Wsi. W strefach ochronnych ujęcia wody wprowadza się następujące zakazy w strefie bezpośredniej m.in.:

- budownictwa nie związanego ściśle z pracą wodociągu,
- zajmowania terenu na inne cele poza ujmowaniem wody,
- zamieszkiwania ludzi,
- wprowadzania i pobytu zwierząt,
- rolniczego i ogrodniczego wykorzystywania terenu,
- lokalizacji zbiorników i rurociągów do magazynowania lub transportu produktów ropopochodnych, olejów, materiałów łatwopalnych itp.,
- wjazdów pojazdów poza niezbędnymi do usuwania awarii lub wykonywania remontów urządzeń służących do poboru wody.

Inwestycje zawarte w „Strategii..." nie będą powodować negatywnych skutków i oddziaływań na wody podziemne i powierzchniowe. Działania dotyczące rozbudowy sieci kanalizacyjnej oraz oczyszczalni ścieków i oczyszczalni przydomowych są inwestycjami proekologicznymi i nie przyniosą negatywnych skutków. Zadania te nie naruszają zapisów co do stref ochronnych ujęć wody i GZWP.

Wpływ oddziaływania pól elektromagnetycznych od urządzeń infrastruktury technicznej na tereny zabudowy mieszkaniowej oraz miejsca dostępne dla ludności

Ochrona przed niekorzystnym działaniem pola elektromagnetycznego polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska naturalnego poprzez:

- utrzymanie poziomów elektromagnetycznego promieniowania niejonizującego poniżej dopuszczalnego lub co najwyżej na poziomie dopuszczalnym,
- zmniejszenie poziomu elektromagnetycznego promieniowania niejonizującego co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

Zasady ochrony przed szkodliwym oddziaływaniem pól elektromagnetycznych reguluje Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. Nr 192, poz. 1883), w którym zostały określone:

- dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku z podziałem na tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową oraz miejsca dostępne dla ludność,
- zakresy częstotliwości pól elektromagnetycznych, dla których określa się parametry fizyczne charakteryzujące oddziaływanie pól elektromagnetycznych na środowisko,
- metody wyznaczania dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych.

Na terenie gminy brak jest potencjalnych emitorów pól elektromagnetycznych które mają znaczący wpływ na tereny zabudowy mieszkaniowej oraz miejsca dostępne dla ludności.

Inwestycja budowy turbin wiatrowych nie będzie powodować - na etapie eksploatacji - zwiększenia oddziaływań elektromagnetycznych na zdrowie ludzi, ponieważ lokalizację turbiny wiatrowej na wysokości powyżej 100 m nad poziomem gruntu, poziom pola elektromagnetycznego generowanego przez elementy elektrowni jest w praktyce pomijalny. W odległości 500 m uzyskiwane wartości infradźwięków z pracy elektrowni są zbliżone do poziomów tła. Urządzenia generujące fale elektromagnetyczne są zamknięte w przestrzeni otoczonej metalowym przewodnikiem o właściwościach ekranujących, co w konsekwencji powoduje, że efektywny wpływ elektrowni wiatrowej na kształt klimatu elektromagnetycznego środowiska będzie równy zeru. Ponadto planowane fermy wiatrowe będą zlokalizowana poza terenami zabudowy mieszkaniowej.

Na etapie eksploatacji farmy będzie występowało promieniowanie elektromagnetyczne niejonizujące, które jest związane z przepływem prądu elektrycznego przez przewodnik. Dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych, dla zakresu częstotliwości jakie wytwarza generator elektrowni słonecznej, wynosi 1 kV/m dla pola elektrycznego oraz 60 A/m dla pola magnetycznego. Zasięg oddziaływania pola elektrycznego i magnetycznego zależy od napięcia, prądu płynącego w przewodzie, przekroju przewodów fazowych oraz wysokości zawieszenia przewodów nad powierzchnią ziemi. Źródłem promieniowania elektromagnetycznego dla elektrowni słonecznych będą: stacja transformatorowa, linie średniego napięcia, przepływ prądu w przewodniku paneli fotowoltaicznych. W wyniku przepływu prądu w przewodnikach przez ciąg paneli tworzy się wokół niego pole statyczne magnetyczne. Nie przewiduje się przekroczenia dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku zawartych w Rozporządzeniu.

Oddziaływanie planowanych inwestycji na gospodarkę odpadami

Racjonalna gospodarka oraz prowadzenie selektywnej zbiórki i odzysk surowców, stanie się przyczyną poprawy jakości środowiska, a szczególnie powierzchni ziemi. Zadania "Strategii.." pozostają w zgodzie z Uchwałą Nr XXI/361/12 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 28 czerwca 2012 r. w sprawie "Planu gospodarki odpadami dla województwa świętokrzyskiego na lata 2012-2018". Gmina Małogoszcz wg powyższego Planu znajduje się w Regionie 3 gospodarowania odpadami, według którego odpady z terenu gminy trafiają do Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej we Włoszczowie Sp. z o.o. RRZO Włoszczowa, gdzie znajdują się instalacje: do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów oraz składowania odpadów.

Potencjalnym zagrożeniem dla środowiska są odpady niebezpieczne występujące w strumieniu odpadów komunalnych, które dziś w większości trafiają na składowisko odpadów. Prowadzenie stałej edukacji i informacji dotyczącej konieczności selektywnego zbierania tych odpadów ze wskazaniem miejsc ich odbioru, a także pokazującej szkodliwość ich oddziaływania na zdrowie i środowisko w przypadku niewłaściwego postępowania, oprócz funkcjonowania instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych, powinno w rezultacie przyczynić się do znaczącej poprawy stanu środowiska w gminie.

W zakresie gospodarki odpadami opakowaniowymi rozbudowa systemu zbiórki i postępowania z tymi odpadami w celu osiągnięcia określonych rocznych poziomów odzysku i recyklingu pozwoli zmniejszyć ilość odpadów deponowanych na składowiskach odpadów, zużycie surowców do produkcji nowych opakowań i ograniczy zaśmiecanie lasów i rzek.

Istotnym zadaniem gminy jest bezpieczne usunięcie azbestu i wyrobów zawierających azbest. W przypadku braku realizacji w/w zadań może nastąpić sytuacja składowania tego rodzaju odpadów w miejscach na ten cel nie przeznaczonych – zanieczyszczenie środowiska oraz zagrożenie dla zdrowia ludzi poprzez niewłaściwe usuwanie azbestu. (Oddziaływanie tego zadania opisano poniżej w rozdziale Oddziaływanie planowanych inwestycji na zdrowie i życie ludzi).

Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

Przez pojęcie poważnych awarii rozumie się zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję powstałą w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania, lub transportu w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem. W celu przeciwdziałania poważnym awariom organy Inspekcji Ochrony Środowiska:

- prowadzą kontrole podmiotów, których działalność może stanowić przyczynę powstania poważnej awarii,
- prowadzą szkolenia dla organów administracji oraz podmiotów w/w,
- badają przyczyny powstawania oraz sposoby likwidacji skutków poważnych awarii dla środowiska,
- prowadzą rejestr zakładów o zwiększonym i dużym ryzyku, w rozumieniu przepisów o ochronie środowiska,
- prowadzą rejestr poważnych awarii.

Zadania w ramach projektu "Strategii..." zmierzają do poprawy stanu infrastruktury technicznej, żeby zmniejszyć ryzyko awarii i niekorzystnych skutków dla środowiska, np. wycieku substancji ropopochodnych lub niebezpiecznych na drogach lub w zakładach.

Oddziaływanie planowanych inwestycji na klimat

„Strategia…" nie przewiduje inwestycji, która miałby znaczący wpływ na zmianę klimatu gminy i jej otoczenia.

Oddziaływanie planowanych inwestycji na poziom hałasu

Poziom hałasu w środowisku reguluje Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112).

Najbardziej uciążliwe dla otoczenia będą pracę związane z modernizacją dróg. Roboty drogowe o dużej koncentracji sprzętu budowlanego powodują istotne pogorszenie klimatu akustycznego w otoczeniu miejsca ich realizacji nawet do 25 m - 83,4 dB(A), 50 m - 73,7 dB(A), 100 m - 58,3 dB(A), 200 m - 48,9 dB(A). Do szczególnie hałaśliwych robót należy zaliczyć także: frezowanie nawierzchni, wykonywanie stabilizacji gruntu spoiwami hydraulicznymi oraz układanie warstw nawierzchni (w szczególności ich zagęszczanie). Po przeprowadzeniu inwestycji uciążliwości nie będę już takie znaczne. Hałas oraz drgania będą emitowane głównie przez maszyny spalinowe, urządzenia budowlane i środki transportu. Maszyny budowlane i środki transportu stanowią źródła hałasu o mocy akustycznej w granicach 95-102 dB. Urządzenia stosowane podczas prac budowlanych powinny spełniać wymogi określone w Rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla urządzeń używanych na zewnątrz pomieszczeń w zakresie emisji hałasu do środowiska (Dz. U. z 2005 r. Nr 263, poz. 2202 z późn. zm.). Ze względu na emitowany hałas prace budowlane powinny być wykonywane jedynie w porze dziennej. Na etapie budowy źródłem hałasu emitowanego do otoczenia mogą być maszyny budowlane takie jak koparki, ładowarki, spychacze, itp. oraz sprzęt specjalistyczny taki jak wiertarki, młoty, urządzenia pomocnicze, takie jak sprężarki, kompresory, itd.

W miarę możliwości należy używać sprzęt i urządzenia w osłonach dźwiękoszczelnych oraz stosować odpowiedni sprzęt i środki transportu, ważna jest tutaj zarówno jakość sprzętu, jego prawidłowa eksploatacja i konserwacja, jak i dodatkowe wyposażenie w urządzenia zmniejszające niekorzystne oddziaływanie na środowisko. W miarę możliwości należy także używać sprzęt nowy, dla którego obowiązują obecnie wymagania odnośnie emisji hałasu do środowiska.

Stosowanie powyższych zaleceń pozwoli na ograniczenie emisji hałasu i pozytywnie wpłynie na klimat akustyczny otoczenia podczas budowy. Jedynie na zwiększony poziom hałasu będą narażeni mieszkańcy posesji sąsiadujących z rejonem prowadzonych prac oraz osoby przebywające tymczasowo w pobliżu. Hałas związany z prowadzonymi pracami budowlanymi będzie występować okresowo. Uciążliwości związane z budową będą miały charakter tymczasowy i ustąpią w momencie ukończenia prac budowlanych.

Inwestycje drogowe są przedsięwzięciami mającymi wpływ na poziom hałasu także na etapie funkcjonowania. Poziom hałasu jest oddziaływaniem bezpośrednim, typowym oddziaływaniem infrastruktury drogowej, zależnym od natężenia ruchu na danym odcinku. Przewiduje się jednak, że po przeprowadzeniu modernizacji, rozbudowy i innych działań

usprawniających płynność ruchu i poprawiających stan techniczny infrastruktury, poziom hałasu w środowisku zmniejszy się w stosunku do stanu przed realizacją inwestycji. Drogi z poprawioną nawierzchnią, w fazie eksploatacji, są znacznie mniej uciążliwe dla środowiska i człowieka. Ograniczeniu ulegają szczególnie emisje hałasu i wibracji.

Inne inwestycje, w tym inwestycje liniowe i kubaturowe, nie powodują znacznego wzrostu natężenia hałasu. Są to emisje krótkotrwałe i lokalne związane z etapem prowadzenia budowy. Na etapie eksploatacji większość inwestycji liniowych i kubaturowych nie będzie miało wpływu na klimat akustyczny i poziom hałasu w środowisku. Należy nadmienić, że proponowane w "Strategii..." inwestycje dotyczą rozbudowy już istniejących obiektów kubaturowych - czyli oddziaływania pod względem emisji hałasu już istnieją. W zależności od inwestycji możliwy jest niewielki spadek lub wzrost poziomu hałasu np. związany ze zwieszoną presją turystyczną. Nie są to jednak zmiany znaczące wpływające na odczucie tła poziomu hałasu w środowisku.

W trakcie eksploatacji emitorami hałasu są elektrownie wiatrowe - lokalizacja farm na terenie gminy nie spowoduje przekroczenia standardów akustycznych obowiązujących dla terenów chronionych akustycznie. W zasięgu prognozowanego oddziaływania akustycznego na poziomie 45 dB nie występuje istniejąca czy też planowana zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna ani zagrodowa, a w strefie prognozowanego oddziaływania akustycznego na poziomie 40 dB znajdują się pojedyncze zabudowania zagrodowe (w części nieużytkowane niewykorzystywane na cele mieszkaniowe). Ponadto uwzględniono lokalizację elektrowni wiatrowych w odległości minimum 500 m od terenów zabudowy mieszkaniowej oraz wykazano, że praca elektrowni wiatrowych nie stanowi źródła infradźwięków na poziomach mogących zagrozić zdrowiu ludzi, ponieważ w odległości 500 m uzyskane wartości infradźwięków są zbliżone do poziomów tła i nie wywołują negatywnych skutków zdrowotnych.

Oddziaływanie planowanych inwestycji na zdrowie i życie ludzi

Efektem planowanych działań będzie poprawa stanu środowiska – a tym samym pozytywny wpływ na zdrowie i życie ludzi, a niewielkie uciążliwości dla ludzi i środowiska, które mogą wystąpić w fazie budowy będą miały charakter przejściowy i zostaną wyeliminowane po zakończeniu realizacji zadań. Stosowane technologie przy realizacji zadań inwestycyjnych liniowych nie powodują ryzyka wystąpienia awarii.

W gminie sukcesywnie zabierane są odpady zawierające azbest, na podstawie ewidencji do "Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu miasta i gminy Małogoszcz" /Uchwała Nr 9/71/07 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dn. 30.11.2007 r./

W "Strategii..." przewidziano do realizacji zadanie usuwania azbestu, które jest zadaniem mającym wpływ na gospodarkę odpadami oraz zdrowie ludzi. Oczyszczenie terenu gminy z azbestu dotyczyć będzie głównie terenów zurbanizowanych. Dlatego też ewentualne szkodliwe oddziaływanie w trakcie rozbiórki będzie dotyczyło tylko niewielkiego obszaru, nie będzie znacząco wpływać na stan środowiska naturalnego. Warunkiem jest właściwe, zgodne z normami bezpieczeństwa, przeprowadzone przez wyspecjalizowane firmy usunięcie pokryć azbestowych.

W przypadku braku realizacji w/w zadań może nastąpić sytuacja składowania tego rodzaju odpadów w miejscach na ten cel nie przeznaczonych – zanieczyszczenie środowiska oraz zagrożenie dla zdrowia ludzi poprzez niewłaściwe usuwanie azbestu.

Prace polegające na usuwaniu wyrobów zawierających azbest mogą być wykonywane wyłącznie przez wykonawców posiadających odpowiednie wyposażenie techniczne do prowadzenia takich prac oraz zatrudniających pracowników przeszkolonych w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy przy usuwaniu i wymianie materiałów zawierających azbest. Wykonawcy prac powinni posiadać zezwolenie na prowadzenie działalności, w wyniku której powstają odpady niebezpieczne. Prace przy naprawie wyrobów zawierających azbest w obiektach i urządzeniach budowlanych lub prace mające na celu jego usunięcie z obiektu lub urządzenia budowlanego powinny być poprzedzone zgłoszeniem tego faktu właściwemu terenowemu organowi nadzoru budowlanego. Wykonawca prac, polegających na naprawie lub usuwaniu wyrobów zawierających azbest z obiektów i urządzeń budowlanych, zobowiązany jest do:

- izolowania od otoczenia obszaru prac przez stosowanie odpowiednich osłon,
- ogrodzenia terenu prac z zachowaniem bezpiecznej odległości od traktów komunikacyjnych dla osób pieszych, nie mniejszej niż 1 m przy stosowaniu osłon,
- umieszczeniu tablic ostrzegawczych o treści: "Uwaga! Zagrożenie azbestem", "Osobom nieupoważnionym wstęp wzbroniony",
- zastosowania odpowiednich środków technicznych celem zmniejszenia emisji włókien azbestu.

Prace związane z usuwaniem azbestu lub wyrobów zawierających azbest muszą być prowadzone w taki sposób, aby wyeliminować uwalnianie azbestu lub co najmniej zminimalizować pylenie do dopuszczalnych wartości stężeń w powietrzu regulowanych przepisami szczególnymi. Zapewnienie powyższego wymaga:

- nawilżania wodą wyrobów zawierających azbest przed ich usuwaniem lub demontażem i utrzymywania w stanie wilgotnym przez cały czas pracy,
- demontażu całych wyrobów (płyt, rur, kształtek) bez jakiegokolwiek uszkadzania (łamanie, kruszenie, cięcie, szlifowanie itp.), tam gdzie jest to technicznie możliwe,
- odspajania materiałów trwale związanych z podłożem przy stosowaniu wyłącznie narzędzi ręcznych lub wolnoobrotowych, wyposażonych w miejscowe instalacje odciągające powietrze.

Demontaż wyrobów zawierających azbest nierozerwalnie związany jest z procesem powstawania odpadów. Obecnie jedyną metodą unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest jest ich składowanie na odpowiednich składowiskach odpadów niebezpiecznych.

Inne projekty przewidziane do realizacji na terenie gminy nie będą miały znaczącego oddziaływania na zdrowie i życie ludzi, ponieważ są to zadania głównie budowlane, odbywające się w zamkniętym, zazwyczaj niewielkim obszarze, ograniczające swoje oddziaływanie do danego obiektu lub jego najbliższego otoczenia. Przy zachowaniu przepisów BHP oraz postępowania przy prowadzeniu inwestycji budowlanych nie powinno dojść do sytuacji, w których narażone byłoby zdrowie i życie ludzi. Większość zadań przewidzianych do realizacji na terenie gminy będzie miała jednak pozytywny wpływ na zdrowie i życie ludzi, ponieważ w ich wyniku zmniejszą się niekorzystne oddziaływania np. zmniejszenie uciążliwości hałasu czy emisji spalin w wyniku modernizacji dróg, oszczędne gospodarowanie wodą w wyniku przeprowadzenia inwestycji kanalizacji sanitarnej, oszczędność ciepła w wyniku termomodernizacji budynków, powstawanie miejsce do rekreacji i wypoczynku, itp.

Oddziaływanie na obszary o szczególnych właściwościach naturalnych lub posiadających znaczenie dla dziedzictwa kulturowego…

Planowane inwestycje nie wpłyną negatywnie na obiekty ważne dla dziedzictwa kulturowego występujące na terenie gminy.

6.4. Wpływ poszczególnych inwestycji z zakresie rozwoju infrastruktury technicznej na środowisko przyrodnicze gminy Małogoszcz

Bezpośrednie oddziaływanie na środowisko zadań inwestycyjnych, przewiduje się jedynie w fazie realizacji budowy, remontu sieci infrastruktury - tworzenie wykopów, emisja spalin i hałasu emitowanych przez maszyny i urządzenia wykorzystywane w czasie prac. Charakterystyczną cechą działań inwestycyjnych jest ograniczony terytorialnie zasięg. Na etapie planowania prac inwestycyjnych, Inwestor zobowiązany jest do wyboru koncepcji realizacji inwestycji, która zapewniać będzie minimalizację oddziaływań na środowisko a także na życie i zdrowie ludzi. Jest to warunek konieczny zarówno na etapie realizacji inwestycji jak i eksploatacji.

Zakres i skala planowanych inwestycji nie powoduje ryzyka skumulowania oddziaływań – zadania będą rozłożone w czasie i prowadzone w różnych obszarach gminy, przy zachowaniu zasad bezpieczeństwa i minimalizacji uciążliwości prowadzenia inwestycji.

Ponadto inwestycje planuje sie wykonywać tylko na terenach zurbanizowanych, a inwestycji liniowe tylko przy istniejących ciągach komunikacyjnych.

Budowa sieci kanalizacyjnej

Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej przyczyni się nie tylko do zwiększenia atrakcyjności gospodarczej i inwestycyjnej obszaru gminy, ale również zapewni poprawę ekologicznych warunków życia mieszkańców gminy i ograniczy przedostawanie się zanieczyszczeń do środowiska, zwłaszcza do wód. Obecnie na obszarach nie objętych siecią kanalizacyjną, gospodarka ściekowa funkcjonuje w oparciu o indywidualne zbiorniki bezodpływowe. Ścieki sanitarne z gospodarstw domowych odprowadzane są w przeważającej części do szamb bezodpływowych (niektóre gospodarstwa domowe mogą posiadać nieszczelne systemy gromadzenia ścieków). Budowa sieci wraz z przyłączami będzie realizowana na terenie miejscowości: Mieronice, Zakrucze, Karsznice, Wola Tesserowa, Rembieszyce, Lipnica, Mniszek, Złotniki Wygnanów Żarczyce Małe, Żarczyce Duże, Lasochów, Wiśnicz, Kozłów, Henryków, Ludwinów. Łączna długość sieci kanalizacji sanitarnej wyniesie 106 782,60 mb. Ścieki z poszczególnych gospodarstw domowych będą odprowadzane do oczyszczalni ścieków w Zakruczu i do nowowybudowanych oczyszczalni ścieków (wg koncepcji: w Złotnikach i na „Olszowcu" – w miejscowości Rembieszyce). W przypadku nieuzasadnionej ekonomicznie budowy sieci kanalizacji sanitarnej w poszczególnych miejscowościach będą budowane przydomowe oczyszczalnie ścieków.

Gmina Małogoszcz jednak, na chwilę obecną, nie posiada koncepcji budowy sieci kanalizacyjnej oraz oczyszczalni ścieków. Planuje się w pierwszym etapie budowę sieci w miejscowościach Zakrucze i Mieronice, z których ścieki będą kierowane do istniejącej oczyszczalni w Zakruczu. Te i pozostałe miejscowości będą kanalizowane sukcesywnie, na podstawie osobnych, uzgodnionych z właściwymi organami, koncepcji budowlanych.

Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków będzie realizowana na terenach gdzie budowa sieci jest nieuzasadniona ekonomicznie. Tego typu instalacje realizowane są na terenach posesji indywidualnych, wcześniej już zagospodarowanych. Zadanie polegające na budowie przydomowych oczyszczalni ścieków nie znajduje się w katalogu przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko określonych.

Działania inwestycyjne związane z budową kanalizacji sanitarnej realizowane będą głównie w pasie drogowy lub w jego najbliższym sąsiedztwie oraz na terenach działek mieszkańców.

Zwiększenie stopnia skanalizowania w gminie przyczyni się zatem do ograniczenia skażenia wód powierzchniowych i podziemnych oraz spowoduje wzrost standardu życia jego mieszkańców. Bezpośrednim efektem ekologicznym zrealizowania inwestycji będzie poprawa stanu higieniczno-sanitarnego terenu gminy poprzez zwiększenie ilości oczyszczonych ścieków komunalnych, dotrzymanie dopuszczalnych wartości stężeń zanieczyszczeń w ściekach oczyszczonych odprowadzanych. Planowane inwestycje pozwolą na dotrzymanie wartości stężeń zanieczyszczeń w ściekach odprowadzanych do odbiornika zgodnie z wymaganiami dla ścieków wprowadzanych do wód powierzchniowych określonymi w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 8 lipca 2004 roku w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. Nr 168, poz.1763).

Budowa infrastruktury drogowej

Przedsięwzięcia związane z poprawą stanu technicznego istniejącej infrastruktury drogowej mają na celu przede wszystkim zapewnienie bezpieczeństwa dla użytkowników tych dróg. Działania będą realizowane tylko w obrębie już istniejących szlaków komunikacyjnych, na terenach już zagospodarowanych lub wyznaczonych w Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Małogoszcz pod takie działania (osiedle jednorodzinne na terenie miasta Małogoszcz).

W stosunku do inwestycji dotyczącej rozbudowy drogi wojewódzkiej Nr 762 na obszarze gminy Małogoszcz przeprowadzono uzgodnienia - opisane poniżej. W stosunku do innych inwestycji drogowych podejmowanych w gminie:

- przebudowy drogi gminnej relacji Małogoszcz-Mieronice, utwardzania dróg wiejskich budowy dróg i otoczenie drogowego na osiedlach jednorodzinnych w Małogoszczu zgodnie z MPZP, budowa chodników i infrastruktury okołodrogowej - na chwilę obecna są to zamierzenia potrzebnych działań inwestycyjnych i nie są podjęte konkretne działania dotyczące procedury środowiskowej,
- modernizacji drogi wojewódzkiej Małogoszcz-Łopuszno, budowa ronda na obwodnicy miasta - nie są to inwestycje zależne od gminy.

W związku z powyższym możliwe jest przeanalizowanie ogólnych oddziaływań proponowanych inwestycji.

Istniejące drogi budowane były w czasie, gdy przepisy prawne nie stanowiły wymagań w zakresie ochrony środowiska i spełnienie wszystkich aktualnie obowiązujących wymogów środowiska jest ograniczone. Planowana modernizacja dróg na terenie gminy Małogoszcz będzie spełniała standardy uwzględniające ochronę środowiska.

Oddziaływanie inwestycji na stan czystości powietrza podczas prac budowlanych będzie związane z poruszaniem się pojazdów mechanicznych (głównie samochodów

ciężarowych i koparek) wykorzystywanych podczas prac budowlanych. Wystąpi zatem emisja zanieczyszczeń do powietrza w związku ze spalaniem paliw oraz zwiększenie zapylenia. Należy przyjąć, że wykorzystywane pojazdy będą dopuszczone do ruchu, a zatem będą spełniać wymagania w zakresie dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń w wydalanych spalinach. Nie przewiduje się ponadnormatywnego wykorzystania maszyn i urządzeń emitujących spaliny. W celu ograniczenia negatywnego oddziaływania sprzętu i środków transportu na środowisko należy zadbać o ich prawidłową eksploatację i właściwą konserwację. Sprzęt wykorzystywany do robót powinien spełniać wymagania odnośnie ochrony przed hałasem i gazami spalinowymi (podane w przedmiotowych normach i rozporządzeniu). Maszyny i pojazdy nie powinny być przeciążone oraz eksploatowane na najwyższych obrotach, gdyż powoduje to zwiększenie emisji spalin.

Na etapie realizacji zadań, część prac będzie wykonywana w istniejącym pasie drogowym – spowoduje to okresowe utrudnienia w ruchu, które mogą powodować okresowy wzrost zanieczyszczenie powietrza (m.in. wzrost stężenia SO_2, CO, NO_2, C_6H_6) w związku z zaplanowanymi objazdami. Inwestor powinien zadbać o właściwe zabezpieczenie i oznakowanie dróg w taki sposób, aby ograniczyć wszelkie niedogodności związane z budową.

Sprzęt wykorzystywany w czasie realizacji inwestycji stanowić będzie źródło hałasu i drgań. W związku z tym, aby ograniczyć dyskomfort akustyczny mieszkańców, prace powinny odbywać się wyłącznie w porze dziennej, przy założeniu zastosowania sprzętu sprawnego pod względem technicznym, posiadającego ważne dopuszczenie do ruchu i sprawny układ tłumików hałasu oraz inne elementy minimalizujące hałas (elementy amortyzujące m.in. elastyczne podkładki, obudowania urządzenia czy maszyny w całości lub jej części osłonami akustycznymi). Oddziaływanie to będzie mieć charakter okresowy i krótkotrwały do czasu zakończenia prac budowlanych.

W okresie budowy będą powstawały odpady związane z pracami ziemnymi, użytkowaniem sprzętu budowlanego oraz funkcjonowaniem zaplecza socjalnego dla pracowników. Mogą powstawać następujące rodzaje odpadów:

- gruz budowlany powstającego z rozbiórki elementów dróg, kostki brukowej kamiennej, krawężników betonowych,
- grunty nie skalistych, drobnoziarnistych (lokalnie organicznych), pochodzące z wykopów,
- zużyte oleje z konserwacji maszyn budowlanych, opakowań zawierających pozostałości olejów lub nimi zanieczyszczone,
- z wycinki drzew,
- niesegregowane odpady komunalne (odpady zmieszane).

Odpady należy przechowywać na zabezpieczonym zapleczu budowy w odpowiednio przygotowanych pojemnikach, które powinny być systematycznie opróżniane. Odpady typu gleba i grunt z wykopów mogą być wykorzystane na placu budowy lub wywiezione.

Realizacja prac budowlanych, przy zachowaniu obowiązujących norm, przepisów oraz uwag i zaleceń poszczególnych dysponentów uzbrojenia terenu, pozwoli na ograniczenie bądź na zminimalizowanie negatywnego oddziaływania na środowisko. Większość zakłóceń w środowisku naturalnym zniknie po ustaniu robót i uprzątnięciu terenu.

Na etapie eksploatacji infrastruktury drogowej występują emisje zanieczyszczeń i hałasu i są to emisje typowe dla tego rodzaju infrastruktury. Emisja komunikacyjna stwarza zagrożenie zwłaszcza w pobliżu dróg o dużym natężeniu ruchu kołowego i ma niekorzystny wpływ na otoczenie. Zanieczyszczenia komunikacyjne (tlenek i dwutlenek węgla, tlenki

azotu, węglowodory, pyły z metalami ciężkimi) pogarszają jakość powietrza atmosferycznego a także wpływają na wzrost poziomu stężenia ozonu w troposferze. W fazie eksploatacji zanieczyszczeniami charakterystycznymi dla komunikacji samochodowej są:

- tlenki azotu, z dominacją tlenku azotu (NO_2), powstający podczas spalania paliw w silnikach,
- tlenki siarki z przewagą dwutlenku siarki (SO_2) powstający podczas spalania oleju napędowego.

Ponieważ na wielkość emisji tego rodzaju zanieczyszczeń wpływ ma nie tylko stan techniczny drogi, ale i stan techniczny pojazdów, rodzaj paliwa itp. – parametry emisji są trudne do oszacowania. Jednak w związku z modernizacją nawierzchni i poprawą płynności jazdy emisje nie będą niższe w stosunku do tych sprzed budowy, w związku z czym polepszy się jakość powietrza.

Inwestycje drogowe mają wpływ na poziom hałasu na etapie funkcjonowania - jest to oddziaływanie bezpośrednie, typowe dla infrastruktury drogowej, zależne od natężenia ruchu na danym odcinku. Przewiduje się jednak, że po przeprowadzeniu modernizacji, rozbudowy i innych działań usprawniających płynność ruchu i poprawiających stan techniczny infrastruktury, poziom hałasu w środowisku zmniejszy się w stosunku do stanu przed realizacją inwestycji. Drogi z poprawioną nawierzchnią, w fazie eksploatacji, są znacznie mniej uciążliwe dla środowiska i człowieka. Ograniczeniu ulegają szczególnie emisje hałasu i wibracji.

W przypadku realizacji konkretnej inwestycji konieczne jest przeprowadzenie procedury środowiskowej i w razie opracowanie raportu oddziaływania na środowisko.

W przypadku inwestycji dotyczącej rozbudowy drogi wojewódzkiej Nr 762 na odcinku od granicy gm. Chęciny tj. km 25+198 do obiektu mostowego na rzece Łososina (Wierna Rzeka) w miejscowości Bocheniec tj. km 27+138, o długości ok. 2 km - wydana została decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach Burmistrza Miasta i Gminy Małogoszcz z dnia 18.08.2014 r. (znak:BI.6620.3.2014) w sprawie braku potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia po opiniach Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jędrzejowie. Postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach rozpoczęte było na wniosek złożony przez Świętokrzyski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Kielcach (pełnomocnik – Andrzej Met, CONTEK PROJEKT). Po wykonaniu przebudowy i rozbudowy droga będzie miała parametry: klasa drogi — G, szerokość jezdni - ok. 7,0 m, szerokość w liniach rozgraniczających maks. 30 m, kategoria obciążenia ruchem KR-4. W ramach przedsięwzięcia nie przewiduje się wykonywania żadnych prac na obiekcie mostowym, w tym jego przebudowy. Objęty wnioskiem odcinek przebiega przez tereny leśne, realizacja przedsięwzięcia wymaga poszerzania istniejącego pasa drogowego.

Zakres inwestycji obejmie: rozbudowę odcinka drogi dwupasmowej dwukierunkowej o długości około 2 km, pasy ruchu o szerokości 2x3,5 m z opaskami asfaltowymi o szerokości 2x0,5 m, wraz z zaprojektowaniem wzmocnienia istniejącej nawierzchni do uzyskania wymaganej nośności 115kN/oś, budowę poboczy utwardzonych szerokości 1,5 m, budowę ścieżki rowerowej (ciągu pieszo-rowerowego) po prawej stronie drogi o szerokości 3 m, budowę chodników łączących zatoki autobusowe o szerokości 2 m, przebudowę dwóch zatok autobusowych wraz z peronami i wiatami przystankowymi do szer. ok.3 m, w km ok. 1+602,5 przebudowę zjazdu na starodroże drogi wojewódzkiej tj. wykonanie w okolicach działki o nr ewid. 286/3 miejsca kontroli i ważenia pojazdów z możliwością postoju samochodów osobowych i ciężarowych, przebudowę istniejących zjazdów publicznych na

posesje oraz zjazdów na drogi leśne, budowę odwodnienia pasa drogowego poprzez rowy otwarte oraz odcinki kanalizacji deszczowej z odprowadzeniem wód opadowych do odbiorników; rów nie będzie wykonany po południowej stronie drogi na działkach o nr ewid. 285/2 i 286/4 z uwagi na lokalizację siedliska chronionego Łęgu wierzbowego o kodzie *91E0, a wody opadowe i roztopowe zostaną, budowę przepustów pod drogą (w tym trzech przepustów ramowych o wymiarach 1500x1000 mm zlokalizowanych w km 0+093,39, 0+423,51, 1+230,92, pełniących funkcję przejścia dla małych ssaków i płazów), budowę oświetlenia drogi w rejonie przejścia dla pieszych, budowę oznakowania pionowego i poziomego wraz z budową urządzeń bezpieczeństwa ruchu, przebudowę sieci infrastruktury technicznej, wycinkę drzew, karpin oraz krzewów kolidujących z przebiegiem projektowanej trasy, budowę stacji meteo.

Powierzchnia jezdni drogi wojewódzkiej i zatok autobusowych wyniesie ok. 18 tys.m^2, powierzchnia chodnika oraz peronów przystankowych ok. 450 m^2, ścieżki rowerowej — ok.6,1 tys. m^2. Łączna zajmowana powierzchnia utwardzona wyniesie zatem ok. 25 tyś.m^2.

W ramach poszerzenia pasa drogowego planuje się zajęcie ok. 0,56 ha powierzchni kompleksu leśnego.

Wszystkie użyte do budowy materiały, paliwa i energie będą wykorzystane zgodnie z obowiązującymi normami i przepisami, ze szczególnym zwróceniem uwagi na odzysk materiałów i surowców w trakcie gospodarki materiałowej, w tym gospodarki odpadami.

Na etapie realizacji przedsięwzięcia należy się spodziewać okresowych uciążliwości dla środowiska związanych ze wzmożonym transportem, przemieszczaniem mas ziemnych, wibracjami, emisją spalin, hałasu oraz powstawaniem odpadów.

Przedsięwzięcie usytuowane jest na:

- obszarze głównego zbiornika wód podziemnych GZWP Nr 416 Małogoszcz - zgodnie z Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły przyjętym Uchwałą Rady Ministrów z dnia 22 lutego 2011r. (M.P. z dnia 21 czerwca 2011r. Nr 49 poz.549) przedsięwzięcie jest zlokalizowane na obszarze jednolitych części wód podziemnych oznaczonym Europejskim kodem JCWPd PLGW220121, zaliczonym do regionu wodnego Górnej Wisły. Celem środowiskowym dla wód tego obszaru, których stan ilościowy oceniono jako zły (w subczęści), a chemiczny jako dobry, zagrożony, jest utrzymanie tego stanu wód. Dla wskazanej JCWP wprowadzono derogacje z art. 4 (4) RDW z uwagi na: wpływ górnictwa podziemnego, prowadzone odwadnianie kopalń i zatapianie głębokich lejów depresji oraz brak możliwości zakończenia eksploatacji ze względów gospodarczych. Przedmiotowy odcinek drogi przebiega poza w/w subczęścią. Biorąc pod uwagę zakres przedsięwzięcia nie przewiduje się znaczącego negatywnego wpływu na wody podziemne oraz osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód podziemnych.
- obszarach o płytkim zaleganiu wód podziemnych - wzdłuż przedmiotowej drogi, w odległości ok. 30-200 m, przepływa rzeka Łososina (Wierna Rzeka). Zgodnie z w/w Planem gospodarowania wodami przedsięwzięcie jest zlokalizowane na obszarze jednolitych części wód powierzchniowych oznaczonym Europejskim kodem PLRW20008216299 nazwanym Wierna Rzeka od Kalisza do ujścia, zaliczonym do regionu wodnego Górnej Wisły, scalona część wód GW0501. Status — naturalna część wód, ocena stanu — zły, ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych - niezagrożona. Biorąc pod uwagę brak prac związanych z ingerencją w koryto rzeki, w tym w obrębie mostu, nie przewiduje się wpływu na ten element środowiska.

- na terenie Chęcińsko-Kieleckiego Parku Krajobrazowego - przedsięwzięcie jest inwestycją celu publicznego, zatem zakazy rozporządzenia dotyczącego ChKPK go nie dotyczą,
- na obszarach sieci ekologicznej Natura 2000 Wzgórza Chęcińsko-Kieleckie: sąsiaduje z nimi na długości ok. 80 m i przecina obszar na długości ok. 650 m (w km od ok. 1+100 do końca opracowania w km ok. 1+646), najbliżej położone siedlisko przyrodnicze 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe, sąsiaduje z przedmiotową drogą na długości ok.30m na końcu opracowania,
- korytarza ekologicznego o znaczeniu ponadregionalnym,
- sąsiaduje z obszarem leśnym - konieczne będzie dokonanie wycinki drzew: ok. 0,56 ha powierzchni sosnowego kompleksu leśnego z pojedynczymi sztukami jesionu wyniosłego, grabu, wiązu, lipy drobnolistnej, brzozy oraz krzewów leszczyny i kruszyny pospolitej (ok.3 tys. szt.), w granicach nowoprojektowanego (poszerzonego z 19-26 m do maks.30 m) pasa drogowego. Nie stwierdzono występowania chronionych gatunków roślin, zwierząt, grzybów i siedlisk. Z uwagi na możliwość występowania ptaków termin wycinki wskazano w okresie pomiędzy 16 października a końcem lutego, tj. poza ich okresem lęgowym, ewentualna wycinka w tym terminie ma zostać poprzedzona inwentaryzacją ornitologiczną, która wskaże miejsca lęgowe lub określi ich brak.

Eksploatacja przedmiotowego przedsięwzięcia związana będzie z koniecznością odprowadzania wód opadowych i roztopowych z nawierzchni jezdni, chodnika i ścieżki rowerowej. Planowana jest studnia z osadnikiem przy odcinkowej kanalizacji deszczowej, co będzie wpływać na zmniejszenie zawiesiny ogólnej w wodach spływających z jezdni. Rowy trawiaste należy utrzymywać we właściwym stanie poprzez systematyczne koszenie. Przyjęty sposób ujmowania wód opadowych i odprowadzanie ich do ziemi jest zgodny z zapisami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Na etapie eksploatacji będą wytwarzane odpady, również niebezpieczne, wynikające z ewentualnych remontów i czyszczenia dróg, które należy zabezpieczać oraz zagospodarować zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Budowa sieci gazowej

Zadania związane z budową sieci gazociągowej zapewnią mieszkańcom gminy dostęp do paliwa, które powoduje znacznie mniejszą emisję zanieczyszczeń do atmosfery w porównaniu np. do paliw węglowych, co przyczyni się do poprawy jakości środowiska, atmosfery i będzie przyczyniać się do ograniczania zjawiska niskiej emisji.

Budowa ścieżek rowerowych

Przedsięwzięcia dotyczące tworzenia ścieżek rowerowych nie wymaga żadnych prac inwestycyjnych związanych z budową. Przewiduje się jedynie wyznaczenie i oznakowanie tras przy wykorzystaniu istniejącej infrastruktury drogowej.

Termomodernizacja budynków i wymiana źródeł ciepła

Przygotowanie i prowadzenie prac docieplania budynków powinno w szczególności uwzględnić ochronę chronionych gatunków ptaków oraz nietoperzy gniazdujących w ścianach budynków Inwestorzy zobowiązani są do przestrzegania zakazów w art. 52

ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 października 2011 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. Nr 237, poz. 1419). Prace termomodernizacyjne przede wszystkim należy wykonywać poza okresem lęgowym ptaków, a w razie zauważenia miejsca gniazdowania na elewacji można umieścić odpowiednie skrzynki lęgowe zgodnie z zaleceniami ornitologów i chiropterologów. W przypadku wystąpienia na budynkach siedlisk i ostoi gatunków chronionych obowiązuje zakaz ich niszczenia - traktowane są jako podlegające ochronie prawnej. W związku z czym przed przystąpieniem do wykonywania termoizolacji budynków należy wystąpić do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska o wydanie stosownego zezwolenia w trybie art. 56 ust 2 pkt 2 ustawy o ochronie przyrody. Składając wniosek o wydanie zezwolenia na zniszczenie siedlisk i ostoi gatunków podlegających ochronie wskazane jest zapoznanie się załączonymi wytycznymi, których uwzględnienie umożliwi niekolizyjne przeprowadzenie prac termoizolacyjnych budynków.

Inwestycje termomodernizacji mogą zostać uzupełnione o wymianę źródeł ciepła na paliwa ekologiczne. Budowa sieci ciepłowniczej dotyczy niewielkich obszarów już zurbanizowanych i nie wywoła znacznych oddziaływań poza fazą budowy.

Inwestycje mogą przynieść dodatni efekt przyrodniczy w postaci:

- redukcji strat ciepła, ekonomiczne użytkowanie energii, zmniejszenie nakładów finansowych ponoszonych na zapewnienie właściwych warunków cieplnych w pomieszczeniach,
- podwyższenie wartości rynkowej budynku poprzez podwyższenie standardu użytkowego i estetycznego,
- ograniczenie „niskiej emisji”, zmniejszenie emisji szkodliwych substancji chemicznych (m. in. CO_2, SO_2) do środowiska.

Budowa instalacji wykorzystujących energię odnawialną

W "Strategii..." przewidziano realizację inwestycji budowy urządzeń wytwarzających energię elektryczną wykorzystujących siłę wiatru i energię słoneczną. Inwestycje te będę realizowane przez inwestorów prywatnych.

Przewiduje się budowę urządzeń wytwarzających energię elektryczną wykorzystujących siłę wiatru (zgodnie ze Zmiana nr 2 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Małogoszcz, dotyczącego wyznaczenia obszaru lokalizacji urządzeń wytwarzających energię elektryczną wykorzystujących siłę wiatru i użytkowaniu terenu w granicach części sołectw: Lipnica, Mieronice, Rembieszyce, Wola Teserowa, Wygnanów, Złotniki, Żarczyce Duże, Żarczyce Małe, gmina Małogoszcz). Planowana jest realizacja ośmiu masztów elektrowni wiatrowych o wysokości ok. 150 m. Z przeprowadzonej prognozy oddziaływania inwestycji na środowiska wynika, że:

- nie spowoduje ona znacząco negatywnego oddziaływania na cele ochrony obszarów Natura 2000 Dolina Białej Nidy oraz Wzgórza Chęcińsko-Kieleckie, ponieważ przedmioty ochrony ww. obszarów znajdują się w bezpiecznej odległości od terenu planowanej farmy wiatrowej. Nie stwierdzono również ryzyka znacząco negatywnego oddziaływania na obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Dolina Nidy PLB260001, znajdujący się w odległości około 10 km na południe od terenu opracowania.

- na terenie Ch-KOChK położonego na terenie otuliny Chęcińsko-Kieleckiego Parku Krajobrazowego, planowane są dwie elektrownie wiatrowe. Oceniono, że ich realizacja i eksploatacja nie spowoduje negatywnego wpływu na przyrodę Parku.
- wpływ na Włoszczowsko-Jędrzejowski Obszar Chronionego Krajobrazu (W-JOChK) oraz Chęcińsko-Kielecki Obszar Chronionego Krajobrazu (Ch-KOChK), w kontekście obowiązujących dla ww. obszarów działań w zakresie czynnej ochrony ekosystemów oceniono m.in., że w granicach inwestycji nie występują cenne ekosystemy oraz wyróżniające się twory i składniki przyrody nieożywionej. Teren położony jest poza systemem regionalnych korytarzy ekologicznych, natomiast występują fragmenty korytarzy ekologicznych o znaczeniu lokalnym obejmujące niewielkie dolinki cieków powierzchniowych oraz niewielką powierzchnię leśną, na które inwestycja nie będzie miała wpływu. Odnośnie zakazów dotyczących W-JOChK i Ch-KOChK stwierdzono, że eksploatacja elektrowni wiatrowych może powodować naruszenie zakazu cyt. „zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu (,..)" poprzez ryzyko zaistnienia przypadków śmiertelności ptaków w kolizji z obracającymi się łopatami wirników. Jednocześnie wskazano, że prognozowana liczba kolizji i zabitych osobników pozostanie bez znaczenia dla stanu zachowania populacji gatunków, zarówno w skali lokalnej, jak i regionalnej. Przypadki zabijania zwierząt mogą dotyczyć też innych grup - głównie płazów, gadów, ewentualnie małych ssaków, przede wszystkim na etapie budowy i likwidacji farmy. Jednak będą to wydarzenia incydentalne i bez znaczenia dla populacji. Wobec powyższego stwierdzono brak znacząco negatywnego oddziaływania na zwierzęta. Nie stwierdzono ryzyka naruszenia pozostałych zakazów jakie obowiązują dla ww. obszarów chronionych.
- analiza oddziaływań elektrowni wiatrowych na szatę roślinną wskazała, że na terenach lokalizacji turbin oraz nowych dróg dojazdowych zlikwidowana zostanie roślinność nie przedstawiająca dużej wartości florystycznej, W rejonach części budowlanej inwestycji nie występują chronione gatunki roślin, cenne ekosystemy, a w szczególności zbiorowiska łąkowe i torfowiska. Analizowany obszar jest intensywnie wykorzystywany rolniczo (uprawy rzepaku, ziemniaków, pszenicy, żyta oraz fragment łąki świeżej) i jego flora jest typowa dla krajobrazu rolniczego. Na obrzeżach terenu planowanej farmy znajduje się niewielki płat lasu z drzewostanem złożonym głównie z sosny zwyczajnej, który zostanie zachowany. Nie stwierdzono także występowania stanowisk gatunków grzybów chronionych.
- analiza wpływu inwestycji na zwierzęta wykazała, iż planowany park wiatrowy obejmuje grunty rolne stanowiące tereny żerowisk np. samy i dzika, których aktywność ograniczona jest zwykle do pory wieczornej i nocnej. Przewidywane prace budowlane będą prowadzone w porze dziennej, co minimalizuje i ogranicza negatywne oddziaływanie na duże zwierzęta. Eksploatacja farmy wiatrowej nie powinna negatywnie wpływać na zwierzęta lądowe, gdyż na terenie planowanej części budowlanej przedsięwzięcia nie występują siedliska chronionych gatunków zwierząt. Podczas inwentaryzacji stwierdzono gatunki kręgowców występujących powszechnie w Polsce i nie wykazano szlaków migracyjnych płazów i gadów. Ocenę oddziaływania na ptaki i nietoperze przeprowadzono w oparciu o sporządzone w 2013 r. wstępne monitoringi, które wskazują na przeciętne walory badanego terenu w zakresie występowania awifauny. Stwierdzono gniazdowanie trzech gatunków ptaków wymienionych w załączniku l Dyrektywy Ptasiej: gąsiorka, ortolana

i dzięcioła czarnego. Ponadto w odległości około jednego kilometra od miejsca planowanej turbiny, stwierdzono gniazdowanie bociana białego. Realizacja planowanego przedsięwzięcia nie spowoduje negatywnych oddziaływań na wyżej wymienione gatunki. Przewiduje się, że inwestycja nie wpłynie znacząco negatywnie na stan zachowania lokalnej populacji lęgowej. Na terenie opracowania stwierdzono występowanie gatunków ptaków, których procentowy udział przelotów m.in.: siewki złotej, gęsi zbożowej, jerzyka, bociana czarnego i bielika na wysokości kolizyjnej z turbinami jest stosunkowo wysoki, jednak biorąc pod uwagę ilościowy udział zagrożonych kolizjami osobników poszczególnych gatunków oceniono, że nie będzie to skutkować negatywnym wpływem na populacje tych gatunków w skali lokalnej i regionalnej. Odnośnie chiropterofauny, nie stwierdzono występowania koloni rozrodczych czy znaczących tras migracyjnych gatunków nietoperzy. Na terenie lasu znajdującego się w północnej części omawianego terenu stwierdzono niewielkie kolonie dwóch gatunków: mroczka późnego i borowca wielkiego. W raporcie z badań chiropterofauny zalecono zachowanie odległości min. 200 m projektowanych siłowni wiatrowych od ściany lasu, aby wykluczyć ryzyko negatywnego wpływu na kolonie ww. gatunków.

- w zakresie analizy oddziaływań na środowisko gruntowo-wodne oraz wody powierzchniowe ustalono, że prace inżynierskie powinny być prowadzone ze szczególną starannością, gdyż na terenie przeznaczonym pod inwestycje występuje swobodny poziom zwierciadła wód podziemnych mających charakter szczelinowy i szczelinowo-porowy. Natomiast eksploatacja farmy wiatrowej nie wpłynie negatywnie na wody zasoby wód podziemnych, ponieważ powierzchnie uszczelnione będą stosunkowo niewielkie. Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na wody powierzchniowe, ponieważ planowane zagospodarowanie nie ingeruje w istniejące cieki wodne oraz morfologię ich dolin. Ponadto usytuowanie elektrowni wiatrowych będzie poprzedzone geologicznym rozpoznaniem warunków gruntowych.
- lokalizacja planowanej farmy wiatrowej na terenach rolniczych wraz z układem komunikacyjnym (poszerzenie istniejących dróg wewnętrznych oraz realizacja dróg dojazdowych) będzie wymagała zgody na wyłączenie części gruntów z produkcji rolnej, w tym gleb pochodzenia mineralnego chronionych klas bonitacyjnych. Szacowana maksymalna powierzchnia gruntów chronionych wymagających zmiany przeznaczenia, nie będzie przekraczała 2 ha, a prowadzenie gospodarki rolnej możliwe jest już w odległości 6-10 m od wieży siłowni wiatrowej.
- planowana farma wiatrowa nie spowoduje przekroczenia standardów akustycznych obowiązujących dla terenów chronionych akustycznie, ponieważ w zasięgu prognozowanego oddziaływania akustycznego na poziomie 45 dB nie występuje istniejąca czy też planowana zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna ani zagrodowa, a w strefie prognozowanego oddziaływania akustycznego na poziomie 40 dB znajdują się pojedyncze zabudowania zagrodowe (w części nieużytkowane niewykorzystywane na cele mieszkaniowe). Ponadto uwzględniono lokalizację elektrowni wiatrowych w odległości minimum 500 m od terenów zabudowy mieszkaniowej oraz wykazano, że praca elektrowni wiatrowych nie stanowi źródła infradźwięków na poziomach mogących zagrozić zdrowiu ludzi, ponieważ w odległości 500 m uzyskane wartości infradźwięków są zbliżone do poziomów tła i nie wywołują negatywnych skutków zdrowotnych.

- eksploatacja farmy wiatrowej wraz z infrastrukturą elektroenergetyczną nie będzie powodować ponadnormatywnych emisji pól elektromagnetycznych.
- inwestycja nie będzie znacząco negatywnie wpływać na krajobraz, ponieważ teren jej zasięgu nie wyróżnia się szczególnymi walorami krajobrazowymi.
- w zakresie negatywnych oddziaływań na zdrowie i życie ludzi dokonano, analizy zjawisk: efektu migotania cienia (polegającego na pojawieniu się cienia wywołanego przez obracające się śmigła elektrowni), efektu błysku (związanego z odbijaniem się promieni słonecznych o obracające się łopaty wirników). Wskazano również, że planowana inwestycja była konsultowana z lokalną społecznością, w związku z czym występuje małe prawdopodobieństwo wystąpienia konfliktów społecznych.

Pismem nr WPN- II.410.1.8.2014.AN z dnia 12.08.2014 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Kielcach zaopiniował pozytywnie projekt Zmiany Nr 2 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Małogoszcz, dotyczącego wyznaczenia obszaru lokalizacji urządzeń wytwarzających energię elektryczną wykorzystująca siłę wiatru wraz ze strefami ochronnymi związanymi z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu w granicach sołectw: Lipnica, Mieronice, Rembieszyce, Wola Tesserowa, Wygnanów, Złotniki, Żarczyce Duże i Żarczyce Małe wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

W zakresie wykorzystania energii słonecznej na terenie gminy Małogoszcz przewiduje się inwestycje związane z realizacją małych indywidualnych instalacji solarnych oraz budowy farm fotowoltaicznych. W przypadku instalacji solarnych na budynkach mieszkalnych, czy budynkach użyteczności publicznej nie przewiduje się znaczącego oddziaływania na środowisko przyrodnicze ani na etapie montażu, ani w czasie późniejszej eksploatacji.

W stosunku do inwestycji budowy farm fotowoltaicznych gmina Małogoszcz podjęła uchwałę (Uchwała Rady Miejskiej w Małogoszczu Nr 29/247/14 z dnia 21 marca 2014 r. oraz zmianę do powyższej uchwały: Uchwała Rady Miejskiej w Małogoszczu Nr 33/282/14 z dnia 31 października 2014 r.) w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Małogoszcz – Zmiana Studium". Zmiana ta dotyczy wyznaczenia obszarów lokalizacji urządzeń wytwarzających energię elektryczną, wykorzystujących energię słoneczną – farmy fotowoltaiczne, wraz ze strefami ochronnymi związanymi z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu, w granicach sołectw: Mieronice, Wola Tesserowa i Złotniki. Tereny potencjalnej lokalizacji farm fotowoltaiki wymagają wprowadzenia zmian w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, ze względu na aktualne ustalenia planu, uniemożliwiające lokalizację funkcji określonej w przedmiotowej zmianie. Część terenów wymaga uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntu rolnego na cele nierolnicze. Zmiana studium, w chwili obecnej, wyznacza jedynie tereny lokalizacji potencjalnych farm fotowoltaicznych realizowanych przez prywatnych inwestorów.

Produkcja energii elektrycznej przy wykorzystaniu energii słonecznej jest ekologiczna i przyjazna środowisku. Do najważniejszych korzyści ekologicznych wynikających z korzystania z energii słonecznej jest poprawa jakości powietrza - technologia bezemisyjna. Przede wszystkim brak emisji gazów cieplarnianych t.j.: dwutlenku węgla, tlenku siarki, tlenków azotu oraz brak emisji gazów cieplarnianych. Przy wytwarzaniu energii z ogniw fotowoltaicznych nie wytwarza się t odpadów stałych, gazowych, nie występuję degradacja i zanieczyszczenie gleby, nie występuje wpływ na wody podziemne i powierzchniowe (brak start w obiegu, brak zanieczyszczeń). Technologia ta jest ponadto pozbawiona ryzyka awarii.

Jedyną uciążliwością ewentualnej budowy farmy fotowoltaicznej jest potrzeba przeznaczenia na jej lokalizację znacznych obszarów terenu - areałów rolnych. Ze względu na szkieletowy charakter konstrukcji ogniw fotowoltaicznych, po zakończeniu eksploatacji farmy (szacowany czas ok 25-30 lat) nie ma żadnych przeciwwskazań, czy trudności w powtórnym użytkowaniu rolniczym terenu. Teren pod farmę fotowoltaiczną wymaga dodatkowo wyznaczenia stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu, ponieważ są to urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł o mocy przekraczającej 100 kW.

Tereny planowanej lokalizacji farm fotowoltaicznych leżą częściowo w obrębie Chęcińsko-Kieleckiego Parku Krajobrazowego oraz w obrębie Chęcińsko-Kieleckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (tereny w sołectwach Mieronice i Wola Tesserowa) i w obrębie Włoszczowsko-Jędrzejowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (tereny w sołectwie Złotniki). Planowane farmy położone są w odległości od obszarów Natura 2000:

- ok. 300 m od obszaru Dolina Białej Nidy - tereny w miejscowości Złotniki,
- ponad 3 km od obszaru Dolina Białej Nidy - tereny w miejscowości Wola Tesserowa,
- ponad 3 km od obszaru Natura 2000 Wzgórza Chęcińsko-Kieleckie - tereny w miejscowości Mieronice.

W przypadku omawianej inwestycji lokalizacja jej na terenach podlegających ochronie nie przewiduje się znaczącego wpływu na wartości przyrodnicze wyznaczone dla poszczególnych obszarów chronionych , biorąc pod uwagę zakres inwestycji i jej planowaną lokalizację. Kolejnymi etapami badania wpływu inwestycji na środowisko będą procedury oddziaływania na środowisko dla Miejscowego Planu Zagospodarowania oraz wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia.

Ponadto inwestycja nie będzie wpływać negatywnie na inne obszary podlegające ochronie znajdujące się w jej pobliżu, ponieważ nie będzie wpływała na drożność korytarzy ekologicznych, fragmentaryzację cennych ekosystemów, ochronę okazów, siedlisk. Inwestycje planuje się przeprowadzać na terenach słabszych klas pól uprawnych - gdzie straty siedlisk lęgowych dla gatunków gniazdujących na ziemi będą zdecydowanie mniejsze niż w przypadku innych terenów, np. łąk. Nie planuje się lokalizacji farm w pobliży zbiorników wodnych, gdzie mogłaby gniazdować większe ilości gatunków.

Famy fotowoltaiczne mogą powodować efekt olśnienia, spowodowane odbiciem światła od powierzchni. W systemach paneli stosuje się pokrycie warstwy nadającej odporność warstwą antyrefleksyjną, co umożliwia absorpcję promienie słonecznych i jednocześnie zapobiega efektowi odbicia światła od powierzchni paneli. Ponadto rozmieszczając panele fotowoltaiczne można zastosować rozmieszczenie ich w odległościach od siebie lub wprowadzić pomiędzy nimi nasadzenia roślin krzewiastych, aby nie powodowały z odległości efektu tzw. jednolitego lustra wody. Z publikowanych danych wynika, że odbicie światła z modułów fotowoltaicznych wynosi mniej niż 30 % i jest znacznie mniej intensywne niż w przypadku innych materiałów (szyby samochodowe ok. 45%, farby metaliczne używane w motoryzacji ponad 70%). Panele fotowoltaiczne nie wywołują znaczącego efektu termicznego, który powodowałby zmiany na terenach przyległych do farmy.

Na kolizje z panelami fotowoltaicznymi szczególnie narażone są ptaki wodne, dlatego należy zastosować przytoczone powyżej rozwiązania rozmieszczania paneli oraz nie lokalizować farm solarnych w pobliżu zbiorników wodnych. Problem odbicia może dotyczyć także owadów składających jaja w wodzie, które potraktują panele jako obiekty wodne.

Rozwiązaniem jest stosowanie paneli posiadających białe granice i białe paski podziału, które wg badań zmniejszają znacznie przyciąganie bezkręgowców wodnych.

W związku z produkcją i przesyłem energii elektrycznej na etapie eksploatacji elektrowni słonecznej, będzie istniał konieczność budowy sieci elektrycznej, która może kolidować z trasami przelotu ptaków. Zaleceniem jest, aby wszelkie naziemne linie energetyczne, kable i słupy były projektowane w ten sposób, by zminimalizować ryzyko porażenia prądem i kolizji, a w miejscach gdzie ptaki narażone są na kolizje planować poprowadzenie linii energetycznych pod ziemią.

Na etapie eksploatacji farmy będzie także występowało promieniowanie elektromagnetyczne niejonizujące, które jest związane z przepływem prądu elektrycznego przez przewodnik. Dopuszczalne wartości parametrów fizycznych pól elektromagnetycznych zostały określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. Nr 192, poz. 1883). Dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych, dla zakresu częstotliwości jakie wytwarza generator elektrowni słonecznej, wynosi 1 kV/m dla pola elektrycznego oraz 60 A/m dla pola magnetycznego. Zasięg oddziaływania pola elektrycznego i magnetycznego zależy od napięcia, prądu płynącego w przewodzie, przekroju przewodów fazowych oraz wysokości zawieszenia przewodów nad powierzchnią ziemi. Źródłem promieniowania elektromagnetycznego dla elektrowni słonecznych będą: stacja transformatorowa, linie średniego napięcia, przepływ prądu w przewodniku paneli fotowoltaicznych. W wyniku przepływu prądu w przewodnikach przez ciąg paneli tworzy się wokół niego pole statyczne magnetyczne. Nie przewiduje się przekroczenia dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku zawartych w Rozporządzeniu.

Inwestycje będą się znajdowały w znacznej odległości od zabudowy mieszkaniowej i miejsc dostępnych dla ludności dlatego nie będą oddziaływały na ich zdrowie ludzi.

Lokalizacja systemów fotowoltaicznych na terenie gminy spowoduje szereg korzyści ekologicznych, społecznych i gospodarczych.

Powyżej wstępnie oceniono wpływ planowanych przedsięwzięć z zakresu wykorzystania energii i słońca i wiatru, co jednak nie zwalnia z przeprowadzenia procedur dotyczących oddziaływania na środowisko zgodnie z zapisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie (...) na etapie konkretnych zamierzeń inwestycyjnych tj. na etapie sporządzania Miejscowego Planu Zagospodarowania oraz wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia

Utworzenie kompleksu sportowego w Małogoszczu

Inwestycja polegać będzie na utworzeniu kompleksu sportowego przy Zespole Szkół Ogólnokształcących w Małogoszczu obejmującego:

- boisko piłkarskie na podbudowie dynamicznej, pokrytej trawą syntetyczna z wyposażeniem trwale wmontowanym do podłoże,
- boisko wielofunkcyjne do koszykówki i siatkówki o nawierzchni poliuretanowej na podbudowie dynamicznej z wyposażeniem trwale wmontowanym do podłoże.

Celem projektu jest poprawa infrastruktury rekreacyjno -sportowej w gminie. Inwestycja zlokalizowana będzie na terenie miejskim, zurbanizowanym, na którym nie

występują formy ochrony przyrody. Nie będzie naruszać terenów niezagospodarowanych poza obszarem Zespołu Szkół. Uciążliwości będą występowały w trakcie prowadzenia inwestycji: hałas, emisja spalin i powstawianie odpadów. Są to typowe oddziaływania, które zachodzą w czasie budowy obiektów i które ustają po przeprowadzeniu inwestycji i uporządkowaniu zaplecza budowy i terenu. Oddziaływania na zdrowie dla ludzi nie będą znaczne, ponieważ prace prowadzone będą w okresie wakacyjnym, podczas pory dziennej, a teren inwestycji znajduje się w oddaleniu od zabudowy mieszkaniowej. Użytkowanie kompleksu nie będzie wykazywało ponadnormatywnych oddziaływań niż w przypadku innych tego typu obiektów.

7. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji „Strategii..."

Prawidłowo realizowany rozwój przestrzenny gminy powinien uwzględniać ochronę środowiska naturalnego oraz eliminować wszystkie zagrożenia mogące zakłócić jego funkcjonowanie. Gmina Małogoszcz leży w pobliżu obszarów szczególnie cennych przyrodniczo i dlatego wszelkie działania inwestycyjne powinny zapobiegać pogarszaniu się jakości środowiska.

Zdecydowana większość obiektów i form zagospodarowania przestrzeni, zapisanych w nowej „Strategii…" już istnieje. Obecny dokument uwzględnia głównie zmiany dotyczące podniesienia atrakcyjności terenów gminnych oraz aktywizacji obszarów wiejskich, zarówno w aspekcie gospodarczym, społecznym, jak i środowiskowym. „Strategia…" nie przewiduje zasadniczo nowych obszarów do rozwoju funkcji gospodarczych, czy innych zmian, które byłyby szczególnie uciążliwe dla środowiska lub w znaczący sposób wpływałyby na jego funkcjonowanie.

Z uwagi na fakt dostosowania zapisów „Strategii…" do obecnych przepisów i norm prawnych nie byłoby zasadne zaniechanie realizacji postanowień omawianego dokumentu. Zaniechanie działań negatywnie wpływałoby na dalszy rozwój przestrzenny gminy, a co za tym idzie także na rozwój społeczny i gospodarczy – zmniejszenie atrakcyjności gminy.

Poniżej przedstawiono potencjalne zmiany stanu środowiska, jakie mogłyby mieć miejsce w przypadku braku realizacji ustaleń "Strategii...":

- pogorszenie jakości wód powierzchniowych i podziemnych w związku ze zwiększonym wytwarzaniem ścieków i brakiem inwestycji w infrastrukturę kanalizacyjną,
- postępująca degradacja zasobów przyrodniczych oraz walorów kulturowych w związku z brakiem realizacji dotyczących zagospodarowania przestrzeni,
- pogorszenie jakości powietrza w przypadku braku inwestycji związanych z: rozbudową sieci gazowej, termomodernizacją budynków oraz modernizacją infrastruktury drogowej,
- niewłaściwie postępowanie z odpadami zawierającymi azbest w przypadku niewłaściwego postępowania w trakcie rozbiórki, transportu i składowania tych odpadów,
- wzrost zużycia surowców w przypadku braku inwestycji związanych z rozbudową sieci gazowych oraz urządzeń wytwarzających energię elektryczną, w tym wykorzystujących siłę wiatru i energię słoneczną,
- pogorszenie jakości życia mieszkańców.

Należy zatem przyjąć, że ewentualne negatywne skutki dla środowiska były większe przy braku realizacji zamierzeń omawianego „Strategii…".

8. Propozycje rozwiązań służących zapobieganiu, ograniczaniu lub kompensacji przyrodniczej negatywnych oddziaływań na środowisko w związku z realizacją projektu „Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Małogoszcz na lata 2014-2024"

Działania łagodzące są to środki zmierzające do zmniejszenia lub nawet eliminacji negatywnego oddziaływania na element środowiska społecznego lub przyrodniczego.

Działania kompensujące to działania najczęściej niezależne od przedsięwzięcia inwestycyjnego, których celem jest kompensacja znaczącego niekorzystnego oddziaływania na środowisko, jakie jest spowodowane realizacją tego przedsięwzięcia. Zgodnie z art. 41 ustawy Prawo ochrony środowiska, projekt kompensacji przyrodniczej może być zawarty w prognozie oddziaływania na środowisko planów, programów i strategii. Natomiast zgodnie z art. 75 w/w ustawy kompensacja przyrodnicza może być realizowana tylko wówczas, gdy „ochrona elementów przyrodniczych nie jest możliwa".

„Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Małogoszcz na lata 2014-2024" zawiera ustalenia, których bezpośrednim celem nie jest podnoszenie jakości, czy też ochrona istniejących zasobów środowiska. Założenia, a także i działania, zawarte w „Strategii…" realizują te zagadnienia pośrednio, a efekty prośrodowiskowe nie są głównym celem planowanych zapisów omawianego dokumentu i są jednym z wielu innych efektów realizacji założonych celów. W „Strategii…" nie ma żadnego konkretnego zapisu zadania, które stanowiłoby bezpośrednie zagrożenia dla stanu środowiska naturalnego, a służyłaby osiągnięciu innego rodzaju celów.

Do przedsięwzięć realizowanych w ramach „Strategii…", które mogą negatywnie oddziaływać na środowisko należą przede wszystkim inwestycje w zakresie infrastruktury komunalnej, np. kanalizacji czy budowy infrastruktury drogowej. Negatywne oddziaływanie tych inwestycji na środowisko można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji, ponieważ skala wywoływanych przez nie przekształceń środowiska zależeć będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań. Ponadto prawidłowy projekt, uwzględniający potrzeby ochrony środowiska zarówno na etapie budowy jak i w fazie eksploatacji inwestycji pozwoli także ograniczyć te oddziaływania.

Do ogólnych działań ograniczających oddziaływanie należą:

- zminimalizowanie konieczności wycinki drzew związanych z nowymi inwestycjami – lokalizacja inwestycji powinna w jak najmniejszym stopniu odbywać sie kosztem istniejącego drzewostanu,
- zapobieganie powstawaniu oraz niewłaściwemu postępowaniu z powstałymi odpadami w trakcie prowadzenia prac inwestycyjnych oraz w fazie eksploatacji,
- zapobieganie zwiększonej emisji hałasu w związku z prowadzeniem prac – korzystanie z nowoczesnych maszyn w dobrym stanie technicznym, ograniczenie działań do pory dziennej,
- wprowadzania nasadzeń w obszarach o zwieszonym ruchu kołowym, w celu ochrony przed hałasem komunikacyjnym,
- wprowadzanie terenów zielonych i nasadzeń przy inwestycjach z zakresu infrastruktury społecznej w celu poprawy funkcjonalności i estetyki przestrzeni publicznych,

- w czasie realizacji inwestycji prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy, w tym zwłaszcza w miejscach styku z ekosystemami szczególnie wrażliwymi na zmiany warunków siedliskowych,
- stosowanie odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych,
- dostosowanie terminów prac do terminów rozrodu zwierząt,
- maskowanie elementów dysharmonijnych dla krajobrazu.

W stosunku do konkretnych inwestycji należy przewidzieć odrębne działania zapobiegające naruszeniom zasobów środowiskowych. I tak:

- realizacja zadań z zakresu budowy i modernizacji infrastruktury społecznej (prowadzenie zgodnie z zaleceniami BHP, wykonanie poza okresem lęgowym ptaków gniazdujących w budynkach)
- realizacja zadań budowy sieci kanalizacyjnej, budowa sieci gazowych (przeprowadzenie koncepcji rozbudowy sieci i instalacji zgodnie z warunkami ukształtowania terenu i rzeczywistymi potrzebami długoterminowymi, odpowiednie zabezpieczenie terenu prac ziemnych, właściwe postępowanie ze sprzętem, powstałymi odpadami, przestrzeganie dziennej pory prowadzenia prac, odtworzenie szaty roślinnej naruszonej w czasie budowy),
- realizacja zadań modernizacji dróg i infrastruktury komunikacyjnej (dopasowanie technologii, zabezpieczenie spływu wód z nawierzchni jezdni, odpowiednie zabezpieczenie terenu prac ziemnych, odpowiednie zabezpieczenie krzyżujących się instalacji, właściwe postępowanie ze sprzętem, powstałymi odpadami, przestrzeganie dziennej pory prowadzenia prac, odtworzenie szaty roślinnej naruszonej w czasie budowy, sporządzenie na etapie planów przejść dla zwierząt),
- realizacja zadania usuwania azbestu (stosowanie się do przepisów BHP oraz przepisów związanych z właściwą rozbiórką, składowaniem i wywozem materiałów zawierających azbest, wykonywania zadania przez wyspecjalizowane podmioty),
- termomodernizacja budynków (wykonanie poza okresem lęgowym ptaków gniazdujących w budynkach, wykonanie inwentaryzacji gniazd zastałych na budynku i umieszczenie na budynku budek lub pozostawienie miejsc w tynku dla gniazdujących ptaków),
- budowa elektrowni wiatrowych (przeprowadzenie monitoringów środowiska, właściwa lokalizacja i wykonanie prac, stosowanie nowoczesnych technologii, dopasowanie konstrukcji masztów do krajobrazu),
- budowa farm fotolwotaicznych (właściwa lokalizacja i wykonanie prac, stosowanie nowoczesnych technologii, zapobieganie efektowi lśnienia, lustra wody oraz efektu termicznego poprzez dobór właściwych rozwiązań konstrukcyjnych).

Projekt „Strategii…" nie zawiera rozwiązań służących kompensacji ewentualnych negatywnych oddziaływań na środowisko. Ze względu na specyfikę terenu, który jest przedmiotem opracowania, a także ze względu na specyfikę proponowanych działań, braku rozwiązań służących kompensacji przyrodniczej nie można jednak oceniać jako wady opracowania, gdyż nie przewiduje się w wyniku jego realizacji powstania istotnych sytuacji konfliktowych.

W wyniku realizacji ustaleń „Strategii…" nie zaistnieją straty w obszarach chronionych położonych w granicach gminy i jej sąsiedztwie.

9. Rozwiązania alternatywne, zapobiegające, ograniczające lub kompensujące ewentualne negatywne oddziaływania na środowisko „Strategii Zrównoważonego Rozwoju Gminy Małogoszcz”

„Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Małogoszcz na lata 2014-2024" nie jest konkretnym opracowaniem określającym szczegółowo planowane działania na terenie gminy. Jak wykazano w powyższych rozdziałach większość zaproponowanych do realizacji przedsięwzięć ma pozytywny wpływ na środowisko i proponowanie rozwiązań alternatywnych nie ma uzasadnienia. Ponadto dokument przedstawia ogólne propozycje inwestycji i w związku z tym brak jest możliwości precyzyjnego określenia działań alternatywnych dla wskazanych działań.

Skutki środowiskowe podejmowanych działań silnie zależą od lokalnej chłonności środowiska lub od występowania w rejonie realizacji przedsięwzięcia tzw. obszarów wrażliwych, dlatego przy niektórych inwestycjach należy rozważać warianty alternatywne tak aby wybrać ten, który w najmniejszym stopniu będzie negatywnie oddziaływać na środowisko. Jako warianty alternatywne przedsięwzięcia można rozważać:

- warianty lokalizacji,
- warianty konstrukcyjne i technologiczne,
- warianty organizacyjne,
- wariant niezrealizowania inwestycji tzw. wariant „0”. Wariant „0” nie oznacza, że nic się nie zmieni, ponieważ brak realizacji inwestycji może także powodować konsekwencje środowiskowe.

Warto zauważyć, że w przypadku realizacji jakichkolwiek inwestycji (np. w infrastrukturze technicznej) możliwe jest osłabienie poszczególnych komponentów środowiska w trakcie jej realizacji, ale po jej przeprowadzeniu szkody automatycznie zostaną naprawione. Oceniając wpływ na różne elementy środowiska należy zauważyć, że zmiany pozytywne będą istotne i zauważalne, podczas gdy prognozowane zmiany negatywne będą raczej o niewielkiej skali oddziaływania. Dlatego też, w tym kontekście, trudno wskazywać rozwiązania alternatywne.

Ponadto przed przeprowadzaniem konkretnej inwestycji inwestor zobowiązany jest do przeprowadzenia oceny możliwości lokalizacyjnych, zdobycia wymaganych prawem pozwoleń oraz wykonanie oceny oddziaływania na środowisko (jeśli istnieje taka konieczność) wraz z przedstawieniem rozwiązań alternatywnych, ograniczających lub kompensujących poniesione straty środowiskowe.

„Strategia…” jest koncepcją spójną, pozwalającą osiągnąć efekt synergii. Wprowadzenie rozwiązań alternatywnych na obecnym etapie kwestionowałoby całość wizji przebudowy/rozwoju terenu gminy.

10. Niedostatki i braki materiałów utrudniające ocenę szkodliwego oddziaływania na środowisko ustaleń projektowanego dokumentu

W trakcie opracowywania "Prognozy..." nie stwierdzono istotnych niedostatków lub braków materiałów, które ograniczyłyby możliwość jej wykonania. W trakcie prac nad „Strategią Rozwoju Miasta i Gminy Małogoszcz" opierano się na wszelkich dostępnych materiałach dotyczących opracowania diagnozy stanu obecnego gminy Małogoszcz oraz na dokumentach planistycznych gminy i innych podmiotów.

Podczas wdrażania „Strategii…" zakłada się wykorzystanie obecnie znanych i używanych metod, technik, technologii. Dlatego też schematy: oceny, wdrażania, ewaluacji, monitoringu jego wskaźników, komunikacji społecznej i finansowania „Strategii..." zostały nakreślone.

11. Oddziaływania transgraniczne związane z realizacją „Strategii Zrównoważonego Rozwoju Gminy Małogoszcz 2014-2024"

Obowiązek rozważania możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć wynika z Konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, sporządzonej w Espoo dnia 25 lutego 1991 roku oraz z Ustawy Prawo Ochrony Środowiska. Specjalnej analizie powinny podlegać inwestycje zlokalizowane blisko granic państwa, a także te realizowane dalej, ale ze względu na rozmiar przedsięwzięcia mogące powodować znaczące emisje lub zmiany w środowisku.

Gmina Małogoszcz nie jest położona w obszarze przygranicznym, a realizacja „Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Małogoszcz na lata 2014-2024" nie powoduje żadnych konsekwencji dla ewentualnych skutków środowiskowych, których charakter mógłby posiadać znaczenie transgraniczne.

Skala przedsięwzięć zaproponowanych do realizacji w ramach „Strategii " ma charakter regionalny i ewentualne negatywne oddziaływanie tych przedsięwzięć będzie miało zasięg lokalny.

Na etapie prognozy stwierdzono, że realizacja „Strategii…" nie wskazuje możliwości negatywnego transgranicznego oddziaływania na środowisko, mogącego objąć terytorium innych państw.

12. Informacje końcowe

12.1. Metody wykorzystane przy opracowaniu „Prognozy…" i analizie „Strategii…"

Przy opracowywaniu „Prognozy oddziaływania na środowisko dla „Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Małogoszcz na lata 2014-2024"" posłużono się następującymi metodami:

- aby w pełni ocenić czy poddawany prognozie dokument zawiera elementy zapewniające ochronę środowiska kierujące się zasadą zrównoważonego rozwoju zbadano zależność „Strategii…" od dokumentów strategicznych wyższego szczebla (wspólnotowych, krajowych, wojewódzkich),
- przeprowadzono analizę zgodności dokumentu z innymi dokumentami strategicznymi obowiązującymi na terenie gminy,

- w bezpośrednim badaniu prognozy oddziaływania na środowisko dokumentu „Strategii...” posłużono się metodą sporządzenia matrycy interakcji: wpływ danej inwestycji na poszczególne komponenty środowiska naturalnego oznaczono określonym symbolem.

Schemat przeprowadzania oceny oddziaływania na środowisko

określenie zagadnień oceny oddziaływania na środowisko
↓
identyfikacja stanu elementów środowiska, potencjalnie wrażliwych na zmiany w wyniku realizacji projektu Programu
↓
identyfikacja kierunków działań, które mogą wpłynąć na stan środowiska
↓
sporządzenie matrycy przedstawiającej w skondensowanej postaci obszary zależności w rozbiciu na poszczególne jego komponenty

Niniejsza "Prognoza oddziaływania na środowisko..." została opracowana na podstawie zapisów ustawy Prawo ochrony środowiska i ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Przy sporządzaniu niniejszej prognozy wykorzystano również informacje udostępnione przez: WFOŚ w Kielcach, Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego, Urząd Miasta i Gminy w Małogoszczu, a także posiadaną wiedzę i doświadczenia w zakresie ocen oddziaływania na środowisko przedsięwzięć.

Analizie poddano aktualny i prognozowany stan ochrony środowiska na terenie gminy oraz proponowane kierunki działań w tym zakresie.

12.2. Metody analizy realizacji skutków „Strategii…”

Zasadnicze znaczenie w monitorowaniu i stymulowaniu realizacji „Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Małogoszcz na lata 2014-2024” posiada organ wykonawczy gminy. Projekt „Strategii...” określa zasady oceny i monitorowania efektów jej realizacji. W ramach każdego priorytetu zaproponowano wskaźniki ilościowe i jakościowe, które pozwolą określić stopień realizacji poszczególnych działań i związane z tym zmiany w środowisku. Ocena realizacji „Strategii...” na podstawie wyznaczonych wskaźników dokonywana będzie co dwa lata.

„Strategia...” jest dokumentem planistyczny, którego realizacja zależy od bardzo wielu czynników, nie tylko od możliwości inwestycyjnych gminy, ale też od planów i zasobów osób indywidualnych.

13. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

„Prognoza oddziaływania na środowisko projektu: „Strategii Rozwoju Gminy Małogoszcz na lata 2014-2024”, została opracowana zgodnie z ustawą „Prawo ochrony środowiska” i stanowi element procedury postępowania w sprawie oceny oddziaływania tego dokumentu na środowisko przyrodnicze obszaru gminy.

Zakres merytoryczny prognozy wynika z art. 41 ust. 2 w/w ustawy. Celem „Prognozy…” jest identyfikacja potencjalnych oddziaływań skutków wykonania „Strategii…” na środowisko i stwierdzenie czy realizacja zawartych w niej założeń sprzyjać będzie ochronie środowiska i zrównoważonemu rozwojowi. „Prognoza…” ma na celu określenie prawdopodobnych skutków realizacji „Strategii…” na poszczególne komponenty środowiska

w ich wzajemnym powiązaniu. Wpływ ten ma dotyczyć w szczególności: obszarów Natura 2000, bioróżnorodności przyrodniczej, roślin, zwierząt, ludzi, krajobrazu, wód, powierzchni ziemi, powietrza, klimatu, dóbr materialnych i dóbr kultury.

„Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Małogoszcz na lata 2014-2024" jest podstawowym dokumentem planistycznym organizującym myślenie o rozwoju lokalnym, jego celach oraz sposobach ich osiągania. Celem strategii jest rozwój gminy z poszanowaniem środowiska naturalnego. Wynika to z misji i wizji gminy, które sformułowane zostały w sposób następujący:

- Wizja gminy: Gmina Małogoszcz jest obszarem zrównoważonego rozwoju gospodarczego zapewniającym wysoki standard życia mieszkańców
- Misja gminy: Gmina Małogoszcz uwzględnia zasady zrównoważonego rozwoju we wszystkich aspektach życia, dzięki czemu jest przyjazna dla mieszkańców oraz atrakcyjna dla podmiotów gospodarczych. Jest gminą, która w pełni wykorzystuje swoje atuty.

Dla realizacji zamierzeń inwestycyjnych i organizacyjnych zapisanych w "Strategii..." konieczne jest pozyskanie przez władze gminy wsparcia zewnętrznego. Dla osiągnięcia wyznaczonych celów do poszczególnych obszarów przyporządkowano zadania – organizacyjne i inwestycyjne – planowane do realizacji na lata 2014-2024.

W "Prognozie..." przeprowadzone analizę stanu aktualnego środowiska naturalnego w gminie oraz analizę zagrożeń dla jego poszczególnych komponentów.

W "Prognozie..." przeanalizowano możliwy wpływ wskazanych do realizacji zadań na następujące elementy: obszary Natura 2000, różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta i rośliny, wodę, powietrze, powierzchnie ziemi i gleby, przyrodę i krajobraz. Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko (bezpośrednich, pośrednich, wtórnych, skumulowanych, krótkoterminowych, średnioterminowych, długoterminowych i stałych i chwilowych) przedstawione zostały w podziale na poszczególne grupy zadań. Ponadto wykazano wpływ inwestycji na:

- na poszczególne formy ochrony przyrody (obszar Natura 2000 „Wzgórza Chęcińsko-Kieleckie", "Dolina Białej Nidy", Chęcińsko-Kielecki Park Krajobrazowy, Chęcińsko-Kielecki Obszar Chronionego Krajobrazu, Konecko-Łopuszniański Obszar Chronionego Krajobrazu, Włoszczowsko-Jędrzejowski Obszar Chronionego Krajobrazu, 4 pomniki przyrody),
- chronione gatunki zwierząt, roślin i grzybów,
- na drożność korytarzy ekologicznych i zadrzewień,
- ekosystemy wodno- błotne, łąki i torfowiska,
- krajobraz,
- na wody powierzchniowe i podziemne,
- oddziaływanie pól elektromagnetycznych z urządzeń infrastruktury technicznej w terenach zabudowy mieszkaniowej oraz miejscach dostępnych dla ludności,
- gospodarkę odpadami,
- ryzyko wystąpienia poważnych awarii,
- klimat,
- poziom hałasu,
- zdrowie i życie ludzi.

Ze względu na charakter i skalę planowanych zadań ujętych w „Strategii …" nie przewiduje się wystąpienia zagrożeń dla środowiska naturalnego oraz zdrowia i życia ludzi.

Teren, na którym prowadzone będą działania inwestycyjne nie wykracza poza granice administracyjne Gminy Małogoszcz.

Inwestycje przewidziane w projekcie „Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Małogoszcz na lata 2014-2024" realizowane będą głównie w obszarach zmienionych antropogenicznie, zurbanizowanych, przekształconych w wyniku działalności człowieka. Nie przewiduje się zarówno na etapie realizacji jak i późniejszej eksploatacji zajmowania nowych terenów podlegających rygorom ochronnym. Ewentualne place budowy organizowane będą wyłącznie na terenach zagospodarowanych przez człowieka i nie będą lokalizowane w obszarach niezmienionych podlegających rygorom ochronnym.

Przewidziane inwestycje prowadzone będą w obszarach już zainwestowanych, najczęściej w obszarach zabudowy, w tym mieszkaniowej.

Tylko część ze wskazanych w „Strategii …" zadań stricte inwestycyjnych związanych będzie na etapie realizacji z wystąpieniem krótkotrwałych, przejściowych i drobnych uciążliwości dla ludzi i środowiska. Należy jednak podkreślić, że wszystkie te oddziaływania ustaną po zakończeniu realizacji inwestycji.

Efekty realizacyjne poszczególnych zadań w ramach „Strategii …" będą dla wszystkich komponentów środowiska co najmniej neutralne, a często bardzo pozytywne.

W przypadku niektórych działań związanych z rozbudową bazy sportowej, rekreacyjnej, mają one na celu zapewnienia lepszych warunków dostępności mieszkańców Gminy Małogoszcz do różnych form rekreacji, sportu. Zadania te mają zdecydowanie prospołeczny charakter i wpływają tylko pośrednio na stan środowiska naturalnego.

Poprawa jakości życia, zwiększenie poziomu wykształcenia mieszkańców, przekładają się na postawy proekologiczne i powodują wzrost świadomości ekologicznej wśród lokalnej społeczności.

Działania wynikające z modernizacji i poprawy stanu technicznego infrastruktury drogowej na terenie gminy, budowy sieci gazociągowej, budowy sieci kanalizacyjnej mają zdecydowanie charakter prośrodowiskowy. Planowane inwestycje z tego zakresu mogą jedynie na etapie budowy/realizacji nieznacznie negatywnie oddziaływać na środowisko, co jest związane z pracami ziemnymi, emisją hałasu i zanieczyszczeń pochodzących od wykorzystywanych maszyn i urządzeń, itp. Jednak po zakończeniu inwestycji i na etapie eksploatacji zasobów infrastrukturalnych zauważalne są korzyści zarówno dla środowiska naturalnego, jak i samych mieszkańców gminy. Pozytywne skutki realizacji inwestycji w zakresie budowy sieci gazociągowej dotyczą ograniczenia emisji zanieczyszczeń w porównaniu z wykorzystywanymi obecnie paliwami węglowymi a więc pozytywnie oddziaływać będą na jakość stan środowiska naturalnego poprzez poprawę jakości powietrza. Rozwój i remont sieci wodno-kanalizacyjnej przyczyni się do ograniczenia szkodliwości ścieków i dotyczył będzie: wód, roślin, zwierząt a także jakości życia mieszkańców gminy. Pozostałe projekty, w wyniku realizacji również przyczynią się do poprawy stanu środowiska.

Inwestycja budowy instalacji wykorzystujących siłę wiatru i energie solarną będzie elementem oddziałującym stale i długoterminowo, jednak w wyniku przeprowadzonych badań uznano, że inwestycja ta nie spowoduje znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko.

Realizacja inwestycji nie będzie stała w kolizji z celami ochrony obecnych na terenie gminy Małogoszcz form ochrony przyrody. Lokalny i mocno ograniczony zasięg inwestycji nie spowoduje negatywnego wpływu na obszary objęte ochroną. Z uwagi na fakt, iż realizacja oraz eksploatacja planowanych przedsięwzięć będzie miała charakter lokalny i niewielką

skalę, nie zostanie naruszona różnorodność biologiczna i stan zachowania szaty roślinnej i świata zwierząt powyższych obszarów.

Ponieważ większość proponowanych przedsięwzięć ma pozytywny wpływ na środowisko proponowanie rozwiązań alternatywnych nie ma uzasadnienia. W przypadku inwestycji, których oddziaływanie na środowisko może być negatywne należy, przed przystąpieniem do realizacji, rozważyć warianty alternatywne tak, aby wybrać ten, który w najmniejszym stopniu będzie niekorzystnie oddziaływać. Szczegółowa analiza oddziaływań na środowisko poszczególnych inwestycji możliwa będzie na etapie wydawania decyzji środowiskowej i innych niezbędnych uzgodnień.

Realizacja każdego z proponowanych działań na terenie gminy nie pociągnie za sobą transgranicznego oddziaływania na środowisko.

W przypadku, gdy „Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Małogoszcz na lata 2014-2024" nie zostanie wdrożona prowadzić to będzie do pogłębiania się problemów w zakresie rozwoju przestrzennego oraz – pośrednio – problemów ochrony środowiska (co negatywnie wpływać będzie m.in. na zdrowie mieszkańców).

Ze względu na charakter i skalę działań inwestycyjnych opisanych w projekcie „Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Małogoszcz na lata 2014-2024" nie przewiduje się zagrożeń dla środowiska naturalnego oraz dla zdrowia i życia ludzi. Realizacja planowanych inwestycji przyniesie pozytywne skutki dla środowiska oraz wpłynie na poprawę warunków życia mieszkańców gminy Małogoszcz. Zakłada się ponadto, że w wyniku realizacji zamierzeń projektu "Strategii..." obszar gminy Małogoszcz zyska walor atrakcyjności inwestycyjnej, będzie przyjaźniejszym dla mieszkańców pod względem zaspokajania potrzeb społecznych, będzie miał szanse rozwijać się i wykorzystywać swój potencjał.